

ΕΝΤΡΟΠΙΑ

Τεύχος 3 / Απρίλιος 2014

FREE CROSSING

Περιοδική έκδοση
Συσπείρωσης Ατάκτων

no borders no nations

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Φυλακές

1. Αβίωτες ζωές για παραδειγματισμό, σωφρονισμό τζαι τιμωρία
2. "Scarceranda / Αποφυλακιστέα"
3. Εγκλεισμός

Απόψεις

4. Δημοκρατία, Δικτατορία και Σύγχρονος Ολοκληρωτισμός
5. Αναρχία σημαίνει ενάντια στην εξουσία, τον φασισμό και την πατριαρχ...oh, wait!
6. Τι είναι ο δημόσιος χώρος σήμερα;
7. Ανταλλαγή μνημείων: για σένα ήρωας, για μένα τρομοκράτης

Τοπικά

8. Αυτή είναι η Κύπρος· αν δεν σου αρέσει μπορείς να επιστρέψεις στην πατρίδα σου και να μάθεις στους αστυνομικούς εκεί πώς να συμπεριφέρονται.'
9. Για τις συγκρούσεις των μαθητών των Τεχνικών Σχολών ενάντια στην επιβολή κομίστρων

10. Για την συμμετοχή μας στο "The war is over, if you want it"

11. ΑΠΟΣΤΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2014

12. Για την σύλληψη του Αντιρρησία Συνείδησης Μουράτ Κανατλί

Διεθνή

13. Η εξεγερμένη Βοσνία των λαϊκών συνελεύσεων
14. Πόλεμο κατά του πολέμου! Καμιά σταγόνα αίμα για το "έθνος"!
15. Μια βόλτα στη Παλαιστίνη...
16. 1000fyrd: Ένας εναλλακτικός πολυχώρος: 30 χρόνια παραφωνίες, 30 χρόνια αντιφάσεις
17. Για το δικαίωμα στην στέγαση: απο το κίνημα ενάντια στις εξώσεις στις καταλήψεις στέγης.

Πολιτιστικά

18. Λογοτεχνία και Αναρχία: προς μια ριζοσπαστική ανάγνωση κειμένων
19. Η χώρα του Γέρασμου
20. Ποίηση
21. Εξεγερμένος Υποδιοικητής Μάρκος – «Παρουσίαση του Ντουρίτο»

Η ΕΝΤΡΟΠΙΑ αποτελεί ένα συλλογικό εγχείρημα.

Η εντροπία επιχειρεί να εντείνει τον διάλογο στο εσωτερικό του ριζοσπαστικού κινήματος και να κάνει γνωστούς τους τοπικούς αγώνες σε ένα ευρύτερο κοινό. Είναι κομμάτι των δράσεων που αναπτύσσουμε στην κατεύθυνση της ανατροπής του υπάρχοντος καπιταλιστικού και αστικού συστήματος και της οικοδόμησης μια κοινωνίας αλληλεγγύης-αυτοοργάνωσης-ελευθερίας.

Η ΣΙΩΠΗ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΕΙΡΟΤΕΡΟ
ΕΓΚΛΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ ΕΙΝΑΙ Ο
ΚΑΘΡΕΦΤΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Μια σειρά απο εξεγέρσεις και αυτοκτονίες έφεραν στο προσκήνιο το ζήτημα των φυλακών. Οι κρατούντες προσπάθησαν να μας πείσουν και αυτή τη φορά ότι αιτία του κακού ήταν κάποιοι ανεκπαιδευτοι σωφρονιστικοί υπάλληλοι, ο ανάξιος διευθυντής, οι υπερπλήρεις φυλακές. Αν και όλοι αυτοί οι παράγοντες αποτελούν απο μόνοι τους ικανές συνθήκες προβλημάτων, το ζήτημα του εγκλεισμού είναι ένα μεγάλο θέμα συζήτησης το οποίο επιχειρούμε να ανοίξουμε σε αυτό το τεύχος.

Αβίωτες ζωές για παραδειγματισμό, σωφρονισμό τζαι τιμωρία

Η συχνότητα των αυτοκτονιών ή αυτών που φαίνονται ως αυτοκτονιών στις φυλακές τις τελευταίες μέρες, καθώς τζαι το ότι σχεδόν ούλλοι οι ανθρώποι που εβρεθήκαν νεκροί ή φαίνεται να εκάμαν απόπειρα αυτοκτονίας εν μετανάστες, σίουρα εν εν τυχαία γεγονότα. Τυχαίος εν ένει ούτε ο συνδυασμός τους.

Αν πρόκειται πράγματι για αυτοκτονίες/απόπειρες αυτοκτονίας στα πλαίσια της αυτενέργειας των ανθρώπων που αφορούν, δηλαδή των ίδιων των φυλακισμένων που τες εκάμαν, τότε πρόκειται για πράξεις διαμαρτυρίας ενάντια στις συνθήκες των φυλακών τζαι αντίστασης στις δομές εξουσίας ενός τους. Είναι η χρήση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης του σώματος, της επιλογής του θανάτου ως πράξη αντίστασης στο υπάρχον των φυλακών.

Τα μέτρα που ανακοινώνονται από τη διεύθυνση των φυλακών τζαι το υπουργείο δικαιοσύνης αποτελούν προσπάθειες για πλήρη περιορισμό του δικαιώματος των φυλακισμένων ανθρώπων στην αυτοδιάθεσή τους, στη διάθεση των σωμάτων τζαι των εαυτών τους τζαι στην επιλογή μεταξύ ζωής και θανάτου.

Εν εν τυχαία που θεσμοί όπως οι φυλακές ονομάζονται «σωφρονιστικά ιδρύματα». «Σωφρονιστικά» επειδή στόχο έχουν το σωφρονισμό των ανθρώπων που κλείνονται σε αυτά. «Σωφρονισμός» είναι η διαδικασία επιβολής σε κάποι@ ανθρωπ@ της κατάστασης κατά την οποία θα έχουν «σώας τας φρένας» τ@. Τζαι με τον όρο «σώας τας φρένας» ορίζεται η κατάσταση εκείνη κατά την οποία κάποι@ ανθρωπ@ θεωρείται πως «έχει τα λογικά τ@». Εν εν είναι τυχαία που εκτός από τις φυλακές τζαι τα κρατητήρια, τα νοσοκομεία ψυχικής υγείας («ψυχιατρεία») εν ο άλλος θεσμός που

περιλαμβάνεται στα σωφρονιστικά ιδρύματα.

Ένα στοιχείο του σωφρονισμού εν ο (υποχρεωτικός) εγκλεισμός. Τα άτομα που βρίσκονται υπό σωφρονισμό δεν επιλέγουν συνήθως ούτε τη σωφρονιστική διαδικασία ούτε την ιδρυματοποίησή τους, αλλά αυτές τους επιβάλλονται, χωρίς να ζητηθεί καν η συναίνεσή τους, ή να τ@ δίνεται δυνατότητα επιλογής, στερώντας τους ουσιαστικά την ελευθερία, την αυτενέργεια τζαι την αυτοδιάθεσή τους. Κάποι@ δικαστ@, ένα δικαστικό σώμα, ή κάποι@ γιατρ@, ή ένα ιατροσυμβούλιο, αποφασίζουν τζαι επιβάλουν τον εγκλεισμό κάποιων ανθρώπων σε ένα σωφρονιστικό ίδρυμα, μια φυλακή, ή ένα νοσοκομείο ψυχικής υγείας. Η επιβολή αυτών των περιορισμών γίνεται με πρόσχημα το «γενικό καλό», ή και ακόμα «για το καλό» του ίδιου του ατόμου που βρίσκεται υπό σωφρονισμό. Στην περίπτωση της Κύπρου, μια τέτοια απόφαση μπορεί και λαμβάνεται τζαι που τη διοίκηση, αφού ο εγκλεισμός μεταναστ@ στα αστυνομικά κρατητήρια με το πρόσχημα της «παράνομης παραμονής» γίνεται συνήθως στη βάση διαταγμάτων κράτησης και απέλασης που εκδίδονται από τ@ εκάστοτε λειτουργ@ μετανάστευσης.

Απαραίτητο επίσης στοιχείο της διαδικασίας του σωφρονισμού εν η απομάκρυνση των υπό σωφρονισμό ανθρώπων που το κοινωνικό σύνολο, η αποκοπή τζαι η απομόνωσή τους που την υπόλοιπη κοινωνία τζαι τελικά, η περιθωριοποίησή τους. Τα άτομα που βρίσκονται υπό σωφρονισμό θεωρούνται «μιαρά» για την υπόλοιπη κοινωνία τζαι με το σωφρονισμό στοχεύεται τζαι η «εξυγίανσή» τους. Με την ίδια λογική που στο μεσαίωνα ο σωφρονισμός επιβαλλόταν σε άτομα που κρίνονταν «αμαρτωλά» τζαι στόχος ήταν η «κάθαρσή» τους.

Ο σωφρονισμός αποτελεί επίσης παραδειγματική τιμωρία «προς γνώση και συμμόρφωση» των υπόλοιπων ανθρώπων σε ένα κοινωνικό σύνολο. Γιατί με τον εγκλεισμό των ανθρώπων που θεωρούνται «κοινωνικά δυσλειτουργικά» και επικίνδυν@ σε ένα σωφρονιστικό ίδρυμα, επιτυγχάνεται όχι μόνο η τιμωρία των ανθρώπων

Φ
Υ
Λ
Α
Κ
Ε
Σ

αυτών, αλλά τζιαι ο παραδειγματισμός των υπόλοιπων ανθρώπων εντός της κοινωνίας. Έτσι, υπό την απειλή τζιαι τον φόρο του εγκλεισμού τζιαι της απομόνωσης που την υπόλοιπη κοινωνία, επιτυγχάνεται η συμμόρφωση των μελών μιας κοινωνίας με το νομικό και κοινωνικό πλαίσιο που έχει οριστεί τζιαι η υποταγή τους στους θεσμούς. Ως «δυσλειουργικά κι επικίνδυνα» κρίνονται τα άτομα τζιαι που εν εντάσσονται στο νομικό πλαίσιο, εν συμμορφώνονται με το υπάρχον κοινωνικό συμβόλαιο τζιαι εν υπακούν στους θεσμούς.

Έτσι, συχνά, ακόμα και άτομα, τα οποία δεν έχουν βλάβει άλλ@ ανθρώπ@, αλλά δεν χωράνε ή δεν δέχονται να χωρέσουν στα υπάρχοντα κουτάκια της κανονικότητας, υποχρεώνονται επίσης σε σωφρονισμό. Ιστορικά, αλλά και σύγχρονα, οι γυναίκες που διεκδικού(σα)ν ορατότητα/αυτενέργεια/αυτονομία, τα ομοφυλόφιλα άτομα, τα τρανς άτομα, τα άτομα με «μολυσματικές ασθένειες» (φυματίωση, HIV, κ.ά), οι άνθρωπ@ με «ψυχιατρικά προβλήματα», οι μετανάστ@, κι άλλες ομάδες ανθρώπων εκτός των κανονικών πλαισίων σωφρονίζονταν τζιαι σωφρονίζονται επειδή είναι αυτ@ που είναι. Οι επειδή εβλάψαν ή θα εμπορούσαν να βλάψουν άλλ@ ανθρώπ@, αλλά επειδή θεωρούνται απειλή για το κοινωνικό πλαίσιο, την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων. Ο σωφρονισμός ήταν και είναι λοιπόν μέσο επιβολής. Επιβολής τζιαι καταστολής. Επιβολής της εξουσίας τζιαι καταστολής της επιθυμίας τζιαι της αυτονομίας. Δεν είναι άλλωστε τυχαία που κατά την καταστολή εξεγέρσεων γεμύων οι φυλακές τζιαι τα ψυχιατρεία. Τζιαι το ίδιο συμβαίνει τζιαι στους πολέμους.

Δεν θα έπρεπε λοιπόν να μας προκαλεί εντύπωση που οι φυλακές, ως σωφρονιστικό ίδρυμα, ως ένα εργαλείο επιβολής εξουσίας δηλαδή, αποδεικνύονται τόπος βασανιστηρίων για τ@ φυλακισμέν@ τζιαι διαφθοράς για εκείν@ που επιβάλουν, ασκούν τζιαι προστατεύουν την εξουσία. Η έκπληξη της κυπριακής κοινωνίας με την πρόσφατη αποκάλυψη των συμβάντων στις κεντρικές φυλακές, εν εν τίποτα άλλο παρά υποκρισία. Όλ@ ξέρουμε πως οι φυλακές δεν προσφέρουν καμία βελτίωση, αλλά είναι εκεί για να επιβάλουν εξουσία, τιμωρώντας, παραδειγματίζοντας, απομονώνοντας. Πολλ@ επιλέγουν να το αγνοούν, να μην δίνουν σημασία, αλλά εν εν περίεργο που οι ζωές των ανθρώπων τζιαι μέσα γίνονται ανυπόφορες.

Ιδιαίτερα ανυπόφορες γίνονται οι ζωές των ανθρώπων που είναι εγκλεισμέ@ σε σωφρονιστικά ιδρύματα τζιαι οι οποί@ αποκλίνουν με περισσότερους από έναν τρόπους από την κανονικότητα. Έτσι, οι γυναίκες, οι μετανάστ@, τα ομοφυλόφιλα άτομα, τα τρανς άτομα, τα άτομα με αναπηρίες, τα άτομα με ψυχιατρική εμπειρία τζιαι οποιοδήποτε άτομο αποκλίνει έτσι τζιαι αλλιώς που τις κοινωνικές νόρμες βιώνουν με ιδιαίτερα βίαιο τρόπο τον εγκλεισμό τους στις φυλακές. Η κανονικότητα που επιβάλλεται σε μιαν κοινωνία συνεχίζει να επιβάλλεται τζιαι εντός των σωφρονιστικών ιδρυμάτων της. Καθόλου τυχαίο είναι το γεγονός ότι σχεδόν όλα τα άτομα που αυτοκτόνησαν ή επιχειρήσαν να αυτοκτονήσουν στις κεντρικές φυλακές εν μετανάστες.

Αντιθέτως, τα άτομα που έχουν φυλακιστεί, ακόμα τζιαι για μεγάλα εγκλήματα (φόνοι, βιασμοί) τζιαι τα οποία κατά τα άλλα προσαρμόζονται στα πρότυπα της κανονικότητας, βιώνουν πιο προνομιακά τη φυλάκισή τους. Διατηρούν καλές σχέσεις με την εξουσία κι εκείν@ που την επιβάλουν τζιαι αναλαμβάνουν το ρόλο του τιμωρού για λογαριασμό τους, αφού κι εκείν@ φροντίζουν να τ@ έχουν καλά. Έτσι, μαθαίνουμε πως ένας από τους ανθρώπους που έκαναν απόπειρα αυτοκτονίας στις κεντρικές φυλακές βιαζόταν κατ' επανάληψη από άλλους φυλακισμένους με τη συνέργεια δεσμοφυλάκων. Τζιαι ότι τιμωρία για τ@ φυλακισμέν@ συνιστά συχνά η μεταφορά τους σε κελιά όπου κρατούνται βαρυποινίτ@, οι οποί@ έχουν καλές σχέσεις με τ@ δεσμοφύλακες τζιαι οι οποί@ τ@ κακοποιούν. Το σοκ που (υποτίθεται) έχουν προκαλέσει τέτοιες πληροφορίες είναι κι αυτό υποκριτικό.

Οι «λύσεις» που το σύστημα έρκεται να επιβάλει με

πρόφαση τον έλεγχο μιας τέτοιας «έκρυθμης» κατάστασης είναι κι αυτές υποκριτικές. Στην ουσία τους, αφορούν την αφαίρεση κάθε αυτενέργειας κι αυτοελέγχου στα σώματα τζιαι τις ζωές των φυλακισμένων ανθρώπων τζιαι την πλήρη καταστολή τους. Έτσι, ανακοινώνονται τούτνες μέρες μέτρα, όπως: «η απομάκρυνση όλων των επικίνδυνων αντικειμένων που είναι δυνατό να προκαλέσουν αυτοκτονίες από τα κελιά των καταδικών. Η τοποθέτηση ειδικού εξοπλισμού στα κελιά για να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι κατάδικοι να βρουν εύκολο τρόπο αυτοχειρίας. Στην περιφράξη των πτερύγων και των κελιών θα τοποθετηθούν μαλακά στρώματα ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι επίδοξοι αυτόχειρες να χτυπήσουν με το κεφάλι στους τοίχους και να προκληθεί θάνατος. Η δημιουργία ειδικών χώρων στις Φυλακές για τη φιλοξενία ατόμων που αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα. Η ύπαρξη αντιβανδαλικού εξοπλισμού» τζιαι η ενίσχυση της παρουσίας της ΜΜΑΔ στις φυλακές.

Καμία νύξη βέβαια για αλλαγή του σωφρονιστικού συστήματος. Λες τζιαι εν τα άτομα που προσπαθούν να αυτοκτονήσουν/αυτοκτονούν που ευθύνονται για τις απόπειρες αυτοκτονίας/αυτοκτονίες. Οι συνθήκες που τους επιβάλλονται στις φυλακές, η κακομεταχείρισή των φυλακισμένων τζιαι η στέρηση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους μοιάζουν να μην παίζουν κανέναν απολύτως ρόλο... Τα μέτρα, όπως ήταν αναμενόμενο, απασκοπούν οι στον περιορισμό των λόγων που ο δ η γ ο ύ ν φ υ λ α κ ι σ μ έ ν @ σε απόπειρες αυτοκτονίας/αυτοκτονία, αλλά σε ακόμα περισσότερο περιορισμό των ίδιων των φυλακισμένων τζιαι των δικαιωμάτων τους, στερώντας τους εξολοκλήρου το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση, στοχεύοντας στον αποκτονισμό της επιλογής μεταξύ ζωής και θανάτου, όταν η ζωή κάποιων ανθρώπων γίνεται αφόρητη. Ούτε λόγος για τις ευθύνες του σωφρονιστικού συστήματος που οδηγεί ανθρώπους σε τέτοια αδιέξοδα που ο θάνατος αποτελεί λύτρωση.

Τζιαι τούτνα μέτρα ανακοινώνονται όταν λίιες μέρες πριν, ο (πρώην πλέον) αναπληρωτής διευθυντής των φυλακών εδήλωνε πως η απεργία πείνας φυλακισμένων «δεν είναι απεργία πείνας», αλλά «άρνηση ορισμένων μόνο (60 – 70 φυλακισμένων) να φάνε», σε μια προσπάθεια βίαιης αποσιώπησης της διαμαρτυρίας φυλακισμένων σε σχέση με τις συνθήκες των φυλακών, των βάνουσιων τιμωριών τζιαι βασανιστηρίων που τους επιβάλλονται. Παράλληλα, στες δηλώσεις του, ο τότε αναπληρωτής διευθυντής των φυλακών επροσπάθησε να αντιστρέψει την κατάσταση στρέφοντας την κοινωνία ενάντια στους διαμαρτυρούμενους τζιαι στ@ φυλακισμέν@ γενικότερα, ισχυριζόμενος ότι οι φυλακισμέν@ περνούν καλύτερα από την υπόλοιπη κοινωνία.

Ο πλήρης έλεγχος των φυλακισμένων, η στέρησή κάθε μορφής αυτενέργειας από αυτ@ τζιαι η ολοκληρωτική καταστολή τους, φαίνεται να ολοκληρώνονται μέσα τζιαι που τη ψυχιατρικοποίησή τους. Οι φυλακισμέν@ τις τελευταίες ημέρες ειδικότερα παρουσιάζονται να έχουν ή να ενδέχεται να έχουν ψυχιατρικά προβλήματα τζιαι τζιαμέ μετατοπίζονται οι ευθύνες για τις συχνές αυτοκτονίες τζιαι απόπειρες αυτοκτονίας στες φυλακές. Φαίνεται το σύστημα να θεωρεί πως ο εγκλεισμός, η απομόνωση, τα βασανιστήρια, η κακοποίηση, η περιθωριοποίηση, η κοινωνική απόρριψη τζιαι η απουσία κάθε δυνατότητας αυτοελέγχου στη ζωή εν εν αρκετοί λόγοι για να επιθυμεί τζιαι να επιδιώκει κάποι@ το θάνατο. Αλλά, η παραδοχή αυτών των λόγων θα σήμαινε ουσιαστικά την ανάγκη κατάργησης των φυλακών τζιαι ριζικών αλλαγών στο σωφρονιστικό σύστημα, κάτι που θα ήταν εντελώς άβολο για την εξουσία. Που την άλλη, η ψυχιατρικοποίηση των φυλακισμένων έσσει το μπόνους της μετατόπισης των ευθυνών από το σύστημα στ@ ίδιου@ τ@ φυλακισμέν@. Με αυτό τον τρόπο, η εξουσία παρουσιάζεται άμοιρη ευθυνών (πέρα που κάποια «εξαιρέσεις» διαφθοράς τζιαι «κατάχρησης»), το βάρος των οποίων ρίχνεται εξολοκλήρου στους ίδι@ τ@

φυλακισμέν@. Περαιτέρω, η εξουσία αποκαθιστά τζιαι επιβεβαιώνει τον εαυτό της, αφού υπόσχεται να «εξυγιάνει» τόσο το σωφρονιστικό μηχανισμό, όσο τζιαι τους ίδιους τ@ φυλακισμέν@. Ψυχιατρική παρακολούθηση λοιπόν των φυλακισμένων, ακόμα τζιαι χωρίς τη συναίνεσή τους, αφαίρεση κάθε δυνατότητάς τους σε αυτενέργεια τζιαι αυτοέλεγχο των ζωών τζιαι των σωμάτων τους, κάθε δυνατότητας αυτοβουλίας. Τζιαι ενίσχυση της ΜΜΑΔ στις φυλακές. Αποκατάσταση της τάξης. Καταστολή. Τελεία.

Οι μετακινήσεις του μέχρι χθες αναπληρωτή διευθυντή τζιαι του ψυχιάτρου των φυλακών αποτελούν βέβαια τη στάχτη που η εξουσία ρίχνει στα μάτια μιας ολόκληρης κοινωνίας, αφού έτσι «αποδεικνύεται» η βούληση για «εξυγιάνση» των φυλακών. Κι αποκαθίσταται ολόκληρο το σωφρονιστικό σύστημα ως αναγκαίο για τη διασφάλιση του «κοινού καλού» τζιαι του ελέγχου της εγκληματικότητας μέσα που την καταστολή της βίας, η οποία επιδιώκεται με... βία! Μόνο που το πρόβλημα της εγκληματικότητας δεν οφείλεται στη μη επαρκή καταστολή της βίας, αλλά στες ίδιες τες δομές του καπιταλιστικού – ιεραρχικού συστήματος. Ένα σύστημα που αναπαράγει τζιαι τροφοδοτεί τη βία προς επιβεβαίωση τζιαι νομιμοποίηση της ίδιας της ύπαρξής του τζιαι παράλληλα αντιλαμβάνεται τα άτομα στις φυλακές ως τόπους εξουσίας, των οποίων οι ζωές επί της ουσίας εν εν αξιοβίωτες. Άλλωστε, άσκηση κυριαρχίας ισοδυναμεί με άσκηση ελέγχου επί της επιλογής ή μη για αυτενέργεια τζιαι αυτοδιάθεση.

Υπεραστικά - Συσπείρωση Ατάκτων

Λευκωσία 18/1/2014

1 Το @ χρησιμοποιείται στη θέση έμφυλων καταλήξεων, όταν το υποκείμενο εν γενικό, προκειμένου να μην αναπαράγουμε πατριαρχικές δομές στη γλώσσα, οι οποίες θέτουν ένα φύλο (ή κάποτε, στην «καλύτερη» περίπτωση, δηλαδή, θκυο φύλα) τζιαι τα άτομα που το εκφράζουν στην κορυφή της έμφυλης πυραμίδας, αποσιωπώντας, περιθωριοποιώντας τζιαι αποκλείοντας άλλα (εχτός που τα κυρίαρχα, δηλαδή) φύλα, καθώς τζιαι τα άτομα που εκφράζονται στα φύλα αυτά.

“Scarceranda / Αποφυλακιστέα”

“για να μη πεθάνει πιά κανείς από “φυλάκιση”
ούτε να πρέπει πιά κανείς να ζεί στη φυλακή”

Radio Onda Rossa

Αυτή η καινούργια ενασχόληση μου προσφέρεται σαν μια πραγματική διέξοδος προς την κόπωση που ένιωθα απέναντι στο “λογοτεχνικό πράγμα”

Michel Foucault, 1971

γράφει η Γ. Ζαγκάνη

Κάθε πρωτοχρονιά, εάν βρίσκομαι στη Ρώμη τα τελευταία χρόνια, λαμβάνω μέρος στην εκδήλωση/παρουσίαση του εκάστοτε νεοετυπωμένου ημερολογίου της χρονιάς Scarceranda, που γίνεται συνήθως μπροστά από την αμπαρωμένη πόρτα της παλιότερης και μεγαλύτερης φυλακής της Ρώμης. Είναι η ευκαιρία που σπάνια δίνεται να βρίσκονται στον ίδιο φυσικό χώρο οι “ελεύθεροι” πολίτες, και οι εσώκλειστοι, ή, όπως θα έλεγε κανείς καλύτερα, οι “εκπρόσωποι της Εξω-κοινωνίας” με τους “εκπροσώπους της Έσω-κοινωνίας”.

Κάτι που θυμίζει αναπόφευκτα, για όσους ζούμε στη Κύπρο, τις προσπάθειες συνάντησης των δυο “πλευρών” (ελληνοκύπριοι από τη μιά μεριά του συνόρου, τουρκοκύπριοι από την άλλη) στις αντιμιλιταριστικές διαδηλώσεις στη Λευκωσία.

Καταστάσεις, δηλαδή, όπου γίνεται έντονη και κροπιαστή η έννοιας μιάς διαχωριστικής γραμμής, πραγματικής συνάμα και μεταφορικής, στο σώμα της κοινωνίας.

Ο Michel Foucault το Φεβρουάριο του 1971 αναγγέλλει την δημιουργία της Ομάδας Πληροφόρησης για τις Φυλακές (Groupe d'Information sur les Prisons)¹, η οποία ξεκινάει την έρευνα για τις συνθήκες διαβίωσης σε κέντρα φυλάκισης. Τον Ιούλιο της ίδιας χρονιάς, το GIP κατορθώνει μια πρώτη νίκη: επιτρέπονται στις φυλακές οι καθημερινές εφημερίδες και το ραδιόφωνο. Πρόκειται για την πρώτη συμβολική επαναφορά μιάς επικοινωνίας ΕΣΩ/ΕΞΩ, μια γέφυρα νοητή που σπάει την απομόνωση και την σιωπή που χαρακτηρίζει (και ακόμα χαρακτηρίζει...) τις απαράδεκτες συνθήκες διαβίωσης στα όποια κέντρα φυλάκισης. Το GIP επιχειρεί την περιοδική έκδοση Τετραδίων, στα οποία παρουσιάζονται έρευνες σχετικές με φιλοσοφικές, θεσμικές και ιστορικές θέσεις για την “κοινωνία της τιμωρίας”. Το τέταρτο Τετράδιο δημοσιεύτηκε το 1972 με τίτλο “Αυτοκτονίες στις φυλακές το 1972”². Σε μια διάλεξη στο Πανεπιστήμιο του Montreal (1976), στο πλαίσιο ενός συνεδρίου για εναλλακτικές λύσεις αντί της φυλάκισης, ο Foucault δηλώνει: “Στην ερώτηση για ποιά μπορεί να είναι μια εναλλακτική λύση της φυλακής, πρέπει κανείς να απαντήσει αρχικά με μια απορία ή ένα χαμόγελο, κατά προτίμηση. Και αν δεν θέλουμε να τιμωρηθούμε από εκείνους δα, ή για τους τάδε λόγους, ή αν δεν θέλαμε καθόλου να τιμωρηθούμε; Κι αν, εν τέλει, δεν είμαστε ικανοί να πούμε τί ακριβώς σημαίνει “τιμωρώ”³”.

Κινούμενοι από παρόμοιες ανησυχίες και απορίες, οι σύντροφοι του Radio Onda Rossa αποφάσισαν

SCARCERANDA

dal 1999
Contro ogni carcere giorno dopo giorno
Perché di carcere non si muoia più, ma neanche di carcere si viva.

να δημιουργήσουν την Scarceranda, η οποία θεωρώ έχει συγγενική σχέση με την πρωτοβουλία των εκδόσεων του GIP.

Πρόκειται για έκδοση μιάς “ατζέντας” (ημερολόγιο) που αυτοπαράγεται, αυτοδιανέμεται και αυτοπροωθείται, με μια πρωτοβουλία που το Radio Onda Rossa 89.7 fm (Ράδιο Κόκκινο Κύμα) ξεκίνησε το 1999 και συνεχίζει μέχρι σήμερα. Είναι ένα ημερολόγιο όπου γράφουν για την φυλακή και από τη φυλακή οι ίδιοι οι φυλακισμένοι (αλλά όχι μόνο). Ακριβώς για να υπάρχει, όπως είπαμε, ένας σύνδεσμος ανάμεσα τον ΕΣΩχώρο και τον ΕΞΩχώρο.

Είναι ένα “αντι-κείμενο” χρήσιμο, λειτουργικό γιατί εννοείται ως γέφυρα, αλλά για την ακρίβεια, ως μια πολιτική γέφυρα πραγματικής, έμπρακτης, μαχόμενης αλληλεγγύης. Η φυλακή, όπως μας είπε η Antonella (συντάκτρια στο Radio Onda Rossa και υπεύθυνη της Scarceranda) στην εκπομπή Fahrenheit 451 για τις φυλακές (07-02-2014)- εννοείται ως “κοινωνικό σκουπίδοτοπο”, μια χωματερή όπου η “εντός της νόρμας” κοινωνία πετάει τα “εξαμβλώματά” της. Πολλές είναι οι αυτοκτονίες εσωκλειστών, στην Κύπρο, στην Ελλάδα, στην Ιταλία- για να παραμεινουμε στις χώρες με τις οποίες έχουμε περισσότερη επαφή και εμπειρία-, σίγουρα περισσότερες από αυτές που αναγνωρίζονται και παρουσιάζονται ως αυτοκτονίες. Γεγονός που τεκμηριώνει το ασφυκτικό αδιέξοδο στο οποίο βρισκονται όσοι στερούνται την ελευθερία και τη φωνή. Με τη προσπάθεια αυτή της Scarceranda, οι φυλακισμένοι ίσως μπορούν να μην νιώθουν “απόβλητα” της κοινωνίας, αλλά ενεργοί πολίτες, που μπορούν να παράγουν έναν διάλογο με τον ΕΞΩ κόσμο.

Το Radio Onda Rossa πάντα ασχολείται με τις φυλακές: ένα θέμα πολύ αγαπημένο από το κίνημα, όχι μόνο επειδή οι σύντροφοι της συντακτικής ομάδας φυλακίστηκαν επανειλημμένα για πολιτικούς λόγους, αλλά και επειδή πρόκειται για έναν καρπό που παράγεται από το καπιταλιστικό σύστημα και, ως τέτοιο, χρήζει την πρέπουσα ανάλυση και αποδόμηση.

“Αποφασίσαμε αυτή τη περιπέτεια- λέει η Antonella- Γράφουμε αυτό το ημερολόγιο, με τη βοήθεια και τη συνεργασία των φυλακισμένων, οι οποίοι μάς στέλνουν κείμενα, σχέδια, σκίτσα κτλ. Μαζί με την ατζέντα, αρχίσαμε να δημοσιεύσουμε και ένα Τετράδιο, όπου παρουσιάζουμε κείμενα πολιτικά σχετικά με τη φυλάκιση. Δημοσιεύονται επίσης και γράμματα που, κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου, μάς στέλνουν φυλακισμένοι και φυλακισμένες. Πρέπει να πω ότι υπάρχει μεγάλη ζήτηση, πέρσυ είχαν εξαντληθεί όλα τα αντίτυπα, και φέτος αποφασίσαμε να τυπώσουμε περισσότερα”.

Το Radio Onda Rossa, “ένα σήμα που ενοχλεί” είναι ο καρπός της “κόκκινης δεκαετίας 1968/77” που εκφράζει το κίνημα της “Εργατικής Αυτονομίας” (Autonomia Operaia) της Ρώμης. Γεννήθηκε το Μάιο του 1977. Στο Μανιφέστο που ανήγγειλε το άνοιγμα του ραδιοφωνικού σταθμού στις συχνότητες 93.300 και 93.450 MHz in FM, τον Μάιο του 1977, διαβάζουμε: “για όσους πιστεύουν ότι η ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης δεν είναι η

ελευθερία των αφεντάδων να βρίζουν τους προλετάριους που αγωνίζονται για την απελευθέρωσή τους, είναι αναγκαίο να γίνουν όλες οι προσπάθειες ώστε να έχουν οι προλετάριοι τις δικές τους πηγές πληροφόρησης. Το Radio Onda Rossa είναι μια απ’αυτές τις πηγές”.

Από την πρώτη μέρα, το ράδιο υπήρξε μια φωνή πολύ αγαπητή από το κίνημα. Μετέδιδε απ’ευθείας και χωρίς καμία λογοκρισία διαδηλώσεις, συγκρούσεις, επεισόδια, αγώνες στις γειτονιές, στους χώρους εργασίας, στα σχολεία, στα πανεπιστήμια, φλογερές θεωρητικές διαμάχες κλπ. «Το κρυφό σχέδιο του ραδιοφώνου, το “μυστικό” του Onda Rossa βρισκόταν μέσα στις λέξεις, και οι λέξεις βρισκονταν μέσα στους ανθρώπους. Εμείς τις βγάλαμε προς τα έξω, επιστρέφοντας την ικανότητα λόγου σε όσους την είχαν στερηθεί στο σημείο να απογίνουν καταπιεσμένοι και περιθωριακοί: λούμπεν, ναρκομανείς, εργάτες, γυναίκες, φυλακισμένοι, αντιδραστικοί στο καθεστώς, όλη εκείνη η παλιά ομάδα αναρχικών και σοσιαλιστών» (Giorgio Ferrari).

Από την πρώτη στιγμή, το ράδιο έγινε αντικείμενο της “προσοχής” των κατασταλτικών δυνάμεων, από τη μιά, και της ανοιχτής εχθρότητας του Κομμουνιστικού Κόμματος του Enrico Berlinguer. Τα λόγια που έβγαλαν από τα μικρόφωνα του κατακρίθηκαν για προτροπή στο έγκλημα, ότι δηλαδή “προωθούσε την ανυπακοή στους νόμους του κράτους και εμβάθυνε το ταξικό μίσος”. Συνεπώς, μεταξύ το 1977 και το 1980, συντάκτριες και συντάκτες καταγγέθηκαν, φυλακίστηκαν και (μετά από δέκα χρόνια) καταδικάστηκαν μέχρι που, στο τέλος, αθωώθηκαν. Το 1977-78 έκλεισαν επανειλημμένα το σταθμό, έστω και προσωρινά, στη διάρκεια διαδηλώσεων. Έπειτα, η εξέλιξη του απαράδεκτου “teorema Calogero” κατά το οποίο η Εργατική Αυτονομία (Autonomia Operaia) ήταν η θεωρητική επικεφαλής των Ερυθρών Ταξιαρχιών (Brigate Rosse), καθόρισε την συγκυρία που προκάλεσε την φυλάκιση διάφορων συντρόφων (22 Ιανουαρίου 1980) και την σφράγιση του ραδιοσταθμού με δικαστική εντολή. Η υποστήριξη του κινήματος, όμως, κατάφερε να καταστήσει δυνατό να ξανανοίξει ο σταθμός και να απελευθερωθούν οι κρατούμενοι...

Η ιστορία του σταθμού μέχρι σήμερα είναι ενδιαφέρουσα και παραδειγματική. Επιφυλάσσομαι να επανέλθω, γιατί κατά βάθος εύχομαι να δημιουργηθεί μια συνεργασία και μια κινηματική συμπορεία. Η ραδιοφωνική εκπομπή Fahrenheit 451 που διεξάγω στο ιστοχώρο www.mycyradio.eu έχει ήδη δημιουργήσει μια σύνδεση, μια ανταπόκριση που αναμένεται να γίνει πιο ουσιαστική.

1. « (...) Peu d'informations se publient sur les prisons ; c'est l'une des régions cachées de notre système social, l'une des cases noires de notre vie. Nous avons le droit de savoir, nous voulons savoir. C'est pourquoi, avec des magistrats, des avocats, des journalistes, des médecins, des psychologues, nous avons formé un Groupe d'Information sur les Prisons. (...)» Extrait du Manifeste du GIP annonçant sa création le 8 février 1971, signé par Jean-Marie Domenach, Michel Foucault et Pierre Vidal-Naquet.
2. Suicides dans les prisons en 1972, Gallimard, coll. “Intolérable”.
3. Ανέκδοτο χειρόγραφο.

Εγκλεισμός

γράφει ο Aneipwotos

Αναζητώντας πληροφορίες στο internet σε σχέση με τις συνθήκες κράτησης στις κεντρικές φυλακές της Λευκωσίας, κανείς ενημερώνεται για μια σειρά τραγικών γεγονότων που λαμβάνουν χώρα το τελευταίο διάστημα στα κατά τα άλλα σωφρονιστικά ιδρύματα της σύγχρονης κυπριακής δημοκρατίας. Από τους οργανωμένους βιασμούς νεαρών κρατουμένων μέχρι το πρόσφατο, πέμπτο κατά σειράν, περιστατικό αυτοχειρίας στις κεντρικές φυλακές, το κλίμα φαντάζει μάλλον δυσοίωνα, ιδιαίτερα αν αναλογιστούμε την παντελή έλλειψη ενδιαφέροντος από πλευράς πολιτείας για καλύτερη των συνθηκών κράτησης των φυλακισμένων. Η επιτροπή διοικήσεως σε πρόσφατη της δήλωση αναφέρει ότι οι σχετικές με το θέμα υποδείξεις που γίνονται από το 2011 μέχρι σήμερα πέφτουν στην πλειονότητα τους στο κενό αφήνοντας λίγες πιθανότητες για ουσιαστικές αλλαγές στο σωφρονιστικό σύστημα.

Αφού η ιστορία αυτού του τόπου μας διδάσκει πως οτιδήποτε δεν «θορυβεί» δεν είναι άξιο αναφοράς άρα και διερεύνησης, και αφού χρειάζεται να χαθούν ανθρώπινες ζωές για να συγκινηθούμε και ενδεχομένως να αντιδράσουμε, τα τελευταία γεγονότα σε σταθούν αφορμή έτσι που να προσεγγίσουμε το ζήτημα του εγκλεισμού από μια άλλη, πιο ανθρώπινη διάσταση που έχει να κάνει με τις πραγματικές συνθήκες κράτησης και διαβίωσης των εγκλείστων συνανθρώπων μας. Η μη δυνατότητα μας ως κοινωνία να αποτρέψουμε τα χειρότερα που συνέβησαν στις κεντρικές φυλακές σχετίζεται με μια σειρά από λόγους, ένας από τους οποίους έχει να κάνει με την ανυπαρξία στοιχειώδους επικοινωνίας μεταξύ των εγκλείστων και του έξω κόσμου και γνωστοποίησης των προβλημάτων και των δυσχερειών που αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους. Κατ'επέκταση η ανυπαρξία κάποιας κινηματικής πρωτοβουλίας ή ομάδας που να ασχολείται με τις συνθήκες κράτησης σε κρατητήρια και φυλακές, αποτρέπει την δυνατότητα ουσιαστικής παρέμβασης σε περιπτώσεις καταπάτησης των στοιχειωδών δικαιωμάτων των κρατουμένων.

Το καθεστώς εγκλεισμού στην φυλακή σύμφωνα με τον νόμο συνεπάγεται την στέρηση της ατομικής ελευθερίας, σε καμία περίπτωση όμως την ηθική και φυσική εξόντωση κάποιου. Ούτε και ο «εγκλεισμός» κάποιου σε σωφρονιστικό ίδρυμα δύναται να τον μεταλλάξει απαραίτητα σε κατά δύναμιν παραβατικό χαρακτήρα, αν και αυτή η εξέλιξη παρατηρείται συχνά σε περιπτώσεις κρατουμένων που η εμπειρία τους στις φυλακές τους καθιστά τρωτούς στο να εγκληματήσουν με κάποιο τρόπο στο άμεσο μέλλον.

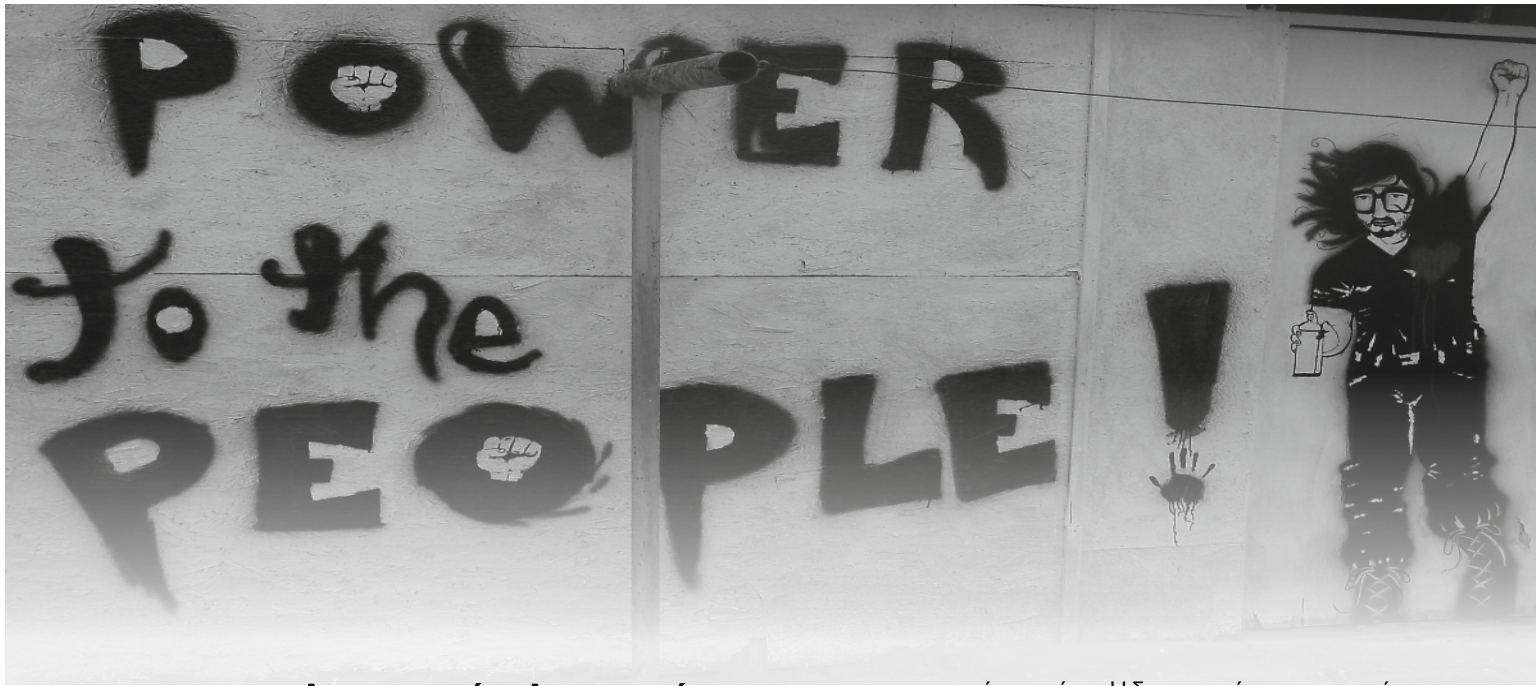
Ο διαχωρισμός των φυλακισμένων σε έθνη και φυλές σε μικρές και μεγάλες ποινές, σε προνομιακής μεταχείρισης από την ηγεσία των φυλακών κρατουμένους και αντιπαθούντες σε αυτή δημιουργεί ένα κλίμα έχθρας και σύγκρουσης μεταξύ τους. Από την άλλη η πρόσμιξη των φυλακισμένων, η συνύπαρξη δηλαδή ελαφροποινιτών και βαρυποινιτών, ανθρώπων που διαβιούν στο ίδιο κελί κατηγορούμενοι για διαφορετικής φύσης αδικήματα αναδεικνύει και

πάλι προβλήματα που αφορούν την διαβίωση και συμβίωση των φυλακισμένων. Τόσο στην πρώτη όσο και στην δεύτερη περίπτωση αναδεικνύεται ένα σημαντικό ζήτημα που έχει να κάνει με την σύνθεση του πληθυσμού που κατοικεί στις φυλακές και πως αυτός ο κόσμος θα μπορούσε να διεκδικήσει τα δικαιώματά του είτε ατομικά είτε συλλογικά ερχόμενος σε επαφή με τον έξω κόσμο και αν αυτός με την σειρά του θα ήταν σε θέση να τον ακούσει και να τον βοηθήσει.

Εάν σκεφτούμε δε ότι το 60% των κρατουμένων στις κεντρικές φυλακές είναι αλλοδαποί, πολλοί από αυτούς μετανάστες 'χωρίς χαρτιά' από χώρες της Ασίας και της Αφρικής που δεν γνωρίζουν όχι μόνο την γλώσσα αλλά και τον λόγο που βρίσκονται στην φυλακή τότε το ζήτημα αποκτά μια ξεχωριστή διάσταση. Το πρόβλημα του υπερπληθυσμού που παρατηρείται στις κεντρικές φυλακές είναι χρόνια τώρα γνωστό, ωστόσο οι αρχές αρνούνται να λάβουν ουσιαστικές αποφάσεις που θα συντείνουν στην αποσυμφόρηση του ιδρύματος. Αρκούνται στις εύκολες και γρήγορες λύσεις όπως η απονομή χάριτος σε φυλακισμένους για χάριν της ομαλότερης τακτοποίησης του ζητήματος αφήνοντας επί της ουσίας το ζήτημα να εκκρεμεί. Επιπλέον η απουσία μεταφραστών εντός των φυλακών οι οποίοι θα βοηθούσαν στην καλύτερη συνεννόηση μεταξύ ξενόγλωσσων κρατουμένων και Αρχών, αναδεικνύει το ζήτημα της «υπο-στελέχωσης του προσωπικού των φυλακών» που μαζί με άλλα πολλά διοικητικά θέματα απασχολούν για χρόνια τώρα την διεύθυνση των φυλακών.

Λέγεται πως ο πολιτισμός μιας κοινωνίας μπορεί να «μετρηθεί» από το πώς αντιμετωπίζει τις «ιδιαιτερες» ομάδες του πληθυσμού της. Εάν αδυνατούμε εμείς σαν κοινωνία να αφογκραστούμε τις «κραυγές μέσα απ'τα κελιά» είναι γιατί ουδέποτε ενσκήψαμε στο ζήτημα του εγκλεισμού με πραγματικό ενδιαφέρον και κατανόηση. Είναι γιατί συνηθίσαμε στην ιδέα ότι ουδέποτε εμείς θα βρεθούμε στην δεινή θέση να μας στερήσουν την ελευθερία μας. Είναι γιατί όλα αυτά συμβαίνουν σ' ένα κόσμο παράλληλο μακριά από εμάς που δεν μας αφορά έως την στιγμή που ο νόμος θα μας κτυπήσει την πόρτα. Είναι γιατί η έλλειψη κοινωνικής ευαισθησίας στα μυαλά των ιθυνόντων μεταφράζεται σε περισσότερη «επιτήρηση και τιμωρία», σε αύξηση των κατασταλτικών μέτρων, σε εντατικοποίηση των βασανισμών. Σε περισσότερους δηλαδή θανάτους και βιασμούς...

Δημοκρατία, Δικτατορία και Σύγχρονος Ολοκληρωτισμός

γράφει ο Χ.Μ.

Με την έλευση της νεολιθικής εποχής, οι αρχέγονες κυνηγετικές-τροφοσυλλεκτικές κοινότητες παραχωρούν τη θέση τους στις πρώτες αγροτικές κοινωνίες. Η νομαδική ζωή αντικαθίσταται σταδιακά από τη μόνιμη εγκατάσταση πληθυσμιακών ομάδων σε έναν συγκεκριμένο τόπο. Η συστηματική καλλιέργεια της γης επιτρέπει τη δημιουργία ενός κοινωνικού υπερπροϊόντος και η ανάγκη για τη διάθεση αυτού του υπερπροϊόντος οδηγεί με τη σειρά της στην ανάπτυξη των ανταλλακτικών-εμπορευματικών σχέσεων.

Η εμπορευματική ανταλλαγή προϋποθέτει την ελεύθερη αγοραπωλησία των αγαθών και την ισότιμη αντιμετώπιση των συναλλασσόμενων πλευρών στην αγορά. Η διασφάλιση αυτής της ελευθερίας και της ισότητας μεταξύ των ατόμων απαιτεί την εγκαθίδρυση μιας κοσμικής αρχής που εγγυάται την ομαλή ροή των εμπορευματικών σχέσεων. Η δημοκρατία είναι η κατ' εξοχήν μορφή που λαμβάνει η πολιτική εξουσία για να κατοχυρώσει την ελεύθερη και ισότιμη ανταλλαγή εμπορευμάτων. Από την άποψη αυτή, δεν είναι τυχαίο ότι η αρχαία Αθηναϊκή δημοκρατία αποτελούσε ένα από τα σημαντικότερα εμπορικά κέντρα της εποχής της. Στα νεότερα χρόνια, η πληρέστερη ανάπτυξη των αγορών επέτρεψε την άνοδο της εμπορικής αστικής τάξης (την περίοδο της Αναγέννησης) και καταξίωσε τη δημοκρατία ως αρμόζουσα μορφή πολιτικής διακυβέρνησης. Μετά τη Γαλλική επανάσταση και μέχρι το 1914, η εδραίωση της αστικής δημοκρατίας συμβαδίζει με την ανάδυση του βιομηχανικού κεφαλαίου και αντιστοιχεί σε έναν υψηλό βαθμό εγχώριου ανταγωνισμού στις αγορές των αναπτυσσόμενων καπιταλιστικών χωρών.

Το δημοκρατικό Κράτος αντιπροσωπεύει το αφηρημένο γενικό συμφέρον της κοινωνίας και τα διάφορα κοινοβουλευτικά (αστικά ή εργατικά) κόμματα αντιπροσωπεύουν τα πραγματικά ιδιαίτερα ταξικά συμφέροντα στο εσωτερικό αυτού του Κράτους. Σε αυτή την ιστορική διαδρομή, ωστόσο, μια βασική αντίφαση συνεχίζει να είναι

πεισματικά παρούσα: Η δημοκρατία που απορρέει από την κυκλοφορία των εμπορευμάτων στις ανταγωνιστικές αγορές επισκιάζεται πάντα από τη δικτατορική εξουσία που ασκούν οι ιδιοκτήτες του κεφαλαίου επί των εργατών στο πλαίσιο της παραγωγικής διαδικασίας. Αυτή η αυταρχική σχέση ανάμεσα στον αγοραστή και τον πωλητή της εργασιακής δύναμης καταδεικνύει ότι η δημοκρατία και η δικτατορία αλληλοσυμπληρώνονται και συνυπάρχουν εγγενώς στους κόλπους της καπιταλιστικής κοινωνίας.

Στη διάρκεια του μεσοπολέμου, η παγκόσμια κρίση καθιστά ολοφάνερη τη χρεοκοπία του laissez-faire καπιταλισμού. Η συστηματική καταστροφή κεφαλαίου και η συγκέντρωση της ιδιοκτησίας θέτουν τέρμα στην ιστορική περίοδο των ανταγωνιστικών αγορών και σηματοδοτούν την έναρξη της μονοπωλιακής φάσης του καπιταλισμού. Για να συγκρατήσει τα βυθιζόμενα ποσοστά της κερδοφορίας, το Κράτος φανερώνεται τώρα ως αντιπρόσωπος του κεφαλαίου και διεξάγει μια γενικευμένη επίθεση ενάντια στο προλεταριάτο με σκοπό να καταπνίξει τις επαναστατικές πρωτοβουλίες του και να επιβάλλει την κανιβαλική υπερεκμετάλλευση της εργασίας. Στις χώρες όπου η κρίση είναι αρκετά βαθιά και δεν αντισταθμίζεται από την εκμετάλλευση αποικιακών εδαφών (όπως στην Ιταλία και στη Γερμανία), η επιβολή μιας δικτατορίας είναι επιβεβλημένη. Την ίδια περίοδο, η αδυναμία της δημοκρατικής αστικής τάξης στη Ρωσία να διεξάγει τη βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας οδηγεί στην εκπλήρωση αυτού του καθήκοντος από ένα γραφειοκρατικό κόμμα που καταλαμβάνει και ασκεί δικτατορικά την κρατική εξουσία χειραγωγώντας το άρμα της κοινωνικής επανάστασης.

Τα ολοκληρωτικά καθεστώτα του μεσοπολέμου (με προεξάρχοντα παραδείγματα τη ναζιστική Γερμανία και τη σταλινική Ρωσία) συνιστούν μια μορφή βιοπολιτικής εξουσίας που διαφέρει ποιοτικά από μια απλή δικτατορία. Το ουσιαστικότερο γνώρισμα του ολοκληρωτισμού είναι η συγχώνευση Κράτους και οικονομίας, στο πλαίσιο της οποίας το Κράτος αρχίζει να εκπληρώνει ορισμένες ή όλες τις καταναλωτικές λειτουργίες της αγοράς και αναλαμβάνει εν μέρει ή εξ ολοκλήρου τον έλεγχο της παραγωγής. Η αποφασιστική παρέμβαση του Κράτους στην οικονομία κατά τη δεκαετία του 1930 δεν

περιορίζεται μόνο στη Γερμανία και στη Ρωσία αλλά επεκτείνεται στις δημοκρατικές Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής με την εφαρμογή του New Deal από τον πρόεδρο Ρούζβελτ. Εξάλλου, η κρατικοοικονομική συγχώνευση δεν αναστέλλεται με την ήττα του φασισμού και του ναζισμού στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο αλλά εντείνεται στη μεταπολεμική περίοδο με την κυριαρχία του Κεϋνσιανού μοντέλου, το οποίο αποτελεί τη βασική κινητήρια δύναμη της οικονομικής ανάπτυξης στον Δυτικό κόσμο κατά τη "χρυσή εποχή του καπιταλισμού" (από το 1945 μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1970).

Οι πρόσθετες ιδιότητες που χαρακτηρίζουν το παραδοσιακό ολοκληρωτικό (ναζιστικό ή σταλινικό) καθεστώς είναι οι εξής:

- (i) Η μονοπώληση της εξουσίας από ένα κόμμα.
- (ii) Η χειραγώγηση των μέσων μαζικής επικοινωνίας και η συστηματική προπαγάνδα που αποσκοπεί στην πλαστοποίηση της πραγματικότητας.
- (iii) Μια κυρίαρχη ιδεολογία που ενσαρκώνεται σε μια "χαρισματική" προσωπικότητα (Χίτλερ, Στάλιν) και επιτρέπει την κατασκευή ενός απόλυτου εχθρού.
- (iv) Η ύπαρξη μηχανισμών τρομοκρατίας που εξασφαλίζουν τη διατήρηση της υπάρχουσας τάξης.
- (v) Η διακήρυξη ενός συνόλου ψευδεπίγραφων νόμων που υποτίθεται ότι καθορίζουν αναπόδραστα την κοινωνική και οικονομική εξέλιξη.
- (vi) Η εξάλειψη της διαφοράς και η επιβολή της ομοιομορφίας που υπονομεύει την ικανότητα των ατόμων για αυτόνομη δράση και οδηγεί στη δημιουργία αυτομάτων.
- (vii) Η εξασφάλιση ενός κρίσιμου βαθμού μαζικής υποστήριξης που προσδίδει στην ολοκληρωτική εξουσία τα χαρακτηριστικά ενός κοινωνικού κινήματος.
- (viii) Η υιοθέτηση οικουμενικών πολιτικών βλέψεων που κατατείνει στην απαίτηση για παγκόσμια κυριαρχία.

Ο ολοκληρωτικός χαρακτήρας του σύγχρονου καπιταλισμού τεκμηριώνεται στο βαθμό που η σημερινή θεαματική κοινωνία έχει ενσωματώσει τις παραπάνω ιδιότητες. Η παγκόσμια κρίση που ξέσπασε εκ νέου το 1973 οδήγησε στην αναδιάρθρωση των ταξικών σχέσεων, μέσω της οποίας οι αναδιανεμητικές-προνοιακές λειτουργίες του Κεϋνσιανού Κράτους αντικαταστάθηκαν από ένα σύνολο λειτουργιών επιτήρησης και ελέγχου. Στο πλαίσιο αυτό, η ιδεολογική κυριαρχία της νεοκλασικής σχολής και η εφαρμογή των αντίστοιχων οικονομικών πολιτικών (που ατυχώς ονομάζονται "νεοφιλελεύθερες" από μεγάλη μερίδα της Αριστεράς) δεν αναχαίτισε αλλά, αντιθέτως, ενέτεινε τη συγχώνευση Κράτους και μεγάλου κεφαλαίου (η οποία αποτελεί θεμελιώδες γνώρισμα του ολοκληρωτισμού). Αυτή η διαδικασία ενοποίησης αναπαρίσταται συμβολικά, λόγου χάρη, από την επαναλαμβανόμενη εκλογή του μεγαλοεπιχειρηματία Μπερλουσκόνι στη θέση του πρωθυπουργού της Ιταλίας. Στο σημερινό περιβάλλον της παγκόσμιας ύφεσης, το Κράτος παραβγαίνει αποφασιστικά για τη διάσωση χρεοκοπημένων τραπεζών ή άλλων μεγάλων επιχειρήσεων και συνδράμει ξανά στη βίαιη υποτίμηση της εργασίας. Η υπόθαλψη της παράνομης οικονομικής δραστηριότητας του κεφαλαίου και η δημιουργία προσωπικών δεσμών εξάρτησης και προστασίας ανάμεσα σε στελέχη της πολιτικής και της οικονομικής εξουσίας οδηγεί τελικά σε μια σύζευξη μεταξύ Κράτους και μαφίας (όπου, για παράδειγμα, ένας εφοπλιστής που κατηγορείται για λαθρεμπόριο καυσίμων

προμηθεύει επισήμως με καύσιμα τον ελληνικό στρατό).

Πέρα από την έκδηλη εμβάθυνση της κρατικοοικονομικής συγχώνευσης, ο κοινοβουλευτικός μανδύας του καθεστώτος δεν αναιρεί την ουσιαστική μονοπώληση της εξουσίας από ένα (εγχώριο ή υπερεθνικό) διευθυντικό κέντρο στο οποίο, ωστόσο, «δεν τοποθετείται ποτέ πια ένας γνωστός ηγέτης ή μια ξεκάθαρη ιδεολογία» (Ντεμπόρ, Σχόλια στην ΚτΘ). Καθώς τα κοινοβούλια διατηρούν έναν καθαρά διακοσμητικό ρόλο, οι τοπικές κυβερνήσεις προσομοιάζουν μάλλον στις ψυχροπολεμικές κομπραδόρικες γραφειοκρατίες των "Λαϊκών Δημοκρατιών" και απονομοποιούνται πλήρως στη συνείδηση του πληθυσμού, οδηγώντας συχνά στο ξέσπασμα κοινωνικών εξεγέρσεων οι οποίες, ωστόσο, δεν προχωράνε συνήθως πέρα από μια απλή αλλαγή φρουράς στις βαθμίδες της τοπικής εξουσίας. Τα μέσα μαζικής επικοινωνίας επιδίδονται στη συστηματική διάδοση του ψεύδους και στην απόκρυψη της αλήθειας. Η σημερινή κοινωνία του «ενσωματωμένου θεαματικού» διατηρεί εξ ορισμού βλέψεις παγκόσμιας κυριαρχίας, καθώς τείνει στην οικουμενική εξάπλωση των εμπορευματικών σχέσεων και εξαλείφει τον πλούτο των διαπολιτισμικών διαφορών στο όνομα μιας κατασταλτικής αφομοίωσης. Η συνεχής τεχνολογική ανανέωση θωρακίζει ακόμα περισσότερο τη θεαματική κυριαρχία, καθώς παραδίδει τις μάζες στην υποτιθέμενη αυθεντία ενός πλήθους ειδικών, επιστημόνων και "τεχνοκρατών" που έχουν απολέσει κάθε ίχνος σχετικής αυτονομίας απέναντι στην εξουσία. Το Κράτος-Επιστήμονας διατείνεται σήμερα ότι κυβερνάει εφαρμόζοντας ορισμένους απαραβίαστους οικονομικούς νόμους και τείνει να διαχειριστεί ολόκληρη την κοινωνία σαν να ήταν ένα εργοστάσιο, μια ιατρική μονάδα ή, τελικά, ένα τεράστιο στρατόπεδο συγκέντρωσης¹.

Η απουσία μιας σταθερής ιδεολογίας δεν εμποδίζει σήμερα το θέαμα να κατασκευάζει έναν μυστηριώδη εχθρό (όπως είναι η τρομοκρατία ή ο ισλαμικός φονταμενταλισμός), διότι «αυτή η τόσο τέλεια δημοκρατία προτιμάει να κριθεί σε σχέση με τους εχθρούς της παρά σε σχέση με τα αποτελέσματά της» (Ντεμπόρ, ό.π.). Η επίκληση αυτού του εχθρού (με ορόσημο την επίθεση της 11/9 στους Δίδυμους Πύργους) επιτρέπει στην εξουσία να εκσυγχρονίσει τους τρομοκρατικούς μηχανισμούς καταστολής και να αναδιρθώσει το δικονομικό σύστημα με την εφαρμογή μιας "ανπιτρομοκρατικής" νομοθεσίας που ξεριζώνει τα παραδοσιακά ατομικά δικαιώματα και επιβάλλει ένα διαρκές καθεστώς έκτακτης ανάγκης.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, ο σύγχρονος ολοκληρωτικός καπιταλισμός δεν μπορεί να ελπίζει στην ενεργητική υποστήριξη των μαζών διότι, απλούστατα, δεν τους υπόσχεται πια τίποτα. Αρκείται στην εξασφάλιση ενός κρίσιμου βαθμού παθητικής συναίνεσης, η οποία θεμελιώνεται στην εμπειρία της συνεχούς υποταγής που βιώνει το πλήθος των θεατών και στην καλλιέργεια του φόβου απέναντι στον εκάστοτε κατασκευασμένο εχθρό, που επιτρέπει ακόμα στην εξουσία να εμφανίζεται ως εγγυητής της ασφάλειας. Η διάρρηξη αυτής της συναίνεσης (η οποία προϋποθέτει τη διατύπωση μιας προταγματικής ριζοσπαστικής θεωρίας και την ενίσχυση των παραδειγματικών εγχειρημάτων αυτοοργάνωσης που αναδεικνύουν τη μορφή και το περιεχόμενο των μελλοντικών κοινωνικών σχέσεων) αποτελεί σήμερα πρωταρχικό καθήκον του επαναστατικού κινήματος.

1. «Το στρατόπεδο συγκέντρωσης και όχι η πόλη αποτελεί το σύγχρονο βιοπολιτικό παράδειγμα της Δύσης» (Αγκάμπεν, Homo Sacer).

Αναρχία σημαίνει ενάντια στην εξουσία, τον φασισμό και την πατριαρχ...oh, wait!

γράφουν οι Εκάτη & Frodo

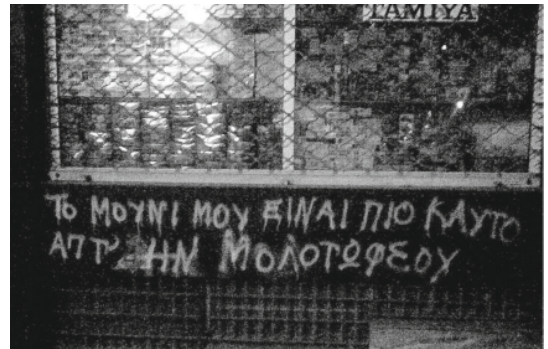
Προειδοποίηση για triggering σε σχέση με βιασμό/σεξουαλική κακοποίηση/έμφυλη βία/σεξισμό

Μια αφίσσα για ένα φεστιβάλ οικονομικής στήριξης σε συλληφθέντες αντιφασίστες ανακινεί ιστορίες θαμμένες, μάλλον ξεπίτηδες, στις μνήμες του αντιεξουσιαστικού/αναρχικού κινήματος στη Γαλλία. Ιστορίες που τραυμάτισαν τα άτομα που τις βίωσαν τζαι που είχαν αντίκτυπο στις ζωές τους. Επίσης, που έθεσαν σε προβληματισμό τον κόσμο που τις έμαθε, αφού τις διάβασε. Η αφίσσα η ίδια, η επιλογή του καλλιτέχνη που την εδημιούργησε, αλλά τζαι η αντίδραση στη μετέπειτα κριτική που έγινε, είναι ενδεικτικές των πατριαρχικών λογικών/λόγων/νοοτροπιών, αλλά και των πατριαρχικών τρόπων οργάνωσης, αναπαράστασης και απεικόνισης που εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμα τζαι μέσα στα αντιεξουσιαστικά/αναρχικά/αυτόνομα κινήματα. Τζαι όι μόνο στη Γαλλία.

Η αφίσσα απεικονίζει έναν άντρα τζαι μια γυναίκα. Φαινομενικά, τούτο φαντάζει ίση εκπροσώπηση των φύλων, εν εν; Μόνον αν πιστέψουμε την ηγεμονική αφήγηση ότι τα φύλα εν δύο. Αφήγηση, η οποία δυστυχώς εν κυρίαρχη στις κοινωνίες που ζούμε ευρύτερα, ακόμα τζαι εντός των α/α/α κινήματων, τα οποία στην πλειοψηφία τους φαίνεται να αποδέχονται την αφήγηση περί διπολικότητας των φύλων χωρίς οποιαδήποτε αμφισβήτηση τζαι προβληματισμό. Ένας άντρας τζαι μια γυναίκα, λοιπόν. Οι δύο κυρίαρχες έμφυλες ταυτότητες. Καμία εκπροσώπηση των ανθρώπων που εν χωρούν σε κάποιο που τα δύο κουτάκια, των ανθρώπων που εν αυτοπροσδιορίζονται ως γυναίκες ή ως άντρες τζαι που διεκδικούν μιν άλλη ή καμιά έμφυλη ταυτότητα.

Τα δύο υποκείμενα που εκπροσωπούνται στην αφίσσα φαίνεται να προσαρμόζονται αρκετά καλά στα υπάρχοντα έμφυλα στερεότυπα. Τα ρούχα τζαι ο σωματότυπος της γυναίκας εστιάζουν στο φύλο της μέσα από την αναπαραγωγή κυρίαρχων προτύπων για το «γυναικείο σώμα» τζαι το «γυναικείο ντύσιμο»: φορεί φούστα, τονίζονται τα στήθη της τζαι εν αρκετά πιο κοντή που τον άντρα. Παράλληλα, ο άντρας που απεικονίζεται στην αφίσσα ακολουθεί επίσης τον κυρίαρχο πρότυπο για το πως πρέπει να είναι ένας άντρας: φορεί παντελόνια, έσσει απλό, άνετο ντύσιμο τζαι εν αρκετά πιο ψηλός που τη γυναίκα. Κανένα που τα εν λόγω χαρακτηριστικά των δύο υποκειμένων θεωρούμε προβληματικό που μόνο του, ούτε τζαι σε συνδυασμό μεταξύ τους. Θεωρούμε όμως πως εν προβληματική η απεικόνιση του κυρίαρχου διπολικού στερεοτύπου, μέσα που το οποίο αναπαράγονται δύσκαμπτες αντιλήψεις σε σχέση με τις έμφυλες ταυτότητες τζαι τους έμφυλους ρόλους, χωρίς μάλιστα να αφήνεται χώρος για οποιεσδήποτε ταυτότητες ή εμπειρίες πέρα που τούντο κυρίαρχο δίπολο. Μια τέθοκια απεικόνιση εν ιδιαίτερα προβληματική, λαμβάνοντας υπόψη

ότι εκφράζεται στο συγκεκριμένο πλαίσιο των πατριαρχικών κοινωνιών στις οποίες ζούμε τζαι δρούμε. Εν ακόμα πιο προβληματική άμα λάβουμεν υπόψη ποιος εν ο δημιουργός της αφίσσας, το ιστορικό του όσον αφορά άσκηση έμφυλης βίας, αλλά τζαι την αμετανόητη θέση του (θέμα στο οποίο εν να επανέλθουμε πιο κάτω).

Η αφίσσα, πέρα που το ότι συντηρεί έμφυλους αποκλεισμούς εντός της διστικής αντίληψης των φύλων, αναπαράγει τζαι τη λογική ότι η βία εν το μόνο μέσο ενάντια στο φασισμό, αφού τα δύο υποκείμενα εν εξοπλισμένα για μάχη, το οποίο εν αχρειάστο για ένα φεστιβάλ μουσικής που σκοπό έχει να μαζέψει χρήματα για συλληφθέντ@ συντρόφ@. Αναγνωρίζουμε πως κάποτε εν τέθοκοις οι περιστάσεις που η χρήση βίας εν αναπόφευκτη ή/και δικαιολογημένη. Τέθοκοις απεικονίσεις εν συχνές στον α/α/α χώρο γενικά. Όι μόνον στη Γαλλία, αλλά τζαι στην Κύπρο τζαι αλλού. Επίσης εχτός που αχρειάστη, μια τέθοκια προώθηση εν συνυφασμένη με το πρότυπο μιας κυρίαρχης αρρενωπότητας, η οποία εν αρκετά διαδεδομένη στον α/α/α τζαι ιδιαίτερα στον αντιφασιστικό χώρο. Η βία τζαι τα όπλα μέσα στις πατριαρχικές κοινωνίες που ζούμε εν ιδιότητα τζαι εργαλεία που εκφράζουν τζαι εκφράζονται που αρρενωπές ταυτότητες: οι άντρες παν στρατό, οι άντρες εκπαιδεύονται σε πιο βίαιες τζαι επιθετικές συμπεριφορές. Το γεγονός ότι στη συγκεκριμένη αφίσσα η γυναίκα που απεικονίζεται έσσει επίσης όπλα μαζί της εν αναιρεί, ούτε απειλεί τούντην έκφραση κυρίαρχης αρρενωπότητας, αφού στις σύγχρονες πατριαρχικές κοινωνίες, οι γυναίκες μπορούν τζαι υιοθετούν αρρενωπούς ρόλους επίσης. Τέθοκοι ρόλοι όμως συνεχίζουν να θεωρούνται αντρικοί τζαι στα άτομα που τους επιτελούν συνεχίζουν να αποδίδονται αρρενωπές ιδιότητες («λεβεντιά», «παλλικαριά» κλπ). Η συγκεκριμένη αφίσσα, αλλά τζαι γενικότερα τέθοκοις απεικονίσεις εν απειλούν, ούτε ανατρέπουν, ούτε αποδομούν τις κυρίαρχες αντιλήψεις περί αρρενωπότητας, αλλά μάλλον ταυτίζονται μαζί τους. Όπως φαίνεται, η αντιεξουσιαστική αντίληψη, στην προκειμένη περίπτωση, φτάνει μόνον ως τζιαμέ, έχοντας την ψευδαίσθηση πως επιτυγχάνεται έτσι μια ίση εκπροσώπηση των δύο (κυρίαρχων) φύλων. Αγνοώντας πως η απόδοση κυρίαρχων αρρενωπών ιδιοτήτων σε μια γυναίκα εν ενδυναμώνει απαραίτητα τις γυναίκες, ούτε εγγυείται την ίση εκπροσώπησή τους, όπως τζαι οι άντρες. Έτσι τζαι αλλιώς, στην αφίσσα, ο άντρας εν τζείνος που κρατά τον αναμμένο πυρσό, προτάσσει το σιέρι του τζαι φαίνεται ενεργό υποκείμενο. Η γυναίκα, παρά τη φαινομενικά ίση εκπροσώπησή της με τον άντρα, διατηρεί μιν αδρανή στάση σώματος (στέκεται απλά, με το ένα σιέρι στη μέση τζαι με το άλλο σιέρι να στηρίζει

το ροπαλο στην πλατη της) τζιαι η αυτενεργεια της εν ανύπαρκτη.

Όπως είπαμε όμως τζιαι πιο πάνω, το πιο προβληματικό εν η επιλογή του δημιουργού της εν λόγω αφίσσας. Την ίδια ώρα που οι διοργανωτ@ του φεστιβάλ κράζονταν από διάφορες οργανώσεις σε αρκετές σελίδες αντιπληροφόρησης τζιαι φόρουμ σε σχέση με το σεξισμό της αφίσσας, ένα άρθρο στο indymedia Παρισιού αποκαλύπτει ότι ο άντρας στον οποίο ανατέθηκε ο σχεδιασμός της αφίσσας τζιαι ο οποίος συμμετέχει στον α/α/α χώρο, είναι γνωστό πως έχει βιάσει τουλάχιστο μία γυναίκα. Οι αποκαλύψεις για τον βιασμό αυτό έγιναν το 2010. Κάπου δαμέ θεωρούμε σημαντικό να αναφέρουμε ότι οι διοργανωτ@ 2 μήνες μετά (!) που τούντην αποκάλυψη τζιαι μόλις 1 βδομάδα πριν το φεστιβάλ δηλώσαν απλά ότι δεν γνώριζαν ότι ο σχεδιαστής ήταν βιαστής, τζιαι ότι «ο καθένας αντιλαμβάνεται διαφορετικά το φεμινισμό». Με τούντες δηλώσεις οι διοργανωτ@ ουσιαστικά τζείνο που είπαν εν ότι η αφίσσα για αυτ@ εν είσισε κάποιο σοβαρό πρόβλημα. Τελικά, εκκάλαν μια νέα αφίσσα τζιαι ανακοίνωσαν ότι το φεστιβάλ, που «είναι για καλό σκοπό», θα διεξαχθεί. Καμιά ανάληψη πολιτικής ευθύνης για το λάθος που εκάμαν τζιαι καμιά απολογία για το ότι αναθέσαν σε ένα βιαστή να σχεδιάσει ένα από τα σημαντικότερα μέσα προώθησης του φεστιβάλ.

Οι διοργανωτ@ του φεστιβάλ λαλούν λοιπόν ότι εν εξέραν ότι ο άντρας στον οποίο ανάθεσαν το σχεδιασμό της αφίσσας του φεστιβάλ έχει βιάσει μία τουλάχιστο γυναίκα. Το γεγονός τζιαι μόνο ότι εν εξέραν, ενώ είχαν κυκλοφορήσει από καιρό μέσα στον α/α/α χώρο κείμενα της γυναίκας που μιλούσαν για την εμπειρία βιασμού της από τον συγκεκριμένο άντρα, εν ενδειχτικό του πόσο σοβαρά παίρνουν οι ίδι@ τα έμφυλα ζητήματα, ή του πόσο προβάλλονται τα έμφυλα ζητήματα μέσα στα α/α/α κινήματα. Ας δεχτούμε ότι μπορεί να μεν εν ευθύνη τους που εν το εξέραν, θα μπορούσαν να παρακολουθούν τα έμφυλα ζητήματα τζιαι πάλε να ετύχαινε να μεν το εμαθαίναν, ίσως. Το μεγαλύτερο θέμα εν ότι τζιαι μετά που το εμάθαν, αφού τους ασκήθηκε κριτική, αντί να αναγνωρίσουν το λάθος τους τζιαι να δείξουν αλληλεγγύη τζιαι στη συγκεκριμένη γυναίκα, αλλά τζιαι στους αγώνες ενάντια στην έμφυλη βία γενικότερα, η στάση τους ήταν μάλλον αμυντική, προσπαθώντας να δικαιολογήσουν τ@ εαυτ@ τους, αλλά, κυρίως, προσπαθώντας να ακυρώσουν, ή να μειώσουν την εμπειρία της συγκεκριμένης γυναίκας.

Ακόμα, οι διοργανωτές του φεστιβάλ είπαν πως θα έπρεπε να επιβεβαιώσουν αν οι κατηγορίες που αφορούν τον σχεδιαστή της αφίσσας για βιασμό ευσταθούν τζιαι εδιευθετήσαν συνάντηση μαζί της για

τούντον σκοπτο, βαζοντας τη γυναίκα αυτη σε μια θεση εξέτασης, αγνοώντας μάλιστα πως με αυτόν τον τρόπο, η ίδια έπρεπε να αναβιώσει μια ιδιαίτερα τραυματική εμπειρία. Σε ποια μορφή αλληλεγγύης άραγε οι ανθρωποι που μαρτυρούν ότι έχουν βιώσει βία τζιαι καταπίεση αναγκάζονται σε εξέταση για να γίνουν πιστευτ@;

Λαλούν επίσης οι διοργανωτές πως το φεστιβάλ είναι για καλό σκοπό αφήνοντας να εννοηθεί ότι... ο σκοπός αγιάζει τα μέσα. Παράλληλα, υποβιβάζουν τα θέματα του βιασμού, του σεξισμού τζιαι της έμφυλης βίας σε ζητήματα... προσωπικής αντίληψης (αν ο φεμινισμός ήταν θέμα προσωπικής αντίληψης, όπως λαλούν, τότε τζιαι τα θέματά του θα ήταν επίσης... ζητήματα προσωπικής άποψης), αφαιρώντας την πολιτική του διάσταση τζιαι ακυρώνοντας τις εμπειρίες δι μόνο της γυναίκας που εκατάγγειλε βιασμό της που τον συγκεκριμένο άντρα, αλλά κάθε άτομου που εβίωσε βιασμό/σεξουαλική παρενόχληση. Ακόμα, αναπαράγουν μια κυρίαρχη λογική ιεράρχησης των θεμάτων που προκύπτουν σε μιαν κοινωνία, σύμφωνα με την οποία κάποια ζητήματα (σε τούντην περίπτωση ο φασισμός) εν πιο επείγοντα που άλλα (σε τούντην περίπτωση, η έμφυλη βία). Κατά την ίδια λογική, κάποιοι κινηματικοί αγώνες (σε τούντην περίπτωση ο αντιφασισμός) εν πιο σημαντικοί που άλλους (φεμινιστικοί αγώνες/αγώνες ενάντια στην έμφυλη βία).

Το 2010 η γυναίκα που βιάστηκε που τον εν λόγω άντρα τζιαι η οποία εν συντρόφισσα στον α/α/α χώρο, φκάλλει 3 μισοτελειωμένα άρθρα με τον τίτλο «Πόσες φορές κάθε 4 χρόνια;» αναφερόμενη στις φορές που ανέβαλλε επί 4 χρόνια να μιλήσει ανοιχτά για το βιασμό της. Αναβολές που οφείλονταν στο φόβο ότι, αν μιλούσε για αυτό, οι σύντροφ@ της θα την αντιμετώπιζαν, στην καλύτερη περίπτωση, ως μια «μικρή κοπελίτσα» που απογοητεύτηκε επειδή την άφησε ο γκόμενός της που είναι γνωστός στον κινηματικό χώρο, ειδικά στις καταλήψεις και στα φεστιβάλ τζιαι τραγουδιστής ενός συγκροτήματος αναρχοπάνκ. Η γυναίκα αυτή αποφασίζει τελικά τζιαι μιλά για τον βιασμό που έζησε στα 18 της (το 2000) όταν, μετά από συναυλία του εν λόγω συγκροτήματος, πήγε στο σπίτι της μαζί με τον τραγουδιστή. Εκείνη κάποια στιγμή του είπε ότι δεν ήταν έτοιμη να έχει την πρώτη της σεξουαλική επαφή και ότι ήθελε να σταματήσουν. Εκείνος συνέχισε αγνοώντας την. Όταν την επόμενη μέρα ξύπνησαν και ενώ εκείνη ήθελε να συζητήσουν αυτά που είχαν γίνει, εκείνος της είπε ότι «έπρεπε να φύγει με το γκρουπ» και έφυγε². Ακολούθησε μια περίοδος άγχους, με αναλύσεις για σεξουαλικά μεταδιδόμενα σύνδρομα υγείας και τεστ εγκυμοσύνης. Όλες αυτές τις διαδικασίες τζιαι το άγχος,

η γυναίκα αυτή, όπως πολλά άλλα άτομα που έχουν βιώσει βιασμό/σεξουαλική παρενόχληση/άλλη μορφή έμφυλης βίας, τα πέρασε μόνη της, αφού δεν είχε το θάρρος να μιλήσει για τον βιασμό της. Η ίδια μιλά επίσης για τον φόβο που ένιωθε όταν σκεφτόταν τον βιασμό της. Το 2004 κάνει μια προσπάθεια να γράψει κάτι και να το δημοσιεύσει, αλλά τελικά το αφήνει. Το ίδιο προσπαθεί να κάνει και το 2008, αλλά πάλι το αφήνει. Το 2010, όταν μαθαίνει ότι ο άντρας που την βίασε έχει προβλήματα και με την τότε συντρόφισσά του, την οποία πιθανόν βίασε επίσης, αποφάσισε και μίλησε, πρώτα στις φίλες της και σε άτομα του αναρχοφεμινιστικού χώρου, στον οποίο συμμετείχε. Αργότερα, δημοσίευσε τα κείμενά της στη σελίδα αντιπληροφόρησης infokiosques.net.

Τα πιο πάνω δεν αφορούν βέβαια μόνο τα α/α/α κινήματα στη Γαλλία, αφού τέτοια περιστατικά συμβαίνουν μάλλον παντού. Η εξιστόρηση της γυναίκας αυτής δεν αποτελεί μόνο έκφραση των συναισθημάτων της, αλλά και κριτική στα α/α/α κινήματα τζιαι στις πατριαρχικές δομές που διατηρούνται εντός τους. Θκιαβάζοντας, λοιπόν, τα κείμενά της μπορεί κάποι@ να διακρίνει τους έντονους προβληματισμούς της γύρω που τη ζωή τζιαι τη λειτουργία των καταλήψεων, αλλά τζιαι τον τρόπο που ένα άτομο αντιμετωπίζεται μέσα σε αυτές, ανάλογα με το φύλο τ@. Τα συναισθήματα τζιαι η ανάλυση που φκάλλει στην μαρτυρία της εν απόψεις προερχόμενες από μια γυναίκα που εβίωσε τζιαι βιώνει τον α/α/α χώρο συμμετέχοντας ενεργά σε αυτόν. Οι εμπειρίες της εν εν κάποια εξαίρεση, αλλά παρόμοιες εμπειρίες εβίωσαν, βιώνουν τζιαι θα βιώσουν τζιαι άλλα άτομα μέσα στον α/α/α χώρο, μέχρι να συνειδητοποιήσουμε ούλλ@ ότι ο αντισεξισμός τζιαι οι αγώνες ενάντια στις πατριαρχικές δομές τζιαι λογικές πρέπει να είναι αναπόσπαστα κομμάτια των α/α/α κινήματων τζιαι το ίδιο σημαντικά όπως ούλλοι οι υπόλοιποι αγώνες.

Η συντρόφισσα αναφέρει ότι σε μερικές α/α/α καταλήψεις/χώρους ένιωσε ότι μια γυναίκα, για να είναι ορατή τζιαι να μπορεί να έχει φωνή εντός τους, θα πρέπει να κάμει σεξ με κάποιον από τους άντρες που συμμετέχουν εκεί, ή να ένει πολλά όμορφη (σύμφωνα με την κυρίαρχη αντίληψη περί «ομορφιάς»), προκειμένου να την βλέπουν (αλλά χωρίς κατανάγκη να την ακούν ή να την λαμβάνουν σοβαρά υπόψη). Η ίδια λαλει ότι αντιλήφθηκε πολλές φορές να αλλάσσει ο τρόπος που την αντιμετωπίζαν (τζιαι οι μόνον τζείνην, αλλά τζιαι άλλες γυναίκες) τα υπόλοιπα άτομα μέσα σε μια α/α/α κατάληψη/χώρο μετά που είσσιεν κάμει σεξ με κάποιον σε σχέση με πριν. Δηλαδή, ακόμα τζιαι μέσα σε α/α/α χώρους, μια γυναίκα αποκτά υπόσταση μόνον μέσα που την σχέση της με έναν άντρα. Οι ίδιες οι γυναίκες, ως αυτόνομα τζιαι αυτενεργά πρόσωπα, φαίνεται να αντιμετωπίζονται που κάποι@ εντός του κινήματος σαν μη άξιες ιδιαίτερου σεβασμού, παρά μόνο εάν τζιαι εφόσον συσχετιστούν με κάποιον άντρα. Οι γυναίκες, μέσα στα α/α/α κινήματα, όπως τζιαι μέσα στην υπόλοιπη κοινωνία, συχνά χρειάζεται να αποδείξουν ότι αξίζουν σεβασμό. Για κάποι@, μια γυναίκα αξίζει σεβασμό όταν τη συστήσει ένας άντρας. Για κάποι@, μια γυναίκα έσσει υπόσταση μέσα σε ένα χώρο, όταν εν σεξουαλικά ενεργή (προσδίδοντάς της κάποια χρηστική αξία). Τζιαι για κάποι@, μια γυναίκα εν ορατή μόνον όταν μπορεί να θεωρηθεί (με βάση τα ισχύοντα κοινωνικά στερεότυπα τζιαι πρότυπα) ότι εν όμορφη (αισθητική αξία). Τζιαι τούτα μέσα σε ένα κίνημα, το οποίο διεκδικεί κατά τα άλλα αυτονομία για όλ@. Για αυτό τον λόγο, η συντρόφισσα ξεκαθαρίζει ότι στόχος της τζιαι αγώνας της εν η δημιουργία μιας κοινωνίας στην οποία να μεν χρειάζεται, ούτε η ίδια ούτε οποιαδήποτε γυναίκα, τις απόψεις των αντρών για την ύπαρξή της. Μια κοινωνία όπου ούλλα τα άτομα, ανεξαρτήτως φύλου, να εν σεβαστά. Ακόμα, τονίζει ότι εν θέλει πλέον να πρέπει να αποδείξει ότι εν wonderwoman για να εν σεβαστή. Ούτε

να ακολουθεί πρότυπα για το πώς πρέπει να ένει προκειμένου να την σέβονται. Θέλει να μπορεί η ίδια, όπως τζιαι @ οποι@δήποτε να εν ντροπαλ@, ρομαντικ@ τζιαι ό,τι άλλο θέλει/τ@ φκαίνει.

Τέτοια γεγονότα εν περιορίζονται βέβαια σε καμιά περίπτωση στη Γαλλία. Ας μεν έχουμε αυταπάτες. Τούντα θέματα συναντούμεν τα σε οποιαδήποτε γεωγραφική περιοχή υπάρχουν πατριαρχικές κοινωνίες τζιαι α/α/α κινήματα τζιαι η Κύπρος εν αποτελεί εξαίρεση. Στην Κύπρο μάλιστα εν ακόμα πιο δύσκολα ίσως τα πράματα, αφού εν υπήρξαν ποτέ φεμινιστικές ή κουίαρ α/α/α ομάδες για να θέσουν τούντα ζητήματα κάτω τζιαι να διεκδικήσουν αλλαγές.

Συναντούμεν, για παράδειγμα, πολλές φορές τζιαι εντός των α/α/α κινήματων στην Κύπρο κριτικές για το πώς τύνεται η εκφράζεται κάποι@, ότι «εν ταιρκάζει σε αναρχικ@». Σαν να τζιαι το να θέεις τέτοια όρια στο κάθε άτομο εν εν στέρηση ελευθερίας. Σάμπως τζιαι υπάρχει κάποιο αναρχόμετρο τζιαι μετριόμαστε τζιαι κάποι@ εν κάτω που το επιτρεπτό όριο ή κανένα εγχειρίδιο τρόπου έκφρασης τζιαι ντυσίματος τζιαι μπορεί κάποι@ να μεν το τηρεί σωστά.

Την ίδια στιγμή που κρίνονται τα πιο πάνω, δεν ακούμε τιμωρητικά για το σεξιστικό λόγο που κυριαρχεί στα συνθήματα ή/και σε κείμενα διάφορων α/α/α ομάδων. Ένας λόγος που χρησιμοποιεί το σεξ ως τιμωρητικό σε πάρα πολλά συνθήματα (π.χ. «θα σας γαμήσουμε») τζιαι εκφέρεται υποτιμητικά για τις γυναίκες (π.χ. «μπάτσοι μουνιά»). Ταυτόχρονα, τα παραπάνω συνθήματα, αφίσσιες, μιμς κλπ εκφράζουν άντρες. Σπάνια εν ορατές γυναίκες τζιαι σχεδόν (;) ποτέ άλλα φύλα. Παράλληλα, επικρατεί μια αδιαφορία για τις προσπάθειες που γίνονται που διάφορες συλλογικότητες και συντρόφ@ να αντικαταστήσουμε που τα κείμενα τζιαι που την καθημερινότητα το κυρίαρχο αρσενικό γένος με άλλες καταλήξεις τζιαι αντωνυμίες που να μεν περιθωριοποιούν, ούτε να διαγράφουν έμφυλες ταυτότητες. Προσπάθειες που διεκδικούν την αποβολή του σεξιστικού λόγου που τες ζωές μας, καθώς και την αναγνώριση της ύπαρξης, των φωνών τζιαι των εμπειριών των υπόλοιπων φύλων ή α-φύλων, συμπεριλαμβανομένων τζιαι όσων εν εμπύπτουν στο δίπολο «άντρας-γυναίκα». Οι δικαιολογίες που φκαίνουν που τούντες συζητήσεις εν του τύπου «εν φαίνεται που τη γλώσσα αν είμαστε σεξιστές ή οι, άρα γιατί να το κάμνουμε; Με το να αλλάξουμε τον τρόπο που γράφουμε/μιλούμε εν θα σταματήσει να υπάρχει σεξισμός/πατριαρχία, έτσι τζι' αλλιώς». Παράλληλα βέβαια κάποι@ θα μπορούσε να ρωτήσει, «με το να βάζουμε αλφάδια σε πανό εν πραγματοποιούμε κάποιαν αναρχική κοινωνία, ούτε καν σταματούμε την κοινωνική καταπίεση, άρα για ποιο λόγο τα βάζουμε;» Γιατί είμαστε τόσο πρόθυμ@, ως κινήματα να αναπαράγουμε τον κυρίαρχο έμφυλο λόγο τζιαι νιώθουμε ότι πρέπει να τον υπερασπιστούμε; Η άλλη δικαιολογία εν «μα η γλώσσα εν εν σεξιστική», αγνοώντας έτσι παντελώς ότι η γλώσσα διαμορφώνεται μέσα σε συγκεκριμένες κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές συνθήκες τζιαι βέβαια αντανακλά τες.

Ο φεμινισμός εν ταμπού στον α/α/α χώρο, όπως τζιαι στην υπόλοιπη κοινωνία. Όταν δηλώνεις φεμινίστρια, πολλ@ βλέπουν σε περίεργα. Ακόμα πιο περίεργα όταν δηλώνεις φεμινιστής. Ως φεμινίστρια, ακούεις άκυρα σχόλια του συτλ «μα είσαι φεμινίστρια τζιαι μασειρέικες;», «κάμε σεξ να σου περάσει», «προσπαθείτε να καταπιέσετε τους άντρες», «είστε ευνουχίστριες» κλπ. Ως φεμινιστής, ακούεις επίσης άκυρα σχόλια, όπως «κάμνει σε η κοπέλα σου ό,τι θέλει», «ευνουχίστηκες» κλπ. Οι υποθέσεις για τον σεξουαλικό προσανατολισμό των φεμινιστ@ εν επίσης συχνές τζιαι συνήθως συνοδεύονται που ομοφοβικά σχόλια.

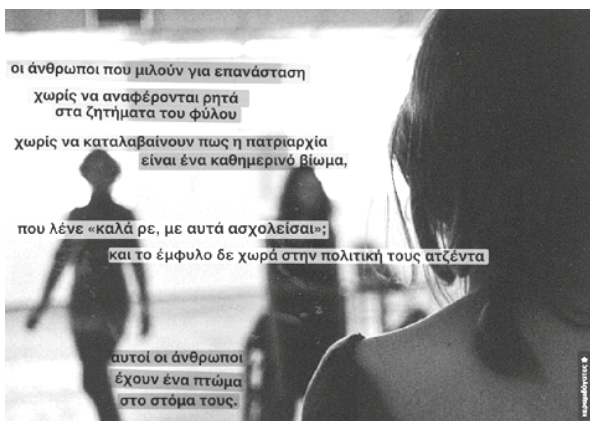

Ένα άλλο συχνό δείγμα των στέρων πατριαρχικών δομών εντός των α/α/α κινήσεων εν η μη αναγνώριση του αντρικού προνομίου. Για παράδειγμα, σε συνελεύσεις του χώρου εν συνηθισμένο να μιλούν μόνο ή πολλά παραπάνω άντρες, επειδή μιλούν πιο δυνατά κι έντονα. Αναγνωρίζουμε πως οι περισσότεροι εν το κάμνουν σκόπιμα συνηθώς. Μέσα που την κοινωνικοποίησή τους στις πατριαρχικές κοινωνίες που ζούμε, οι άντρες εμάθαν να εκφράζονται έτσι. Μπορούν όμως τζαι οι ίδιοι να καταβάλουν προσπάθεια να το αναγνωρίσουν τζαι να δουλέψουν προκειμένου να το αλλάξουν τζαι να αφήνουν χώρο έκφρασης για ούλλ@.

Επίσης, συχνά κατά τον καθορισμό τόπου τζαι χρόνου συνελεύσεων ή/και δράσεων εν λαμβάνονται υπόψη ανάγκες που μπορεί να έχουν τα παιδιά. Με τούντον τρόπο αποκλείονται γυναίκες που είναι μητέρες, αφού συνηθώς τις πιο πολλές ευθύνες όσον αφορά τη φροντίδα παιδιών έχουν οι μητέρες τους (ναι, τούτο συμβαίνει τζαι με τα παιδιά του α/α/α χώρου).

Η έμφυλη βία εν ταμπού επίσης. Άμαν εγείρονται τέτοια ζητήματα, συνηθώς η απάντηση, ειδικά αν αφορά άντρα του χώρου, εν ότι «εν προσωπικά σας τούτα. Εν μας αφορούν». Το προσωπικό είναι πολιτικό, όμως, όπως επανειλημμένα λαλούμε οι φεμινιστ@. Τζαι η έμφυλη βία είναι άσκηση εξουσίας τζαι τούτο εν ανάγκη να αναγνωρίζεται, ιδιαίτερα μέσα σε κινήματα τα οποία ασκούν κριτική στην εξουσία.

Ε, τζαι άμαν τα πράματα εν τόσο δύσκολα για τις γυναίκες στο χώρο, που να μιλήσουμε για άτομα που αυτοπροσδιορίζονται έξω που διστικές αντιλήψεις περί έμφυλων ταυτοτήτων... Τα ίντερσεξ άτομα, τα άφυλα άτομα, τα τρανς άτομα, τα gender-queer άτομα, τα gender-bender άτομα, τα gender non-conforming άτομα, τα gender-neutral άτομα τζαι ούλλα τα άτομα που δεν χωρούν στα κουτάκια «άντρας»/«γυναίκα» εν βασικά ανύπαρκα για τα τζαι μέσα στα α/α/α κινήματα. Προφανώς, δεν νιώθουν άνετα ή/και ασφάλεια να υπάρξουν ή να εκφράσουν τις ταυτότητές τους μέσα σε αυτά. Τζαι τούτο εν ξεκάθαρα αποτυχία των α/α/α κινήσεων. Τζαι εν κάτι που ως αντιεξουσιαστ@, αναρχικ@ τζαι αυτονομ@ έχουμε ευθύνη να δουλέψουμε για να αλλάξει.

Υπάρχουν πολλές νόρμες τζαι στερεότυπα, ακόμα τζαι εντός των α/α/α κινήσεων, που χρειάζεται να αποδομήσουμε προκειμένου να μπορούμε να κινηθούμε προς μια κοινωνία ελεύθερη, αυτόνομη, στη βάση της αλληλεγγύης τζαι όπου το κάθε πρόσωπο θα σέβεται την ελευθερία τζαι την αυτονομία τ@ άλλ@. Τα α/α/α κινήματα εν εν υπεράνω πάσης υποψίας όσον αφορά την άσκηση διακρίσεων τζαι εξουσίας. Μέχρι σήμερα, τα ζητήματα έμφυλων ανισοτήτων εν θαμμένα με δικαιολογίες όπως «εν εν της ώρας», «υπάρχουν πιο επείγοντα θέματα να λύσουμε», «εν ξεπερασμένα, αφού τα πράματα εν καλύτερα σε σχέση με παλιά», «εν υπερβολές των φεμινιστριών που θέλουν να

ευνουχήσουν τους άντρες», ή «οι φεμινιστικές διεκδικήσεις εν σεπαρατιστικές τζαι διασπούν το κίνημα». Δυστυχώς όμως οι πατριαρχικές δομές εν ορατές τζαι βαθιά ριζωμένες ακόμα τζαι μέσα στα α/α/α κινήματα τζαι τούτο εν κάτι που πρέπει να δουλέψουμε για να αλλάξει, χωρίς να βρούμε δικαιολογίες, αν πραγματικά στόχος μας ένει να διεκδικήσουμε αυτονομία τζαι ελευθερία για όλ@. Τζαι τούτη η αλλαγή εν θα έρτει αν δεν αποβάλλουμε πρώτα οι ίδι@ τούντα στοιχεία που πάνω μας. Όσ@ συνεχίζουν να φέρουν μαζί τους τούντα στοιχεία τζαι φανερώνουν είτε αδιαφορία είτε μη θέληση για αλλαγή πρέπει να μεν νιώθουν άνετα να υπάρξουν τζαι να δρουν μέσα στα α/α/α κινήματα. Οι χωρίς να αλλάξουν τζαι να δουλέψουν τ@ εαυτ@ τους τουλάχιστο. Με τον ίδιον τρόπο που κάποι@ καπιταλιστ@ ή εθνικιστ@ ή ρατσιστ@ εν νιώθει άνετα να προσεγγίσει τα α/α/α κινήματα.

Στην περίπτωση του σχεδιαστή της αφίσσας στη Γαλλία, ο οποίος έχει βιάσει μια τουλάχιστο γυναίκα, μια κατάληψη έκλεισε την πόρτα της τζαι εν του επέτρεψε την είσοδο μετά την δημοσίευση των κειμένων με τη μαρτυρία της γυναίκας που εβίασε. Πολλές συλλογικότητες που συνεργάζονταν μαζί του για αφίσσες ή/και συναυλίες περιθωριοποιήσαν τον τζαι πλέον εν του ζητούν ο,τιδήποτε, δείχνοντας έτσι ότι τεθοικες συμπεριφορές τζαι πατριαρχικές εξουσίες εν έχουν καμία θέση μέσα στα α/α/α κινήματα.

Εμείς εν να προσπαθούμε όπως μπορούμε προκειμένου σεξιστ@, τρανσφοβικ@, ομοφοβικ@, βιαστ@ να μεν νιώθουν άνετα να δρουν τζαι να υπάρχουν μέσα στα α/α/α κινήματα. Για την δική μας υποψία, όπου σεξιστικές, τρανσφοβικές, ομοφοβικές, μισογυνιστικές συμπεριφορές, αντιλήψεις, νοοτροπίες, πρακτικές εν θα χωρούν. Κατά τον ίδιο τρόπο που εν χωρούν ρατσιστικές, εθνικιστικές τζαι φασιστικές συμπεριφορές, αντιλήψεις, νοοτροπίες, πρακτικές. Μέχρι την κατάλυση κάθε εξουσιαστικής δομής, συμπεριλαμβανομένων και των πατριαρχικών δομών.

1. Το @ χρησιμοποιείται στη θέση έμφυλων καταλήξεων, όταν το υποκειμένο εν γενικό, προκειμένου να μεν αναπαράγουμε πατριαρχικές δομές στη γλώσσα, οι οποίες θέτουν ένα φύλο (ή κάποτε, στην «καλύτερη» περίπτωση, δηλαδή, θκυο φύλα) τζαι τα άτομα που το (τα) εκφράζουν στην κορυφή της έμφυλης πυραμίδας, αποσιωπώντας, περιθωριοποιώντας τζαι αποκλείοντας άλλα (εχτός που τα κυρίαρχα, δηλαδή) φύλα, καθώς τζαι τα άτομα που εκφράζονται στα φύλα αυτά.

2. Δεν θεωρούμε ότι για να είναι πιστευτή η καταγγελία οποιοδήποτε ατόμου πρέπει να περιγράφονται λεπτομέρειες για το πώς έγινε ο βιασμός. Ο μόνος λόγος που παραθέτουμε τέτοιες λεπτομέρειες είναι επειδή επικρατεί γενικά μια αντίληψη ότι ένας βιασμός για να αναγνωριστεί ως τέτοιος πρέπει να συμπεριλαμβάνει κάποια στοιχεία, όπως ξυλοδαρμός, επίθεση στον δρόμο από άγνωστο κλπ. Θεωρούμε πως είναι σημαντικό να σταματήσει να υπάρχει αυτή η αντίληψη τζαι να γίνει κατανοητό ότι βιασμός υπάρχει όταν δεν υπάρχει συναίνεση, υπό οποιοδήποτε συνθήκες, τζαι μπορεί να διαπραχθεί που οποιοδήποτε, ακόμα τζαι από συντρόφους, πολιτικούς ή/και σεξουαλικούς/ερωτικούς.

Προσοχή η Καπιταλιστική Ανάπτυξη έχει φέρει στην περιοχή πιστολέρο μπράβους πρεζέμπορους

Τι είναι ο δημόσιος χώρος σήμερα;

Με αφορμή τα όσα συμβαίνουν στην πλατεία
Φανερωμένης

γράφει ο Uprause

Όλο και περισσότερο παρατηρούμε στις πόλεις που ζούμε το νόημα το δημόσιου χώρου να αλλάζει. Δημόσιος χώρος είναι πια μόνο στο όνομα, γιατί σε όλα τα άλλα είναι απλά Κρατικός χώρος. Οι αρχές του Κράτους είναι αυτές που ορίζουν τη χρήση του, τον ελέγχουν και τον ενοικιάζουν με σκοπό να βγάλουν κέρδος, τόσο οι ίδιες οι αρχές, όσο και τα εμπορικά καταστήματα που τον χρησιμοποιούν και τον εκμεταλλεύονται.

Η Λευκωσία είναι μία πόλη με χαρακτηριστική έλλειψη δημόσιων χώρων. Πλατείες δεν υπάρχουν πουθενά στο κέντρο της πόλης, και αυτές που ονομάζονται πλατείες είναι οι γέφυρες που άνοιξαν οι Άγγλοι στα τείχη της πόλης. Η πλατεία ελευθερίας φαίνεται λες και δεν θα τελειώσει ποτέ, και οι διαθέσιμοι χώροι που υπήρχαν εντός των τειχών (πεζόδρομοι κ πλατεία Φανερωμένης) εξαφανίζονται μέρα με τη μέρα, αφού παραχωρούνται στα δεκάδες νέα μαγαζιά που ανοίγουν στην περιοχή.

Είναι πλέον κοινή παραδοχή των κοινωνικών επιστημόνων πως ο δημόσιος χώρος συνδέεται άμεσα με την έννοια της δημοκρατίας. Η ύπαρξη δημόσιων χώρων, πλατειών και χώρων ελεύθερης συνέντευξης και διαλόγου είναι συστατικό της δημοκρατίας, όπως είναι και η καταστροφή τους συστατικό των απολυταρχικών καθεστώτων (Ο Χότζα της Αλβανίας λέγεται πως έκοβε τα πλατάνια στις πλατείες των χωριών ως μέτρο ενάντια στην συνέντευξη και πολιτική δραστηριοποίηση των χωρικών, και πιο πρόσφατα, το καθεστώς του Μπαχρέν κατέδρασε την πλατεία και το μνημείο όπου πραγματοποιούνταν οι μεγάλες αντικαθεστωπικές συγκεντρώσεις με σκοπό τη διάλυση του κινήματος διαλύοντας τους χώρους στους οποίους θα μπορούσε να αναπτυχθεί).

Ο Δήμος Λευκωσίας, που διαφημίζει την "ανάπτυξη" της παλιάς πόλης οφείλει να μας ξεκαθαρίσει ποιο είναι το σχέδιό του για τους δημόσιους χώρους και συγκεκριμένα για τους δημόσιους χώρους της εντός των τειχών πόλης. Οι

δημόσιοι χώροι πέρα από συστατικό της Δημοκρατίας, είναι και ενδεικτικό της ποιότητας ζωής των πολιτών. Η ύπαρξη χώρων στους οποίους διάφοροι χρήστες μπορούν να καθίσουν χωρίς να πληρώνουν σε κάποιο cafe' είναι απαραίτητοι για την ομαλή κοινωνική καθημερινή ζωή μιας πόλης. Τα παγκάκια που υπήρχαν εδώ και τόσα χρόνια στους πεζόδρομους και τις πλατείες δεν ήταν απλά για διακοσμητικούς λόγους, τα παγκάκια είναι απαραίτητα σε οποιαδήποτε πόλη.

Λοιπόν; Ποιο είναι το σχέδιο του Δήμου για τους δημόσιους χώρους;

Σκοπεύει να τους παραδώσει στους επιχειρηματίες, εμπορευματοποιώντας το δημόσιο χώρο της πόλης και αφαιρώντας το δικαίωμα των πολιτών στην ελεύθερη χρήση του; Ή σκοπεύει σε μια ανάπτυξη που να περιλαμβάνει τη διαμόρφωση νέων και τη διατήρηση των υπάρχοντων διαθέσιμων χώρων στην περιοχή, που να επιτρέπει την κοινωνική συνέντευξη; Και τελικά, τον ενδιαφέρει η άποψη των κατοίκων της περιοχής για την αλλαγή της παλιάς πόλης τα τελευταία χρόνια;

Η εξάπλωση των cafe' στην πλατεία φανερωμένης (μια από τις πολύ λίγες πλατείες της παλιάς Λευκωσίας) καταλαμβάνοντας σχεδόν το σύνολο πια του διαθέσιμου χώρου, είναι απλά το αποκορύφωμα της πολιτικής του Δήμου για την παλιά πόλη. Εκεί όμως στην πλατεία υπάρχουν ακόμα άτομα και ομάδες που τους ενδιαφέρει η καταπάτηση και εμπορευματοποίηση των χώρων της πόλης γιατί τους στερεί τους δικούς τους κοινωνικούς χώρους. Όμως, οποιαδήποτε κίνηση ξεκινήσει από την πλατεία φανερωμένης μετά και την κατάληψη και της τελευταίας διαθέσιμης γωνιάς της πλατείας, πρέπει να στοχεύει στη γενικότερη διεκδίκηση των δημόσιων χώρων και στο δικαίωμα των κατοίκων στην ελεύθερη χρήση του δημόσιου χώρου της παλιάς πόλης. Όχι να περιοριστεί στην πλατεία Φανερωμένης και να αναλωθεί σε κόντρες με τα cafe'.

Κατά τη γνώμη μου οποιαδήποτε κίνηση θα έπρεπε να διεκδικήσει συγκεκριμένα από το δήμο τη διασφάλιση της ύπαρξης διαθέσιμων χώρων στην πόλη (με παγκάκια!!) και να προσπαθήσει να πάρει με το μέρος της και διάφορους άλλους (κατοίκους ή μη) που τους ενδιαφέρει η ύπαρξη διαθέσιμων και πραγματικά δημόσιων χώρων.

Α Π Ο Ψ Ε Ι Σ

Ανταλλαγή μνημείων: για σένα ήρωας, για μένα τρομοκράτης

του Florian Bieber

Πριν μερικά χρόνια, ο Μπένεντικτ Άντερσον επισκέφθηκε το Γκρατς για να δώσει μια διάλεξη με θέμα «Γιατί πιστεύουμε ότι το έθνος μας είναι καλό». Πριν από τη συζήτηση, είχα τη χαρά να τον ξεναγήσω λίγο στην πόλη. Ψηλά από το Schlossberg, κοιτάξαμε τα μνημεία που έχουν στηθεί για να τιμήσουν διάφορους ιστορικούς αγώνες, π.χ. τη μνήμη της αντίστασης κατά του Ναπολέοντα και τη μνήμη της λεγόμενης «Kärtner Abwehrkampf», δηλαδή της σύγκρουσης μεταξύ των αυστριακών στρατευμάτων και των στρατευμάτων του κράτους των Σέρβων, Κροατών και Σλοβένων πέρα από τα σύνορα της Καρινθίας, η οποία διευθετήθηκε αργότερα με δημοψήφισμα.

Εκείνη την ηλιόλουστη μέρα του Δεκέμβρη, ο Άντερσον παρατήρησε εύστοχα ότι μάλλον μόνο οι μελετητές του εθνικισμού προσέχουν τέτοια μνημεία, ενώ οι απλοί πολίτες τα προσπερνούν και αγνοούν αυτούς τους φόρους τιμής σε μια εποχή που σήμερα φαίνεται άνευ σημασίας. Σε κάποιο βαθμό, αυτό είναι ανακουφιστικό, καθώς τα περισσότερα ευρωπαϊκά αστικά τοπία είναι παραγεμισμένα με διάφορα σκουπίδια, όπως αγάλματα και ονόματα οδών που μνημονεύουν άτομα, των οποίων η συνεισφορά στο έθνος φαίνεται μάλλον αμφίβολη σήμερα (όπως ο Conrad von Hötzendorf στο Γκρατς, ο φον Χίντεμπουργκ σε πολλές γερμανικές πόλεις, ή ο Guglielmo Oberdan –ευχαριστώ τον Gregor Mayer για αυτή την επισήμανση– στην Ιταλία). Σε μερικές από τις πιο απεχθείς περιπτώσεις έχουν γίνει διορθώσεις, όπως π.χ. η αλλαγή του ονόματος του Karl-Lueger-Ring, που είχε ονομαστεί έτσι προς τιμήν του ανοιχτά αντισημίτη δημάρχου της Βιέννης (γνωστού για την ατάκα Wer ist Jude bestimme ich – «το ποιος είναι Εβραίος το αποφασίζω εγώ»).

Το να αλλάζουν ονόματα δρόμων ή να απομακρύνονται μνημεία που τιμούν αντισημίτες και άλλους ακραίους εθνικιστές του παρελθόντος είναι βέβαια θετικό, αλλά αφήνει ένα χάσμα στην ιστορία της πόλης. Με δυο λόγια: η πόλη μπορεί να ξεχάσει το παρελθόν της. Το Βελιγράδι, όχι γι' αυτό το λόγο αλλά λόγω των διάφορων σχετικών διαφωνιών, σε κάποιες από τις πιο εξέχουσες οδούς στο κέντρο ανήρτησε και μια «προϊστορία» των ονομάτων που είχαν χρησιμοποιηθεί παλαιότερα. Αυτό μας βοηθά να χαρτογραφίσουμε τις διαφορετικές ιδεολογίες που κυριαρχούσαν κατά καιρούς, αλλά εμμέσως είναι σαν να αναγνωρίζει ότι και το σημερινό όνομα μπορεί να είναι προσωρινό.

Σε αντίθεση τώρα με αυτό που μου επισήμανε ο Μπένεντικτ Άντερσον, η συζήτηση για τα μνημεία και άλλες μορφές εορτασμού για τα εκατό χρόνια του Β' Παγκόσμιου Πολέμου, δείχνουν ότι το παρελθόν μπορεί να προσελκύσει πολλή προσοχή και διαμάχη (μεταξύ άλλων και στο facebook). Έτσι, η πρωτοβουλία να κατασκευαστεί μνημείο για τον Gavrilo Princip στη Republika Srpska και τη Σερβία προκάλεσε αρνητικές αντιδράσεις αλλού (βλ. άρθρο στο Der Spiegel και ιδίως τα σχόλια των αναγνωστών). Κάποιος που δολοφόνησε ένα άτομο δεν είναι και πολύ θετικό μοντέλο για να τιμά κανείς, αλλά τα ευρωπαϊκά κράτη γενικώς αρέσκονται να τιμούν μάλλον δολοφόνους παρά ειρηνοποιούς (περιλαμβανομένου φυσικά και του «Αναβάτη πάνω σε άλογο» στα Σκόπια, γνωστού και ως Μεγάλου Αλεξάνδρου).

Μια καλή προσέγγιση για να διορθωθεί αυτή η νοσηρή ευρωπαϊκή συνήθεια θα ήταν ένα ευρωπαϊκό πρόγραμμα ανταλλαγών. Ας ανταλλάξουμε τους «ήρωες» μιας χώρας με εκείνους μιας άλλης. Γιατί να μην ανταλλάξουμε το άγαλμα του Φραγκίσκου Ιωσήφ του Β' στην Aula του Πανεπιστημίου του Γκρατς με ένα μνημείο για Gavrilo Princip στη Σερβία, ή κάποια ονόματα οδών; Η οδός Gavrilo Princip στο Βελιγράδι να ερχόταν στο Γκρατς για να δώσει το όνομά της στον κεντρικό δρόμο που οδηγεί έξω από την πόλη προς τα νότια, ενώ το όνομα αυτού του δρόμου, Conrad-von-Hötzendorf Strasse, μπορεί να μεταναστεύσει στο Βελιγράδι. Μερικά αγάλματα από τα Σκόπια θα μπορούσαν να πάνε στη Θεσσαλονίκη ή τη Σόφια· κανείς δεν θα πρόσεχε ότι λείπουν και κανείς δεν θα τα έβρισκε περίεργα εκεί. Ο Ban Jelačić θα μπορούσε να επισκεφτεί το Βελιγράδι, ενώ ο Knez Mihajlo θα μπορούσε να μετακινηθεί στο Ζάγκρεμπ. Ο Adem Jashari θα μπορούσε να αφήσει το Prekaz για το Βελιγράδι, η Αιώνια Φλόγα στο Βελιγράδι (η οποία δεν υπήρξε και τόσο αιώνια) θα μπορούσε να ταξιδέψει στην Πρίστινα.

Οι ανταλλαγές αυτές θα προκαλούσαν δυσφορία, αλλά και ανάγκη για εξηγήσεις, για δικαιολόγηση: ένας ήρωας στην Ευρώπη είναι η νέμεση κάποιου άλλου. Θα μας οδηγούσαν ίσως να εξετάσουμε και πιο προσεκτικά ο καθένας τα «δικά του» μνημεία.

Μετάφραση: Άκης Γαβριηλίδης

Ο Φλόριαν Μπήμπερ είναι διευθυντής του Κέντρου Νοτιοανατολικών Ευρωπαϊκών Σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Γκρατς.

Πρώτη δημοσίευση:

<http://fbieber.wordpress.com/2014/02/05/monumental-exchange-my-hero-your-terrorist/>

'Αυτή είναι η Κύπρος· αν δεν σου αρέσει μπορείς να επιστρέψεις στην πατρίδα σου και να μάθεις στους αστυνομικούς εκεί πώς να συμπεριφέρονται.'

27/11/2013 Ξυλοδαρμός και ρατσιστική βία εναντίον πρόσφυγα από μέλος της MMAΔ, μέρα-μεσημέρι στο κέντρο της Λευκωσίας. Το αμάρτημα του Αφρικανού ήταν η απαίτηση του να μάθει γιατί το περίπλοκο έκανε εξακρίβωση στοιχείων επιλεκτικά σε Αφρικανούς.

Ανακοίνωση-Κάλεσμα της Συσπείρωσης Ατάκτων

Η αστυνομική βία που ασκήθηκε εναντίον του Αφρικανού πρόσφυγα προκαλεί την οργή, αλλά και την εγρήγορση μας. Ο Ράμπο της MMAΔ ήξερε καλά την λαβή του. Εξουδετέρωσε στο άψε σβήσε το "δημόσιο κίνδυνο", όπως εκπαιδεύτηκε.

Να ξαναπούμε λοιπόν και με αυτή την ευκαιρία ότι ο κατασταλτικός μηχανισμός του κράτους δεν ενεργεί μόνος. Υλοποιεί τις επίσημες πολιτικές. Και οι μετανάστες παρουσιάζονται πλέον να είναι "οικονομικά

ζημιογόνοι" και στοχοποιούνται ως "υπαίτιοι της κρίσης". Είναι τα εξιλαστήρια θύματα ενός προβληματικού και σε κρίση συστήματος. Καθώς όμως η ανεργία θα αυξάνεται, ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι, ντόπιοι και ξένοι, θα χάνουν μαζί με τη δουλειά τους και το δικαίωμα στην ζωή.

Ο διαχεόμενος ρατσισμός από τις υπηρεσίες του κράτους και τους πολιτικούς τους προϊστάμενους απέναντι σε κάθε δικαιούχο διεθνούς προστασίας ή δημοσίου βοηθήματος, καθώς επίσης και η εκ των προτέρων στοχοποίηση του ως "κλέφτη" και "χαραιοφάγη", αποκαλύπτει περίτρανα ότι το κράτος και σε αυτή την συγκυρία, θα ενεργήσει ως τσιράκι των ελίτ, "εξοικονομώντας δημόσιους πόρους" προς όφελος της επιβίωσης του καπιταλισμού. Και αυτή η "εξοικονόμηση" θα στοιχίσει πολλές ανθρώπινες ζωές.

Συμμετέχουμε στην πορεία διαμαρτυρίας της Κυριακής ενάντια στην ρατσιστική στοχοποίηση και την αστυνομική βία και καλούμε όλους και όλες να κάνουν το ίδιο.

Κυριακή, 8 Δεκεμβρίου, 11 π.μ., στον κυκλικό κόμβο του ΟΧΙ

**ΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΧΘΡΟΙ ΜΑΣ
ΕΧΘΡΟΙ ΜΑΣ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΚΛΕΒΟΥΝ
ΤΗ ΖΩΗ ΜΑΣ**

Συσπείρωση Ατάκτων

Για τις συγκρούσεις των μαθητών των Τεχνικών Σχολών ενάντια στην επιβολή κομίστρων

Καλώς ήρθατε στην έρημο του πραγματικού!

Οι συγκρούσεις των μαθητών των Τεχνικών Σχολών στην Λευκωσία και στη Λεμεσό διαλύουν το νέφος της σύγχυσης και της προπαγάνδας που απλώνεται γύρω απ' τα μνημονιακά μέτρα. Καί στην Κύπρο, όπως και στην Ελλάδα, στην Τουρκία και αλλού, βουλιάζουμε ολοένα και πιο βαθιά στην ίδια κρίση του παγκόσμιου καπιταλισμού. Στις συνθήκες αυτές, τόσο η προηγούμενη "αριστερή" όσο και η τωρινή "δεξιά" κυβέρνηση, με την υποστήριξη του ΔΝΤ, έλαβαν μια σειρά από μέτρα για το κεφάλαιο, τα οποία γκρεμίζουν τους μέχρι σήμερα κοινωνικούς συμβιβασμούς, με την αύξηση των τιμών των προϊόντων, της ανεργίας (ήδη πάνω από 17% σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία), της φτώχειας και της καταστολής. Έτσι, μετά και τις περικοπές, τις μειώσεις μισθών και το κούρεμα των καταθέσεων, πλέον νιώθουν αρκετά ισχυροί ώστε να μας φορτώσουν και με το κόστος της εκπαίδευσης, των μεταφορών, της περίθαλψης... Ενός συνόλου δηλαδή από υπηρεσίες τις οποίες, ως τώρα, ενσωμάτωνε στη λειτουργία του το κράτος ως "κοινωνικό κράτος" ή "κράτος πρόνοιας", αναγνωρίζοντάς τους έναν χαρακτήρα "δημόσιου και δωρεάν αγαθού".

Για το κεφάλαιο βέβαια, οι υπηρεσίες αυτές δεν ήταν παρά εμπορεύματα, όπως γίνεται ολοφάνερο σήμερα, με την επιβολή αποκλεισμών και εισιτηρίων που ολοένα και θα αυξάνονται καθώς θα εντείνεται η κρίση, ενώ τόσο οι ιδιωτικοποιήσεις ως μόνη λύση, στο όνομα του κέρδους*. Ταυτόχρονα όμως παρέμεναν υπηρεσίες αναγκαίες για την παραγωγή, την κυκλοφορία και τη συντήρηση (την αναπαραγωγή γενικά) ενός εμπορεύματος το οποίο με τη σειρά του παράγει κάθε εμπόρευμα και κάθε αξία μέσα στον καπιταλισμό: των εαυτών μας-ως εργατική δύναμη. Εμάς λοιπόν που πρέπει να μετακινούμαστε, να εκπαιδευόμαστε, να γινόμαστε καλά όταν "χαλάμε", ώστε να είμαστε σε θέση -όποτε και όπου φανεί επικερδές- να μισθωθούμε από κάποιον καπιταλιστή -είτε αυτός είναι ιδιώτης, είτε επιχείρηση, είτε το ίδιο το κράτος- για να παράξουμε για

λογαριασμό του άλλες υπηρεσίες και προϊόντα. Όλα αυτά που στη συνέχεια καταναλώνουμε για να ζήσουμε, τα ξαναγοράζουμε, καταβάλλοντας το αντίτιμο μιας αξίας σαφώς μεγαλύτερης αυτής που εισπράξαμε ως μισθό για την παραγωγή τους. Αυτή η διαφορά είναι θεμελιώδης προκειμένου να βγαίνει κέρδος, και άρα να έχει νόημα όλη αυτή η ιστορία, της εκμετάλλευσής μας και του κέρδους των καπιταλιστών, που είναι και οι δυο όψεις του ίδιου νομίσματος.

Αν, λοιπόν, ως τώρα το κράτος χρησιμοποίησε ένα μέρος των προϊόντων που παράγει η εκμετάλλευσή μας για να συντηρεί τις υπηρεσίες που καθιστούσαν αυτήν την εκμετάλλευση εφικτή και απρόσκοπτη, δεν ήταν από κάποια μεγαλοδωρία των κυβερνώντων, αλλά μια έμμεση αναγνώριση εκ μέρους τους της αξίας μας. Της αξίας μας ως εμπορεύματα που πρέπει να είναι πάντα διαθέσιμα και με το παραπάνω ώστε καθημερινά να "αγοράζονται" και να "πουλιούνται" στην οργανωμένη εκμετάλλευση που ονομάζουν "αγορά εργασίας", ώστε να αναπαράγεται το όλο σύστημα. Καθώς όπως είναι ήδη προφανές το σύστημα μακροπρόθεσμα τίθεται σε κρίση, αφού η αξία της παραγωγής δεν μπορεί ποτέ να πληρωθεί επαρκώς απ' την κατανάλωση των μισθών μας (κανένας μισθωτός δεν μπορεί να αγοράσει όσα παράγει άρα ούτε και όλοι μαζί μπορούμε να αγοράσουμε όσα όλοι παράγουμε), και άρα να βγει κέρδος. Προκειμένου να αποφύγει τη χασούρα, την απαξίωση των εμπορευμάτων και την κρίση, δεν μπορεί παρά να υποθηκεύει ολοένα και περισσότερες όψεις της ζωής μας στην κερδοφορία του κεφαλαίου. Έτσι, ο ελεύθερος χρόνος έχει ενταχθεί στην κατανάλωση, οι υπηρεσίες της αναπαραγωγής ιδιωτικοποιούνται, ακόμα και το μέλλον της εκμετάλλευσής μας γίνεται πεδίο κερδοσκοπίας μέσω του δανεισμού και του τζόγου των διάφορων χρηματοπιστωτικών προϊόντων, ενώ μας φορτώνουν και τον λογαριασμό ενός σωρού σκουπιδιών, από τα άμφια του αρχιεπισκόπου μέχρι τις πυραυλάκατους του υπ. αμύνης. Φυσικά, καθώς η ίδια σχέση της εκμετάλλευσής αναπαράγεται, η κρίση δεν ξεπερνιέται ποτέ, απλά μετατίθεται στο μέλλον, "φουσκώνει" ακόμα περισσότερο, με τις συνέπειες ενός σπασίματος της "φούσκας" να φαίνονται σήμερα ολοένα και πιο καταστροφικές για μας.

Κι ενώ το κεφάλαιο στην κρίση μας απαξιώνει ως εμπόρευμα-εργατική δύναμη, νιώθουμε ότι γινόμαστε

ολοένα και πιο “φθηνό”, ολοένα και πιο ευάλωτοι. Στη θέση του “κοινωνικού κράτους” εμφανίζεται τώρα ανοιχτά ένα σύμπλεγμα ελεγκτικών και κατασταλτικών μηχανισμών, οι οποίοι αναλαμβάνουν να επιβάλλουν την πειθαρχία που έχει ανάγκη σ’ αυτή τη φάση της επίθεσής του στις συνθήκες της ζωής μας το κεφάλαιο, στο όνομα του μνημονίου, της δημοκρατίας, του έθνους και της σωτηρίας του, και τελικά της ίδιας της συνοχής της (καπιταλιστικής) κοινωνίας που τίθεται σε ρίσκο, καθώς το κράτος και οι πολιτικοί του υπάλληλοι το λένε καθαρά: Τέλος της “δημόσιας και δωρεάν” παιδείας, της περίθαλψης, των μεταφορών, τέλος της δημοκρατίας στην κατανάλωση. Και οι νέοι, που ακούνε το μήνυμα πιο ξεκάθαρα απ’ τον καθέναν, καθώς είναι λιγότερο καβατζωμένοι στην περασμένη ευμάρεια και άρα πιο εκτεθειμένοι στους μηχανισμούς της πειθαρχίας, γνωρίζουν καλά το έργο τους: ο φόνος του 16χρονου Αλέξη Γρηγορόπουλου από μπάτσο στα Εξάρχεια το 2008, του 19χρονου Θανάση Καναούτη από ελεγκτή σε τρόλεϋ στο Περιστέρι (μετά από ξυλοδαρμό του καθώς δεν είχε εισιτήριο) τον Αύγουστο του 2013 δείχνουν πού μπορεί να φτάσει η απαξίωσή μας από το κεφάλαιο και η μετατροπή μας σε αρμοδιότητα της καταστολής.

Έτσι, όταν οι μαθητές ξεσπούν κι επιτίθενται, βάζουν στο στόχαστρο ό,τι και οι συνομήλικόι τους στη Χιλή, την Αργεντινή, το Μεξικό και ό,τι ολόκληρο το κίνημα που αγωνίζεται ενάντια στο κεφάλαιο στην Βραζιλία: τα μέσα μεταφοράς, την κυκλοφορία και τις δυνάμεις καταστολής, ό,τι τους ορίζει δηλαδή άμεσα ως απαξιωμένο κι ανεπιθύμητο εμπόρευμα. Όπως οι μαθητές και οι οικογένειές τους, έτσι ολοένα και περισσότεροι από μας ερχόμαστε καθημερινά αντιμέτωποι με την ολόπλευρη επίθεση του κεφαλαίου στις συνθήκες της ζωής μας. Για μας, τα λεωφορεία, τα σχολεία κλπ, δεν είναι κάποια αόριστα “αγαθά”, αλλά ανάγκες που είμαστε αναγκασμένοι να καλύψουμε προκειμένου να συνεχίσουμε να υπάρχουμε μέσα στον καπιταλισμό, μέσα στην εκμετάλλευση. Μέσα απ’ τον διάλογο της σύγχυσης με την προπαγάνδα (περί του αν τα μέτρα είναι “μνημονιακή υποχρέωση” κι άρα πρέπει να κάνουμε την πάπια, αν πρέπει να τους βρούμε “αντιπροτάσεις” δηλαδή να υποδείξουμε κάποιον άλλον να λεηλατήσουν προτού σκεφτούμε να ανηδράσουμε στη δική μας λεηλασία και άλλες τέτοιες αηδίες) που στήνουν για τα μέτρα πολιτικοί και δημοσιογράφοι, το κεφάλαιο διεξάγει έναν ανοιχτό πόλεμο στις συνθήκες της ζωής μας σήμερα. Αν θέλουμε όχι απλά να υπερασπιστούμε τη ζωή μας μέσα στην εκμετάλλευση που οι ίδιοι οι εκμεταλλευτές δίχως δισταγμούς

καταστρέφουν για να ξαναφτιάξουν με τους νέους όρους της κερδοφορίας τους, αλλά και την προοπτική για μια ελεύθερη ζωή χωρίς εκμετάλλευση και καταστολή, τότε πρέπει να πολεμήσουμε.

Να πολεμήσουμε για να ζήσουμε και να ζήσουμε για να πολεμήσουμε!

1. Να μην πληρώσουμε κόμιστρα σε κανένα ΜΜΜ, σε καμιά υπηρεσία! Να αρνηθούμε να παίξουμε τον ρόλο του δουλικού κοροϊδου που οι κυβερνώντες ονομάζουν “υπεύθυνο” και “πατριώτη”*. Να βρούμε τρόπους να αντιμετωπίσουμε αποτελεσματικά τους ελεγκτές και την καταστολή. Να αναγκάσουμε μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικούς και οδηγούς να πάρουν θέση πάνω στην καθημερινή πρακτική της άρνησης καταβολής κομίστρων!

2. Οι μαθητές ήδη ανάγκασαν το κράτος να δείξει και στον πιο καλόπιστο τους όρους του διαλόγου για τον οποίον μιλάνε υπουργοί και δημοσιογράφοι, στέλνοντάς τους τις δυνάμεις καταστολής με το που εμφανίστηκαν απρόβλεπτα μέσα στην κυκλοφορία. Πρόκειται για τον ίδιο “διάλογο” που κάνει αυτή τη στιγμή το κράτος με τους πρόσφυγες απεργούς πείνας και δίψας έξω απ’ το υπουργείο εσωτερικών. Να φτύσουμε λοιπόν τον “διάλογο” που διαφημίζει το κράτος με μόνο στόχο να μας διχάσει σε “πραγματικά δικαιούχους” μιας ελεημοσύνης ευέλικτης με μικρο-ρουσφέτια, που ολοένα και θα αναθεωρείται περιορίζοντας τους ευεργετούμενους, και σε “τζαμπατζήδες”!

3. Να κάνουμε τις σχολές κέντρα επικοινωνίας, συζήτησης και αγώνα. Να κάνουμε τους δρόμους καθημερινά πεδία του αγώνα μας.

ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΥΝ ΑΥΤΟ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΙ!

ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΣΕ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΣΥΛΛΗΦΘΕΝΤΕΣ!

σημειώσεις:

* Ήδη ο φωστήρας Μητσόπουλος παραδέχθηκε ότι η αύξηση των γενικών εισιτηρίων δεν απέφερε τα αναμενόμενα αφού όπως θα περίμενε κάθε τουλάχιστον πρωτοετής φοιτητής οικονομικών υποχώρησε η κίνηση, κι άρα δεν μένει παρά ...να γενικευτούν οι αυξήσεις στα κόμιστρα και στους μαθητές, οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να κάνουν χρήση των μέσων.

** Μ’ αυτές τις αξιοθρήνητες φιλοφρονήσεις φιλοδοξεί να πείσει κάποιους να πληρώσουν το υπουργείο μεταφορών σε σχετική ανακοίνωσή του της 8/1/2013.

Λυσσασμένοι, 13/1/2014

Κάλεσμα αλληλεγγύης

στην ομάδα αναγνωρισμένων προσφύγων, που εδώ και 50 ημέρες βρίσκονται σε απεργία πείνας διεκδικώντας το δικαίωμα τους για πολιτογράφηση και καθεστώς μακροχρόνιας διαμονής.

7 Ιανουαρίου - 18:00 Υπουργείο Εσωτερικών
ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

στους/στις πρόσφυγες που αγωνίζονται για τα δικαιώματά τους

ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΚΟΥΖΙΝΑ **unite against RACISM** ΣΥΛΛΟΓΗ ΡΟΥΧΙΣΜΟΥ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΦΑΝΕΡΩΜΕΝΗΣ

Τετάρτη, 15 Ιανουαρίου 2014, 18:00

Κίνημα Ειρήνης

Απο τον Φεβράρη του 2011 διεξάγεται κάθε χρόνο η πορεία με αίτημα την αποστρατικοποίηση της Λευκωσίας. Οι διαδηλωτές ακολουθούν παράλληλη πορεία στις δύο πλευρές του οδοφράγματος που χωρίζει την Λευκωσία. Απο την αρχή η δράση αυτή αντιμετώπισε δυσκολίες στην υλοποίηση της κυρίως λόγω των απαγορεύσεων του τούρκικου στρατού. Ωστόσο φέτος αντιμετωπίσαμε την καταστολή και στις δύο πλευρές του οδοφράγματος. Αστυνομικές δυνάμεις απαγόρευσαν την συνάντηση των δύο πορειών στη νεκρή ζώνη της οδού Λήδρας, όπως ήταν προγραμματισμένο, με την δικαιολογία ότι τα Ηνωμένα Έθνη δεν επέτρεπαν τη διεξαγωγή της δράσης.

Λίγες μέρες μετά ο Μουράτ Κανατλί, δικάζεται απο στρατοδικείο και ως αντιρρησίας συνείδησης καταδικάζεται σε 10ήμερη φυλάκιση.

Στις 8 του Μάρτη επιστρέψαμε στη νεκρή ζώνη της οδού Λήδρας με μία δυναμική και απροειδοποίητη δράση, αλληλεγγύης στον Μουράτ και ενάντια στις απαγορεύσεις που δεχόμαστε, ως κίνημα επανένωσης απο τα κάτω. Κεντρικό σύνθημα της παρέμβασης ήταν το 'THE WAR IS OVER, IF YOU WANT IT'. Οι ακτιβιστές μοίρασαν βίβες ελεύθερης διέλευσης στους περαστικούς, έγραψαν συνθήματα και ανάρτησαν πανό, ανατρέποντας την απαγόρευση εκδηλώσεων στον χώρο, που επιβλήθηκε μετά την καταστολή του 'Occupy Buffer Zone'.

The war is over (φωτορεπορτάζ)

ΤΟΠΙΚΑ

Για την συμμετοχή μας στο “The war is over, if you want it”

Το περασμένο Σάββατο συμμετείχαμε στην αιφνιδιαστική κατάληψη της πράσινης γραμμής στην νεκρή ζώνη της οδού Λήδρας / Lokmaci. Η δράση αυτή με κεντρικό σύνθημα “the war is over, if you want it”, ήταν απάντηση στην απαγόρευση στις δύο παράλληλες πορείες για την αποστρατιωτικοποίηση της Λευκωσίας, να συναντηθούν στο χώρο της νεκρής ζώνης, καθώς επίσης και μια ενέργεια αλληλεγγύης στον τουρκοκύπριο αντιρρησία συνείδησης Μουράτ Καναντλί.

Για εμάς είναι ξεκάθαρο και επιβεβαιώνεται στην πράξη ακόμα μια φορά ότι οι κυρίαρχες ελίτ δεν επιθυμούν εμπλοκή των υποτελών τάξεων στην διαδικασία επίλυσης.

Είναι ξεκάθαρο επίσης ότι η αγωνία τους για λύση του Κυπριακού αυτή την περίοδο έχει να κάνει με την εξυπηρέτηση των συμφερόντων τους στην περιοχή και κυρίως με την εξόρυξη και μεταφορά των υδρογονανθράκων της Κύπρου και του Ισραήλ στην κεντρική Ευρώπη μέσω Τουρκίας. Στο νταλαβέρι που γίνεται η κάθε πλευρά προσπαθεί να διασφαλίσει όσο περισσότερο κέρδος γίνεται για την δική της άρχουσα τάξη και πολύ λίγο την απασχολεί αν το μόρφωμα που θα προκύψει θα είναι ένα ακόμα κράτος προτεκτοράτο εξαρτώμενο από το NATO και την ΕΕ ή κατά πόσο η διευθέτηση που θα βρεθεί θα σημαίνει και τον τερματισμό ή όχι της εθνικής αντιπαράθεσης. Έτσι εξηγείται και το γεγονός ότι ενώ παλιότερα τα Ηνωμένα Έθνη ενθάρρυναν δικαιοδικές επαφές και δράσεις, στη συνέχεια έγιναν έως και εχθρικά προς αυτές, κυρίως όταν προέρχονται από τα κάτω και όχι από φιλελεύθερες και φιλοσοσιαλιστικές πολιτικές δυνάμεις.

Πιστεύουμε όμως ότι υπάρχει ένας ακόμα μεγαλύτερος κίνδυνος: Να γίνει μια ενδιάμεση συμφωνία που να διευθετεί το ζήτημα των υδρογονανθράκων και με γαρνιτούρα κάποια “μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης” (Αμμόχωστος, λιμάνια, κλπ) να στρωχτεί η συνολική

λύση σε βάθος χρόνου. Με αυτό τον τρόπο, οι κυρίαρχοι θα μπορέσουν να υλοποιήσουν τα σχέδια τους και παράλληλα οι Κύπριοι να παραμείνουν εγκλωβισμένοι και ακίνδυνοι στην αδιέξοδη εθνοτική σύγκρουση.

Ο εγκλωβισμός της θεσμικής αριστεράς στα νεοφιλελεύθερα οράματα ανάπτυξης – τα οποία δυστυχώς υιοθετούνται και από ένα κομμάτι της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς – θολώνουν ακόμη περισσότερο το τοπίο και δημιουργούν ψεύτικες προσδοκίες. Έσχατο παράδειγμα είναι αυτό της υποτιθέμενης δυνατότητας συνεκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων σε περίπτωση λύσης και αποκόμισης μεγάλων κερδών για τους Κυπρίους. Εν μέσω οικονομικής κρίσης και με την ΕΕ, να είναι εργαλείο στα χέρια του κεφαλαίου και των εξουσιαστικών ελίτ, οι προσδοκίες αυτές μπορεί να δημιουργήσουν νέες διακοινοτικές συγκρούσεις, όταν αύριο θα διαφυστούν στην πράξη.

Βεβαίως μια πιθανή λύση δημιουργεί και μια νέα πραγματικότητα στην Κύπρο. Η κατάργηση των εσωτερικών συνόρων, η αποχώρηση των Τουρκικών και Ελληνικών στρατιωτικών δυνάμεων, καθώς επίσης και η διάλυση των τοπικών στρατών, δεν μπορούν παρά να αναγνωριστούν ως θετικά στοιχεία τα οποία μπορούν να συμβάλουν στο ξεπέρασμα των εθνικισμών.

Στην παρούσα όμως συγκυρία είναι σημαντικό να εκφράσουμε την απαίτηση μας για λύση εκτός Νατοϊκών και άλλων εξαρτήσεων, αλλά κυρίως να προετοιμαστούμε για το αυριανό περιβάλλον, της μετά τη λύση εποχής, να συνδεθούμε με τις ριζοσπαστικές ελευθεριακές δυνάμεις των κοινοτήτων που ζουν στην Κύπρο και μαζί να παλέψουμε ενάντια στον αληθινό εχθρό μας, που είναι ο καπιταλισμός.

Με αυτές τις πρώτες σκέψεις και κυρίως με συνεχή διάλογο και κοινές δράσεις με τα ταξικά αδέρφια μας, ανεξαρτήτως καταγωγής, δηλώνουμε παρούσες και παρόντες στον αγώνα για μια Κύπρο της ειρήνης και της κοινωνικής ισότητας.

Συσπείρωση Ατάκτων
Λευκωσία 22-3-2014

ΑΠΟΣΤΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2014

Φέτος, συμπληρώνονται 50 χρόνια από τη χάραξη της «Πράσινης Γραμμής» κατά μήκος του ιστορικού κέντρου της Λευκωσίας, αποτέλεσμα των δικαιοδικών συγκρούσεων του 1963. Η χάραξη της σήμανε ουσιαστικά την έναρξη μιας δεκάχρονης διαδικασίας εθνοτικών συγκρούσεων και διαχωρισμού του νησιού σε ζώνες ελέγχου. Η παρεμβολή αγγλικών και στη συνέχεια των πολυεθνικών στρατευμάτων του ΟΗΕ μεταξύ των αντιμαχόμενων εθνικών στρατευμάτων δεν απέτρεψε τις συγκρούσεις, καθώς η παρουσία τους αντανάκλασε περισσότερο τις ισορροπίες δυνάμεων των κυρίαρχων στην περιοχή μας, παρά μια ειρηνευτική δύναμη. Έτσι οδηγηθήκαμε μετά από μια δεκαετία συγκρούσεων στο στρατιωτικό πραξικόπημα της ελληνικής χούντας και στην εισβολή του τουρκικού στρατού, γεγονός που διαμόρφωσαν και το σημερινό στάτους κβο.

Η νεότερη ιστορία της Λευκωσίας απεικονίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τη νεότερη ιστορία της Κύπρου. Η διαίρεσή της είναι μια μεγάλη και συνεχής ήττα των ανθρώπων της, οι οποίοι υιοθέτησαν την αφήγηση των εθνικιστών και στρώθηκαν σε αυτή τη μακροχρόνια σύγκρουση.

Στρατοί, όπλα, κρίση, ανάπτυξη... και ανύπαρκτος μισθός,

Τι ωραίος που 'ναι ο στρατιωτικοποιημένος καπιταλισμός!

Δεν χρειάζεται παπάς να μας το πει: Ο αριθμός των στρατευμάτων και των στρατιωτικών εγκαταστάσεων που υπάρχουν στην Κύπρο είναι δυσανάλογος του μεγέθους της, αλλά και ενδεικτικός της στρατηγικής σημασίας της στην Ανατολική Μεσόγειο και τη Μέση Ανατολή. «Εθνική Φρουρά», «Τουρκοκυπριακή Δύναμη Ασφαλείας», «ΕΛΔΥΚ», «ΤΟΥΡΔΥΚ», Βρετανικά και Αμερικανικά στρατεύματα, πολυεθνική δύναμη του ΟΗΕ, έχουν μετατρέψει το νησί σε ένα μεγάλο στρατώννα, καθιστώντας το μια από τις πιο στρατιωτικοποιημένες περιοχές του πλανήτη.

Η πρόσφατη στρατιωτική συμφωνία της Κυπριακής Δημοκρατίας με το Ισραήλ είναι ένα γεγονός που κλιμακώνει επικίνδυνα την κατάσταση στην Κύπρο και την περιοχή. Η πρόθεση της κυπριακής κυβέρνησης να εξορύξει υδρογονάνθρακες –φυσικό αέριο και πετρέλαιο– χωρίς να έχει λύσει το κυπριακό, δημιουργεί μια

νέα εκρηκτική κατάσταση, η οποία οδηγεί αναπόφευκτα σε ένα νέο εξοπλιστικό ανταγωνισμό. Έτσι, την ίδια στιγμή που αυξάνεται το δημόσιο χρέος και το εθνικό έλλειμμα, την ίδια στιγμή που κουρεύονται οι μισθοί και οι συντάξεις και περικόπτονται οι δημόσιες δαπάνες και οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και περιβαλλοντικής προστασίας, η Κυπριακή Δημοκρατία εκφράζει την πρόθεσή της να προχωρήσει στην αγορά πολεμικών πλοίων αξίας 100 εκατομμυρίων από το Ισραήλ, καθώς επίσης και στη συντήρηση παλαιών οπλικών συστημάτων, ξοδεύοντας δεκάδες εκατομμύρια ευρώ.

Ανησυχητική είναι επίσης η ολοένα και αυξανόμενη στρατιωτικοποίηση της αστυνομίας και η χρησιμοποίηση του αντιτρομοκρατικού ουλαμού και της ΜΜΑΔ με τόσο μεγάλη ευκολία για καταστολή απεργιών, δικαιοδικών δράσεων, κινήγι μεταναστών και πρόσφατα για έλεγχο των κεντρικών φυλακών, όπου υποκατέστησε τους «ανεκπαιδευτους» δεσμοφύλακες.

Η πρόσφατη απόπειρα της κυβέρνησης να περάσει στα μολωχτά νόμο που της επέτρεπε να χρησιμοποιεί τον στρατό ως δύναμη καταστολής στο εσωτερικό είναι επίσης άλλη μια ένδειξη του προς τα που οδεύουμε. Καθώς η κρίση θα περιθωριοποιεί ολοένα και περισσότερα τμήματα της κοινωνίας, η καταστολή θα είναι το μόνο όπλο που θα έχει το σύστημα για να ελέγξει την κατάσταση. Και το κυπριακό κράτος μαθαίνει από τα παθήματα άλλων χωρών και προετοιμάζεται. Και καθώς το πείραμα της Γάζας –της χώρας φυλακής– μεταφέρεται στον «πρώτο κόσμο», το Ισραηλινό κράτος σύμμαχος θα αποτελέσει ένα καλό δάσκαλο. Ας μην ξεχνάμε εξάλλου ότι ήδη μια σειρά από κράτη μέλη της ΕΕ έχουν ψηφίσει νόμους που επιτρέπουν τη χρήση του στρατού ως δύναμη καταστολής του πληθους των διαδηλωτών και των εξεγερμένων, ενώ δεν είναι μυστικό ότι το ΝΑΤΟ εκπαιδεύει πλέον τον στρατό του και προς αυτή την κατεύθυνση.

Η εθνοτική σύγκρουση και η γεωγραφική διαίρεση αποτελούν όμως και την ιδανική δικαιολογία για να διατηρήσουν οι κυρίαρχοι αυτό το ιδιότυπο παρατεταμένο καθεστώς εξαίρεσης στο οποίο βρίσκεται η Κυπριακή Δημοκρατία σχεδόν από την ίδρυσή της. Ένα καθεστώς, το οποίο προσπαθεί να διευρύνει την εξουσία του και να επεκτείνει την κυριαρχία του σε κάθε κομμάτι της ζωής μας και η επίκληση του είναι αρκετή για να ανασταλούν εργασιακά, κοινωνικά, πολιτικά και

περιβαλλοντικά δικαιώματα, αλλά και για να κατασταλούν ταξικοί αγώνες και κινηματικές δράσεις όλων των ανυπότακτων κομματιών της κοινωνίας, των από κάτω και των απ' έξω. Σε αυτό το καθεστώς εκτάκτου ανάγκης, όχι μόνο παραβιάζονται τα δικαιώματα και παραγνωρίζονται οι ελευθερίες μας, αλλά αίρονται οι ίδιες οι πρόνοιες της «συνταγματικής νομιμότητας» και οι αρχές του «κράτους δικαίου» της αποκαλούμενης «αστικής δημοκρατίας».

Ήρθε ο καιρός η Λευκωσία να πάψει να είναι ο τόπος των αποκλεισμών και των αποκλεισμένων. Ήρθε ο καιρός να διώξουμε όλους τους στρατούς και ως κάτοικοι να αντιμετωπίσουμε συλλογικά τις επιθέσεις του κεφαλαίου

και των εθνικιστών, που δηλητηριάζουν τις ζωές, τους διακοινοτικούς δεσμούς και την ποιότητα ζωής μας.

Πορεία για την Αποστρατικοποίηση της Λευκωσίας
Σάββατο, 15 Φεβρουαρίου 2014, 14:00

Αφετηρία: Πάρκο Ειρήνης (Roundabout Μάρκου Δράκου)

Εφτάσαμεν εις το αμήν, εν σας ακούμε πión κανεί...

Οίκο-Πόλις - Συσπείρωση Ατάκτων
Αποστρατικοποιημένη Λευκωσία-Demilitarized
Nicosia-Askersiz Lefkoşa

Για την σύλληψη του Αντιρρησία Συνείδησης Μουράτ Κανατλί

Επειδή κάθε άτομο πρέπει να έχει την ελευθερία να αναπτύσσει την αυτονομία του και να προσφέρει στην κοινωνία χωρίς να υποτάσσεται στην εξουσία και το "καθήκον" να υπηρετεί την πατρίδα...

Επειδή η στρατιωτική θητεία - κληρωτή ή έφεδρη - δεν είναι "ιερή", Ο στρατός εκ φύσεως στρέφεται ενάντια στην ανθρώπινη ζωή και ως μηχανισμός "εκπαιδεύει" τον υπηρετούντα να υποτάσσεται ολοκληρωτικά και χωρίς αντιρρήσεις σε κάθε εξουσιαστικό θεσμό. Επειδή η αντίρρηση συνείδησης δεν είναι ένα φιλελεύθερο αστικό δικαίωμα, αλλά μία ελευθεριακή πράξη πολιτικής ανυπακοής και αντιμιλιταριστικής δράσης... Δηλώνουμε την αλληλεγγύη μας προς τον φυλακισμένο αντιρρησία συνείδησης Μουράτ Κανατλί και κλιμακώνουμε τη δράση μας για μια αποστρατικοποιημένη Λευκωσία, για μια αποστρατικοποιημένη Κύπρο.

Κανένας φαντάρος ποτέ και πουθενά,
Δεν δίνουμε τις ζωές μας για τα αφεντικά!

Συσπείρωση Ατάκτων

Η εξεγερμένη Βοσνία των λαϊκών συνελεύσεων

Το κείμενο του σερβικού τμήματος της IWA (International Workers' Association) αναδεικνύει μια κρίσιμη διάσταση της εξέγερσης στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη: Οι κινητοποιήσεις έχουν εξελιχθεί οργανωτικά, και σε ορισμένες πόλεις έχουν οδηγήσει στη δημιουργία Συνελεύσεων Πόλης ("Πλένουμς"), αυτοδιαχειριζόμενες δομές για την άμεση δημοκρατία και τη λήψη αποφάσεων.

Η Βοσνία είναι το μέλλον μας

Η εντεινόμενη κοινωνική εξέγερση στα Βαλκάνια είναι μία από τις ρωγμές που εμφανίζονται στο παγκόσμιο σύστημα του καπιταλισμού. Πριν από μερικά χρόνια, μια νέα φάση της σύγκρουσης μεταξύ των εργαζομένων και της άρχουσας τάξης -μαζικές συγκρούσεις, διαδηλώσεις και γενικές απεργίες- ξεκίνησε στην Ελλάδα. Η εργατική τάξη της Σλοβενίας ήταν η επόμενη που βγήκε στους δρόμους. Ακολούθησε ο λαός της Τουρκίας, με ισχυρές μαζικές διαδηλώσεις. Στη συνέχεια, οι διαμαρτυρίες των εργαζομένων στη Βουλγαρία και τη Ρουμανία απείλησαν τα συστήματα των κρατών αυτών. Πιο πρόσφατα, μια εξέγερση έχει εκραγεί στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, την περιοχή των Βαλκανίων όπου οι ρωγμές στο σύστημα και στη σαπίλα του είναι πιο εμφανείς.

Η σημερινή Βοσνία-Ερζεγοβίνη, η περιοχή του πιο αιματηρού κεφαλαίου της διάλυσης της Γιουγκοσλαβίας, είναι μια τερατώδης αποικιακή δημιουργία, ομαδοποιημένη με τέτοιο τρόπο ώστε να εξυπηρετηθούν καλύτερα τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστικών δυνάμεων και των εθνικιστών εγκληματιών. Ένα τέτοιο κράτος δημιουργήθηκε

με σκοπό να εξυπηρετήσει τα συμφέροντα των πλουσίων, και το μόνο πράγμα που έχει εγγυηθεί στο λαό είναι η συνεχιζόμενη καταστροφή - η απόλυση των εργαζομένων, όλων των εθνοτήτων, και η κλοπή της περιουσίας τους. Για χρόνια είχαν τυφλωθεί από τον εθνικισμό που τροφοδοτείται από τους ιμπεριαλιστές, τους καπιταλιστές, τους κληρικούς όλων των δογμάτων, τους μεγιστάνες, τα μέσα ενημέρωσης και τα τσιράκια τους. Δεν προκαλεί ιδιαίτερη έκπληξη το γεγονός ότι αυτές οι μακρές, σκοτεινές δεκαετίες καταστολής είχαν ως αποτέλεσμα μια μοναδική άγρια αντίδραση. Τώρα δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι οι εργαζόμενες τάξεις της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης καταλαβαίνουν πολύ περισσότερο ποιος είναι ο πραγματικός εχθρός.

Οι ειρηνικές διαδηλώσεις κατά της ανεργίας και της φτώχειας, που προκλήθηκαν από τις συνεχιζόμενες ληστρικές ιδιωτικοποιήσεις, ξέσπασαν αυθόρμητα στις 4 Φεβρουαρίου. Ένα από τα μεγαλύτερα βιομηχανικά κέντρα της πρώην Γιουγκοσλαβίας, η Τούζλα, έχει υποστεί μια διαδικασία βίαιης ιδιωτικοποίησης την τελευταία δεκαετία και τα αιτήματα των διαδηλωτών είχαν καθαρά κοινωνικό χαρακτήρα. Οι διαδηλώσεις μεγάλωσαν και εξαπλώθηκαν γρήγορα, και χάρη στην κτηνωδία της αστυνομίας και την αλαζονική αδιαφορία της κυβέρνησης, μετατράπηκαν σε ανοιχτή, σωματική αντιπαράθεση με το σημερινό σύστημα και εκείνους που επιδιώκουν να το συντηρήσουν. Οι εργάτες -οι οποίοι αισθάνονται εξαπατημένοι και ληστεμένοι- και οι νέοι που αντιμετωπίζουν ένα ζοφερό μέλλον αν αυτή η διαδικασία συνεχιστεί ακλόνητη, έχουν πλέον ξεσηκωθεί σε περισσότερες από 20 πόλεις. Έχουν αντιμετωπίσει την αστυνομία, έβαλαν φωτιά και έκαψαν διάφορα κυβερνητικά κτήρια (σύμβολα της δυστυχίας τους), και ακόμη απήγαγαν προσωρινά το δήμαρχο του Μπρτσκο. Οι δράσεις τους έχουν καταφέρει να πέσει το σύστημα "στα γόνατα", σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, και οδήγησαν σε επαπειλούμενη επέμβαση ξένων. Ο Βαλεντίν Ίνζκο, αυστριακός διπλωμάτης που έχει τη θέση του "Ειδικού Εκπροσώπου της ΕΕ" στην

Βοσνία-Ερζεγοβίνη, πρότεινε δημοσίως να χρησιμοποιηθεί το ΝΑΤΟ για να επιστρέψει η χώρα “στις δουλειές”, δηλαδή στη λειτουργία του καπιταλισμού.

Οι κινητοποιήσεις αυτές έχουν εξελιχθεί οργανωτικά, και σε ορισμένες πόλεις έχουν οδηγήσει στη δημιουργία Συνελεύσεων Πόλης (“Πλένουμς”), αυτοδιαχειριζόμενες δομές για την άμεση δημοκρατία και τη λήψη αποφάσεων. Το ενδιαφέρον για αυτές τις συνελεύσεις είναι τόσο που κανένα από τα δημόσια κτίρια δεν είναι αρκετά μεγάλο για να τις φιλοξενήσει, αποδεικνύοντας το δημοκρατικό χαρακτήρα και την ελευθεριακή προσέγγιση αυτού του κινήματος.

Τα αστικά μέσα ενημέρωσης έχουν κάνει κάθε δυνατή προσπάθεια για να βοηθήσουν τα αφεντικά, δημοσιεύοντας κατασκευασμένες ιστορίες και παραποιώντας “γεγονότα”, με σκοπό τη δυσφήμιση των διαδηλωτών και τη δικαιολόγηση της βίαιης καταστολής που εξαπολύθηκε εναντίον τους από τις πρώτες ημέρες των διαδηλώσεων. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα ενός τέτοιου κατάφωρου ψέματος είναι ο υποτιθέμενος εξοπλισμός των διαδηλωτών με σκοπό να επιτεθούν στη Δημοκρατία της Σέρπσκα, την πολιτική οντότητα στο εσωτερικό της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης που είναι εν μέρει ανεξάρτητη από την Ομοσπονδία. Πολλοί από τους διαδηλωτές έχουν ξυλοκοπηθεί ή απειληθεί με βία, εκατοντάδες έχουν συλληφθεί. Οι αρχικά συλληφθέντες είναι τώρα έξω, λόγω της συνεχιζόμενης πίεσης από το εξωτερικό και των διαδηλώσεων αλληλεγγύης για την απελευθέρωσή τους. Ωστόσο, η αστυνομία συνεχίζει να κάνει νέες συλλήψεις από εκείνους που είναι ακόμα ενεργοί στους δρόμους, και το κράτος έχει βάλει όλες του τις δυνάμεις στην προσπάθεια να συντρίψει την εξέγερση.

Οι πολιτικοί της περιοχής βρίσκονται σε πανικό. Ο πρωθυπουργός της Κροατίας επισκέφθηκε το Μόσταρ (βρίσκεται στην Βοσνία-Ερζεγοβίνη, αλλά έχει μεγάλο κροατικό πληθυσμό), ένα από τα μέρη όπου οι διαμαρτυρίες εξαπλώθηκαν από την αρχή. Ο Μίλοραντ Ντόνικ (ο πρόεδρος της Σερβικής Δημοκρατίας) είχε επείγουσα συνάντηση με τον Βούτσιτς (ο ντε φάκτο πρωθυπουργός της Σερβίας). Τα ίδια μηνύματα έρχονται από τα χείλη τους: λένε ότι δεν υπάρχει κίνδυνος τέτοιες διαμαρτυρίες να ξεκινήσουν στα δικά τους κράτη, αλλά αν γίνουν, θα πρέπει να συνθλιθούν, και έτσι είναι καλύτερα να αποσιωπηθεί κάθε ειδήση για αυτό που συμβαίνει. Οι φόβοι τους είναι προφανείς, και μας λένε πόσο τρομαγμένοι είναι, πόσο ευάλωτη και πόσο εύθραυστη είναι η παραμονή τους στην εξουσία.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων μηνών, η Βοσνία-Ερζεγοβίνη έχει αναφερθεί πιο συχνά από εκείνους που συζητούν την επικείμενη συμπλήρωση εκατό χρόνων από το ξέσπασμα του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Συχνά, αυτοί οι σχολιαστές έχουν κάποιου είδους εθνικιστική ή/και ιμπεριαλιστική οπτική. Οι εργαζόμενες τάξεις της σύγχρονης Βοσνίας κατόρθωσαν να βάλουν τη δική τους σφραγίδα σε αυτές τις συζητήσεις, και βρήκαν ένα νέο τρόπο εορτασμού της επετείου της δολοφονίας του φεουδαρχικού ηγεμόνα της Βοσνίας Φερδινάνδου. Αντί για πράξεις ατομικής τρομοκρατίας, ανταποκρίθηκαν μαζικά στην καταπίεση που αντιμετωπίζουν στις μέρες μας με έναν τρόπο που οι “Νέοι Βόσνιοι”* θα μπορούσαν μόνο να ονειρευτούν πριν από έναν αιώνα.

Τώρα που το πρώτο κύμα των διαδηλώσεων έχει κοπάσει, είναι εμφανές ότι οι ελπίδες και τα όνειρα των

εξεγερμένων μαζών δεν είναι αρθρωμένα όσο θα μπορούσαν να ήταν αν υπήρχε κάποια οργανωτική και κινηματική υποδομή. Οι συνελεύσεις είναι ένα καλό πρώτο βήμα. Θα δηλητηριαστούν αναγκαστικά από τα απομεινάρια των προηγούμενων ιδεολογιών, από προτάσεις για ουτοπικές λύσεις, όπως περί “τίμιων πολιτικών”, “ειδικών”, κλπ. Ωστόσο, αυτές οι μικρές παρεκκλίσεις της ταξικής συνείδησης δεν πρέπει να μας αποθαρρύνουν - από αυτές τις συνελεύσεις είναι δυνατό να δημιουργηθεί ένα κίνημα το οποίο θα μεταφέρει τις αρχές της άμεσης δημοκρατίας και της άμεσης δράσης σε όλα τα τμήματα της κοινωνίας. Θα μπορούσαν να βοηθήσουν το κίνημα να επιτύχει το στόχο της μεταφοράς της εξουσίας λήψης αποφάσεων στις μάζες, θέτοντας έτσι τα θεμέλια για μια καλύτερη -και πιο ελεύθερη- κοινωνία. Στην ιδανική περίπτωση, οι εργαζόμενοι θα έχουν περισσότερα να πουν για όλες τις πτυχές της ζωής τους, με συνελεύσεις σε όλους τους κλάδους και τους τύπους εργασιακών χώρων, αρχής γενομένης με εκείνους που παρέχουν και συντηρούν τις βασικές υποδομές, όπως ηλεκτρικό ρεύμα, νερό, τηλεπικοινωνίες, κλπ. Ένα από τα πρώτα καθήκοντα των σημερινών βόσνιων επαναστατών είναι η δημιουργία του είδους των οργανώσεων που απαιτούνται για να πάρουν τον έλεγχο από τους κυβερνώντες, και η οργάνωση -με πειθαρχημένο και καλά σχεδιασμένο τρόπο- εναντίον των κατασταλτικών δυνάμεων του κράτους.

Είναι μια πρόσκληση! Για τις εργατικές τάξεις της Σερβίας και των υπόλοιπων Βαλκανίων, για να ακολουθήσουν το μονοπάτι που φωτίζεται από τους εργατές της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Αν θέλουμε να δημιουργήσουμε μια αταξική, ακρατική, άμεσα δημοκρατική, πραγματικά αυτοδιαχειριζόμενη κοινωνία στο μέλλον, θα πρέπει να οικοδομήσουμε τα κινήματά μας τώρα. Αν χρησιμοποιήσουμε το χρόνο που έχουμε στη διάθεσή μας τώρα, θα μπορούσαμε να οικοδομήσουμε ένα κίνημα της βαλκανικής εργατικής τάξης, ενάντια στον εθνικισμό, ενάντια στον ιμπεριαλισμό, και για το μέλλον που όλοι έχουμε συμφέρον να μοιραστούμε, με συλλογική ιδιοκτησία και ελευθερία για όλους.

International Workers' Association - Σερβικό τμήμα

* Οι “Νέοι Βόσνιοι” ήταν εμπνεόμενη από αναρχικές ιδέες ομάδα γιουγκοσλάβων αντι-ιμπεριαλιστών.

Από τότε που δημοσιεύθηκε η δήλωση αυτή, οι διαδηλώσεις συνεχίστηκαν στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Έγιναν απόπειρες εισβολής στο κυβερνητικό κτίριο στο Μαυροβούνιο. Υπήρξαν συγκρούσεις στη Μακεδονία μεταξύ της αστυνομίας και διαδηλωτών που εμπνέονται από τα γεγονότα στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη. Έγιναν διαδηλώσεις αλληλεγγύης στους βόσνιους εργαζόμενους στο Βελιγράδι και το Ζάγκρεμπ.

Μετάφραση: εργατική εφημερίδα Δράση

Δημοσιεύτηκε στο www.iwa-ait.org

Πόλεμο κατά του πολέμου! Καμιά σταγόνα αίμα για το "έθνος"!

Η πάλη για την εξουσία μεταξύ των ολιγαρχικών φατριών στην Ουκρανία υπάρχει κίνδυνος να κλιμακωθεί σε μια διεθνή ένοπλη σύρραξη. Ο ρωσικός καπιταλισμός σκοπεύει να χρησιμοποιήσει την αναδιανομή της ουκρανικής κρατικής εξουσίας για να εφαρμόσει τις μακροχρόνιες αυτοκρατορικές και επεκτατικές βλέψεις της στην Κριμαία και την ανατολική Ουκρανία, όπου έχει ισχυρά οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα.

Στο έδαφος του επόμενου γύρου της επικείμενης οικονομικής κρίσης στη Ρωσία, το καθεστώς προσπαθεί να υποδαυλίσει το ρωσικό εθνικισμό για να αποσπάσει την προσοχή από τα αυξανόμενα κοινωνικο-οικονομικά προβλήματα των εργαζομένων: μισθούς και συντάξεις φτώχειας, διάλυση των υπηρεσιών περίθαλψης, της εκπαίδευσης και άλλων κοινωνικών υπηρεσιών. Στην καταιγίδα της εθνικιστικής και πολεμικής ρητορείας είναι πιο εύκολο να ολοκληρωθεί ο σχηματισμός ενός κορπορατιστικού αυταρχικού κράτους με βάση αντιδραστικές συντηρητικές αξίες και κατασταλτικές πολιτικές.

Στην Ουκρανία, η οξεία οικονομική και πολιτική κρίση έχει οδηγήσει σε αυξανόμενη αντιπαράθεση μεταξύ "παλαιών" και "νέων" ολιγαρχικών φατριών, και χρησιμοποιήθηκαν ακροδεξιοί και υπερεθνικιστοί σχηματισμοί για να κάνουν πραξικόπημα στο Κίεβο. Η πολιτική ελίτ της Κριμαίας και της Ανατολικής Ουκρανίας δεν προτίθεται να μοιραστεί την εξουσία και την ιδιοκτησία της με τους νέους κυβερνήτες του Κιέβου και προσπαθεί να στηριχτεί στη βοήθεια από τη ρωσική κυβέρνηση. Και οι δύο πλευρές κατέφυγαν σε αχαλίνωτη εθνικιστική υστερία.

Υπάρχουν ένοπλες συγκρούσεις, αιματοχυσία. Οι δυτικές δυνάμεις έχουν τα δικά τους συμφέροντα και επιδιώξεις, και η παρέμβασή τους στη σύγκρουση θα μπορούσε να οδηγήσει σε Γ' Παγκόσμιο Πόλεμο.

Αντιμαχόμενες κλίκες των αφεντικών, ως συνήθως, αναγκάζουν να πολεμήσουμε για τα συμφέροντά τους εμάς, τους απλούς ανθρώπους: τους μισθωτούς εργάτες, τους άνεργους, τους φοιτητές, τους συνταξιούχους... Μεθώντας μας με τα εθνικιστικά ναρκωτικά, βάζουν τον έναν ενάντια στον άλλον, κάνοντάς μας να ξεχάσουμε τις πραγματικές ανάγκες και τα συμφέροντά μας: δεν πρέπει και δεν μπορούμε να νοιαζόμαστε για τα "έθνη" τους, όταν μας απασχολούν περισσότερο ζωτικά και πιεστικά προβλήματα - πώς να τα βγάλουμε πέρα στο σύστημα που βρήκαν για να μας υποδουλώσουν και να καταπιέσουν.

Δεν θα υποκύψουμε στην εθνικιστική μέθη. Στο διάλογο το κράτος και τα "έθνη" τους, οι σημαίες και τα αξιώματά τους! Αυτός δεν είναι δικός μας πόλεμος, και δεν πρέπει να πάρουμε μέρος σε αυτόν, πληρώνοντας με το δικό μας αίμα τα παλάτια τους, τους τραπεζικούς λογαριασμούς τους και την απόλαυσή τους να κάθονται στις μαλακές καρέκλες των αρχών. Και αν τα αφεντικά στη Μόσχα, το Κίεβο, το Λιβί, το Χάρκοβο, το Ντόνετσκ και τη Συμφερόπολη ξεκινήσουν αυτόν τον πόλεμο, καθήκον μας είναι να αντισταθούμε με όλα τα μέσα!

Όχι πόλεμος μεταξύ των "εθνών", όχι ειρήνη μεταξύ των τάξεων!

KRAS, ρωσικό τμήμα της Διεθνούς Ένωσης Εργαζομένων (International Workers Association) Διεθνιστές από Ουκρανία, Ρωσία, Μολδαβία, Ισραήλ, Λιθουανία

Αναρχική Ομοσπονδία Μολδαβίας
Φράξια Επαναστατών Σοσιαλιστών (Ουκρανία)

Η δήλωση αυτή είναι ανοικτή για υπογραφή
Μετάφραση: εργατική εφημερίδα Δράση
Δημοσιεύτηκε στο www.aitrus.info

Μια βόλτα στη Παλαιστίνη...

γράφει η Freyia

Η οποιαδήποτε αναφορά και προσπάθεια περιγραφής της κοινωνικής κατάστασης στην Παλαιστίνη θα απαιτούσε, αν ήθελα να κατατοπίσω τον αναγνώστη σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο, μια πολυσέλιδη ανάλυση ακόμη κι αν επέλεγα να μιλήσω για μια μόνο πόλη της Δυτικής Όχθης. Αυτό συμβαίνει γιατί η κατάσταση είναι τόσο περίπλοκη που για την απόδοση, έστω μιας γενικής εικόνας κάθε περιοχής, χρειάζονται πολλές λεπτομέρειες, αφού κάθε πόλη, χωριό, καταβλυσμός, δρόμος, γειτονιά, μπορεί να διέπεται από διαφορετικό καθεστώς το οποίο είναι σημαντικό να τονιστεί πριν ονομάσω ή χαρακτηρίσω μια περιοχή βιώσιμη ή μη. Συνήθως αν πρέπει να απαντήσω σε ένα λεπτό πώς είναι η Παλαιστίνη, απαντώ ότι όλα τα κέντρα των πόλεων της Δυτικής Όχθης είναι ήρεμα και ενδεχομένως η ζωή θα μπορούσε να κυλήσει κάπως φυσιολογικά, αλλά στους προσφυγικούς καταβλυσμούς και τα περίχωρα που βρίσκονται κοντά σε εποικισμούς, στρατιωτικές βάσεις ή στο τείχος η κατάσταση μπορεί να θεωρηθεί παρανοϊκή.

Όμως, αυτή η απάντηση θα έδινε την λανθασμένη εντύπωση ότι τα κέντρα δε βιώνουν καμία καταπίεση και ότι στα περίχωρα δεν υπάρχει ζωή. Το βασικό είναι να καταλάβουμε ότι η καταπίεση και οι βίαιες συνέπειες της κατοχής βρίσκονται παντού και η πεισματική αντίσταση για να συνεχιστεί η ζωή ακόμα και εκεί που φαντάζει αδύνατο, βρίσκεται επίσης παντού. Παρόλη τη δυσκολία του εγχειρήματος και τον περιορισμένο χώρο στο περιοδικό, θα επιχειρήσω να δώσω μια αρχική προσέγγιση του πιο πάνω φαινομένου. Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να σας ενημερώσω ότι θα αναφερθώ στη περιοχή των Ιεροσολύμων και της Βηθλεέμ που θεωρούνται ακόμα από τις "ήσυχες" περιοχές της Δυτικής Όχθης, περιοχές τις οποίες επισκέπτονται καθημερινά εκατοντάδες τουρίστες και στις οποίες η ζωή, φαινομενικά, κυλά φυσιολογικά, παρότι στην πραγματικότητα συμβαίνουν καθημερινά, τόσο στο κέντρο όσο και στα περίχωρα, "μικρά" συμβάντα που παρουσιάζουν το συγγνό πρόσωπο της κατοχής. Αυτές οι περιοχές καλούνται να αποδείξουν καθημερινά πως η αντίσταση δεν σταμάτησε ποτέ, ενώ το μεγαλύτερο μέσο αντίστασης είναι το γεγονός ότι οι κάτοικοι συνεχίζουν να δείχνουν καθημερινά αμέτρητη υπομονή και δύναμη ώστε να συνεχίσουν να ζουν στη γη τους, να μην την παραδώσουν και να προσφυγοποιηθούν.

Η είσοδός μου στα παλαιστινιακά εδάφη έγινε από τη γέφυρα Allenby, η οποία αποτελεί ένα από τα τρία σημεία ελέγχου στα σύνορα Δυτικής Όχθης και Ιορδανίας και όπου επιτρέπεται η είσοδος και έξοδος από τη χώρα. Για τους Παλαιστίνιους της Δυτικής Όχθης αποτελεί και το μοναδικό πέρασμα εξόδου τους από τη χώρα, αφού τούς απαγορεύεται η χρήση του αεροδρομίου στο Τελ Αβιβ όπως και η απευθείας διάβασή τους σε άλλες χώρες που συνορεύουν με τη Παλαιστίνη όπως η Συρία, ο Λίβανος και η Αίγυπτος.

Για να καταφέρω να περάσω έπρεπε να υποστώ τον έλεγχο των ιορδανικών αρχών, τη μεταφορά μας στη γέφυρα για έλεγχο από τις ισραηλινές αρχές, ατέλειωτες ώρες αναμονής στο λεωφορείο και στα σύνορα με την εναλλαγή πέντε τουλάχιστον σημείων ανακρίσεως για τον λόγο που με έκανε να θέλω να επισκεφτώ τη χώρα και για το αν σκοπεύω να επισκεφτώ τη Δυτική Όχθη ή όχι. Στην έξοδο από τα

σύνορα πήρα το λεωφορείο με κατεύθυνση τα Ιεροσόλυμα. Η διαδρομή γινόταν όλο και πιο όμορφη. Μέσα στη μισή ώρα που διαρκεί η διαδρομή, το τοπίο της ερήμου, όπου βρίσκεται ο σταθμός των συνόρων, εναλλάσσεται με εικόνες από λόφους με άγρια βλάστηση και πευκοδάση.

Από τον αυτοκινητόδρομο μπορείς να παρατηρήσεις τα πρώτα σημάδια του καθεστώτος άπαρχαίτη που διέπουν την περιοχή. Ο αυτοκινητόδρομος, ο οποίος βρίσκεται σε άριστη κατάσταση και ενώνει απευθείας την πόλη της Ιεριχού με τα Ιεροσόλυμα περνώντας μέσα από τη Δυτική Όχθη, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο από Ισραηλινούς ή Παλαιστίνιους κάτοχους Ισραηλινής ταυτότητας. Εκεί έχεις και την πρώτη οπτική επαφή με τους εποικισμούς, οι οποίοι είναι παράνομα κτισμένοι μέσα στα εδάφη της Δυτικής Όχθης. Πάνω στις κορυφές των λόφων, βρίσκονται περικυκλωμένοι από ένα ψηλό τείχος με μία ή δύο εισόδους και εξόδους, ενώ οι δρόμοι χρησιμοποιούνται μόνο από τους εποίκους, οι οποίοι φρουρούνται από το στρατό. Το τείχος, που χτίστηκε κατά μήκος της πράσινης γραμμής με σκοπό να διαχωρήσει και να απομονώσει τη Δυτική Όχθη από την υπόλοιπη Παλαιστίνη, δεν μπορεί να γίνει αντιληπτό από τον κεντρικό δρόμο, που χρησιμοποιείται για να μεταφέρονται συνήθως τα γκρουπ των τουριστών που έρχονται από την Ιορδανία για να μεταβούν στα Ιεροσόλυμα ή από τους Εβραίους που μετακινούνται από περιοχές που ελέγχει το Ισραήλ προς τους εποικισμούς της Ανατολικής Ιερουσαλήμ, Ιεριχού, και της κοιλάδας του Ιορδάνη.

Μπαίνοντας στην Ανατολική Ιερουσαλήμ, πριν φτάσουμε στο κέντρο, περνούμε για πρώτη φορά από κατοικημένη περιοχή Παλαιστίνιων. Η περιοχή της Αν. Ιερουσαλήμ έχει πάρει σήμερα το όνομα αμφιλεγόμενη ζώνη Ε1 επειδή, κατά τη Συμφωνία του Όσλο, αν και ανήκει στην παλαιστινιακή αρχή, προσαρτάται σιγά σιγά ολόκληρη στο Ισραήλ με παράνομα μέσα, χτίσιμο δεκάδων αποικισμών, ανέγερση τειχών, κατεδάφιση σπιτιών, πιέσεις για διωγμό κάτοικων και απαγόρευση συντήρησης ή ανοικοδόμησης νέων κτιρίων. Παράλληλα, με την πρόσφατη απόφαση δημιουργίας τραμ, το οποίο θα περικυκλώσει σταδιακά την περιοχή και θα την αποκόψει από την υπόλοιπη Δυτική Όχθη, η οικονομική επιβίωση καθίσταται πολύ δύσκολη. Έτσι, Ε1 ονομάζεται η ζώνη που συνδέει την κατεχόμενη και προσαρτημένη Ανατολική Ιερουσαλήμ με τον εβραϊκό οικισμό Μααλέ Αντουμίν στη Δυτική Όχθη. Οι περιορισμοί στην ανάπτυξη και το χαμηλό βιοτικό επίπεδο των κατοίκων φαίνεται καθαρά από την εικόνα της Αν. Ιερουσαλήμ σε σύγκριση με την αντίστοιχη της Δυτικής Ιερουσαλήμ που κατοικείται από Ισραηλινούς. Τα πυκνοκτισμένα χαμηλά σπίτια στο δρόμο, τα μικρά μαγαζιά ρούχων, υποδημάτων,

ηλεκτρικών συσκευών, κινητής τηλεφωνίας, οι υπεραγορές, οι φρουταρίες, οι φούρνοι και οι καφετέριες, όντας πολύ μικρά, συμπαθητικά κτίρια, κάνουν ακόμα πιο μεγάλη την αντίθεση με το μοντέρνα διακοσμημένο και επενδυμένο προϊόν στο εσωτερικό τους. Στους δρόμους μπορεί να παρατηρήσεις έντονα την έλλειψη κρατικής πρόνοιας όσον αφορά την καθαριότητα, την επισκευή σπασμένων πεζοδρομίων και την καλή φωταγώγηση, ενώ είναι ουσιαστική η διαφορά σε σχέση με τη στενή λεωφόρο που ακολουθούμε για να φτάσουμε στο κέντρο των Ιεροσολύμων, όπου βλέπουμε περιοχές κατοικημένες από Ισραηλίτες, με πολλές υπηρεσίες, δρόμους πεντακάθαρους, κτίρια καινούργια ή πλήρως συντηρημένα, με περιοχές πρασίνου και πάρκα, αγορές και εμπορικά κέντρα κτισμένα όλα με βάση τα ευρωπαϊκά πρότυπα.

Το λεωφορείο φτάνει αισίως στον προορισμό του, έξω από τα τείχη της παλιάς πόλης, στη λεωφόρο Σαλαχεντίν, όπου βρίσκονται οι δύο κεντρικοί σταθμοί λεωφορείων των Παλαιστίνιων. Σε αυτούς, ακόμα κι αν τους έχει δοθεί ισραηλινή ταυτότητα ή άδεια παραμονής στην παλιά πόλη της Ιερουσαλήμ, τους απαγορεύεται να μετάβουν σε ισραηλίνα μέσα μεταφοράς και γι' αυτό, εναλλακτικά, τους είχε επιτραπεί να χρησιμοποιούν παλιά λεωφορεία αισθητάς διαφορετικά από τα ισραηλινά. Αν ζήσεις έστω και λίγες μέρες στην παλιά πόλη, η οποία είναι χωρισμένη στο μουσουλμανικό, αφροπαλαιστινιακό, χριστιανικό, εβραϊκό και αρμενικό τμήμα, μπορείς έντονα να νιώσεις όλη την πολιτική και θρησκευτική διαμάχη, ενώ μπορείς να δεις ξεκάθαρα τον κοινωνικό και οικονομικό διαχωρισμό που συμβαίνει σε μεγαλύτερη κλίμακα σε όλη τη χώρα. Μέσα στον πανικό, λόγω των χιλιάδων τουριστών που επισκέφονται καθημερινά την πολυάσχολη παραδοσιακή αγορά της παλιάς πόλης, διαδραματίζονται περίπλοκες μέχρι παρανοϊκές καταστάσεις που δεν γίνονται άμεσα αντιληπτές.

Η παράνομη έντονη παρουσία του ισραηλινού στρατού και της αστυνομίας σε όλα τα τμήματα –εκτός του εβραϊκού– δικαιολογείται πάντα για τη δήθεν απαραίτητη προστασία των εβραίων κατοίκων από τους Παλαιστίνιους. Σοκαριστική είναι επίσης η εμπειρία του να καθήσεις σε μια καφετέρια έξω από τα τείχη στην εβραϊκή πλευρά και να σου προτείνουν να πληρώσεις επιπλέον 3 ευρώ το άτομο, για να έχεις αποκλειστική προστασία από τους φύλακες της καφετέρας λόγω και πάλι των Παλαιστίνιων. Όλα αυτά δημιουργούν αμέσως στους χιλιάδες τουρίστες αλλά και στους ίδιους τους εβραίους κατοίκους, την εντύπωση ενός πολεμικού κλίματος, που θέλει τους Παλαιστίνιους εξτρεμιστές, βίαιους, αιμοβόρους και παράλληλα όλα τα μέτρα “προστασίας” απαραίτητα.

Για τους λίγους επισκέπτες, που θα επιλέξουν να μείνουν στους όμορφους ξενώνες του μουσουλμανικού ή χριστιανικού τμήματος της παλιάς πόλης, γίνεται αναπόφευκτα φανερό η ένταση που υπάρχει πίσω από την εικόνα της όμορφης, πολυάσχολης αγοράς και της χαρούμενης, γεμάτης ενέργεια κίνησης στους δρόμους. Ξεκάθαρο είναι και το ποιά στην πραγματικότητα είναι η βίαιη εξτρεμιστική πλευρά, λόγω αφενός των ενεργειών του στρατού και αφετέρου της παρουσίας των εβραίων εποίκων μέσα στην παλιά πόλη, οι οποίοι παρεμβαίνουν καθημερινά κάνοντας αφορήτη τη ζωή των Παλαιστίνιων και αναγκάζοντάς τους ενίοτε σε φυγή. Εικόνες όπως το αδικαιολόγητο, πολύωρο κλείσιμο στενών που οδηγούν σε κατοικίες, ο ξυλοδαρμός γυναικών και παιδιών σε

περίπτωση που διαμαρτυρηθούν έστω και λεκτικά, η σύλληψη και εμπόδιση κατά καιρούς των ανθρώπων να μεταβούν στα τζαμιά, η υπόδειξη ενός μόνο συγκεκριμένου δρόμου για πρόσβαση στο τέμενος του Αλ Ακσα που αναγκάζει τους ανθρώπους να κάνουν κύκλους ενώ απαιτεί πάνω από μισή ώρα περπάτημα, η χρήση στενών με πολλά σκαλοπάτια επικίνδυνα για ηλικιωμένους και παιδιά, η περιφρούρηση των παιδότοπων για να μην εισέρχονται παιδιά Παλαιστίνιων και, τέλος, η ερήμωση ολόκληρης της πόλης από τους Παλαιστίνιους με τη δύση του ήλιου και η παράλληλη εξόρμηση των εβραίων κατοίκων στα στενά με σκοπό να προκαλέσουν ζημιές στις παλαιστινιακές περιουσίες, αποτελούν λίγα από τα αμέτρητα μέτρα ελέγχου και τρομοκρατίας των Παλαιστίνιων, τα οποία ταυτόχρονα δεν μπορούν να γίνουν φανερά αντιληπτά στους θρησκευτικούς τουρίστες που περνούν δύο ώρες στην παλιά πόλη για το προσκύνημά τους κι έπειτα μεταβαίνουν στα ξενοδοχεία τους στην εβραϊκή πάντα πλευρά.

Μετά από λίγες μέρες παραμονής και ατέλειωτων ωρών περιπλάνησης στα όμορφα στενά της παλιάς πόλης των Ιεροσολύμων και της παλαιστινιακής συνοικίας έξω από τα τείχη, παίρνω το λεωφορείο από το σταθμό των Παλαιστίνιων για να περάσω επιτέλους στη Δυτική Όχθη, στα εδάφη που βρίσκονται κάτω από τον έλεγχο της παλαιστινιακής αρχής. Το λεωφορείο γεμάτο με εργάτες που έχουν άδεια εργασίας στα Ιεροσόλυμα ή με κόσμο που του δόθηκε άδεια ημερών, ή και κάποιων ωρών, για να μεταβεί για προσκύνημα ή να επισκεφθεί συγγενείς. Στη διαδρομή για το check point, ώστε να περάσουμε το τείχος και να μπούμε στη Βηθλεέμ, το λεωφορείο σταματά από μπλόκο στρατού μέσα στα σύνορα της Ιερουσαλήμ και στρατιώτες μπαίνουν μέσα για να ελέγξουν τα διαβατήρια και τις άδειες εισόδου όλων των επιβατών. Μετά από αναμονή μισής ώρας φτάνουμε στο check point. Ένας στενός διάδρομος οδηγεί μέσα στο κτίριο ελέγχου. Στρατιώτες, αστυνομία, κάμερες, συστήματα ανάγνωσης αποτυπωμάτων και ίριδας των ματιών, κρούσι άσπροι τοίχοι, κάγκελα, κυκλικές σιδερένιες πόρτες και ένας στενός διάδρομος, που μοιάζει με κλουβί, μάς συνοδεύει στην έξοδο μας για τη Βηθλεέμ. Αν και πέρασα δεκάδες φορές

τη διαδικασία εισόδου και εξόδου από το check point, δεν είναι δυνατό να μη με κατακλύσουν τα ίδια αισθήματα αγανάκτησης, προσβολής της ανθρωπίνης μου αξιοπρέπειας καθώς και το αίσθημα της απαξίωσης και υποτίμησης των κατοίκων και των επισκεπτών της Δυτικής Όχθης, παρόλο που δεν έγινα μάρτυρας άμεσης παρενόχλησης ή απόρριψης εισόδου κάποιου Παλαιστίνιου. Προκύπτουν μόνο και μόνο από την υποδομή του ίδιου του σημείου ελέγχου.

Το ταξί διασχίζει την κύρια λεωφόρο της Βηθλεέμ και σε 10 λεπτά βρίσκομαι στην κεντρική πλατεία με τον τεράστιο ναό της γέννησης του Χριστού στη μια πλευρά και απέναντι το μεγάλο κεντρικό τέμενος. Με το που τελειώνει το κάλεσμα ο μιάμιση ξεκινούν οι καμπάνες. Από το σφίξιμο που μου προκαλεί το περιβάλλον στην ισραηλινή πλευρά με τις εικόνες των ενόπλων, του στρατού, του παρανοϊκού ελέγχου, οδηγούμαι αμέσως στο αίσθημα της χαλάρωσης. Όλα κινούνται πιο φυσιολογικά, οι άνθρωποι δεν κυκλοφορούν με θρησκευτικές στολές και γρήγορο βάδην στους δρόμους, δεν υπάρχουν ένοπλοι με πολιτικά ή στρατιώτες, δεν υπάρχουν άνθρωποι που να σε κοιτάζουν στραβά ή υποτιμητικά επειδή είσαι μελαχρινός. Είναι απόγευμα και η κίνηση στο δρόμο είναι αρκετή. Ζευγαράκια

ή οικογένειες κάθονται στις καφετέριες, η αγορά είναι ακόμα ανοιχτή, παρέες αγοριών αράζουν στα παγκάκια της πλατείας και τρώνε απο τα φασφουντάδικα. Οι μουσικές από τις καφετέριες, οι μυρωδιές από τα φαγητά και τους πλατάνιδους πωλητές με τα καλάμπόκια, οι περιπονημένες χαμογελαστές φυσιογνωμίες και ο μεγάλος αριθμός νεολαίας, σε κάνουν να νιώθεις αμέσως φιλόξενα και οικεία. Από την πλατεία περνά μέσα στα στενά της παλιάς πόλης της Βηθλεέμ όπου τα μαγαζάκια διατηρήθηκαν στους παραδοσιακούς αρχιτεκτονικούς ρυθμούς. Αμέτρητα καταστήματα με σουβενίρ, χρυσοχοεία, καταστήματα μπαχαρικών, η λαϊκή αγορά και καταστήματα ρούχων που είχαν από παραδοσιακές τζελαπίες μέχρι βραδινά μοντέρνα φορέματα και αξεσουάρ. Διασχίζοντας την αγορά φτάνω στο κέντρο της και στην κεντρική πλατεία όπου τελειώνει ο πεζόδρομος. Εκεί στο κέντρο σε μια περίτεχνη κατασκευή είναι στημένες οι φωτογραφίες όλων των πολιτικών κρατουμένων με πανό που ζητά την απελευθέρωσή τους.

Σε όλη την περιφέρεια της Βηθλεέμ, αλλά κυρίως μέσα στην πόλη, η κανονικότητα και οι όμορφες εικόνες που μπορεί να σε κάνουν να ξεχάσεις την κατοχή (είτε μέσω του ελέγχου των περιορισμών των συλλήψεων είτε μέσω των μειωμένων – αλλά αισθητών – επιθέσεων του ισραηλινού στρατού στους προσφυγικούς καταυλισμούς), διαταράσσονται συνεχώς με εικαστικές παρεμβάσεις στο κέντρο, στις γειτονίες, στα σχολεία και σε κάθε στενό, που θυμίζουν στον κόσμο τον αγώνα που συνεχίζεται. Οι παρεμβάσεις αυτές μπορεί να είναι προσωπική ή κοινοτική ενέργεια και εμφανίζονται με διάφορους τρόπους. Οι πλέον συχνές παρεμβάσεις είναι τα γκραφίτι και τα στένσιλ που είναι διάσπαρτα παντού και μπορεί να εικονίζουν φυλακισμένους, μάρτυρες, τοποθεσίες από τα χωριά των προσφύγων, σκίτσα πολιτικών σκηνογράφων ή ηγετικά πρόσωπα που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στους αγώνες των Παλαιστίνιων μέχρι και πρόσφατα. Επίσης, αφίσες για φόρο τιμής στους μάρτυρες χριστιανούς και μουσουλμάνους βρίσκονται παντού. Όλα αυτά τα μέσα έκφρασης για διαμαρτυρία για το καθεστώς που τους έχει επιβληθεί μπορείς να τα δεις σε μεγαλύτερο βαθμό να χρησιμοποιούνται μέσα στους προσφυγικούς καταυλισμούς.

Στο κέντρο της Βηθλεέμ υπάρχει ένας μικρός προσφυγικός καταυλισμός ο οποίος είναι ενσωματωμένος στην πόλη. Δε βρίσκεται στα περίχωρα ή κοντά στα σύνορα όπως συνηθίζεται, αλλά όταν εισέρχεσαι σε αυτόν γίνεται αμέσως ξεκάθαρο ότι εισέρχεσαι σε καταυλισμό. Ξαφνικά, οι δρόμοι και τα καταστήματα, τα χαριτωμένα μονοπάτια, τα περιποιημένα διατηρητέα σπίτια με τις αυλές και τα λουλούδια τους σμικραίνουν τρομακτικά. Στους καταυλισμούς, λόγω του ότι τους παραχωρήθηκε από τα Η.Ε. περιορισμένο όριο επέκτασης σε πλάτος και σε ύψος και λόγω του ότι οι οικογένειες από το 48' έχουν πληθύνει, δημιουργείται τεράστιο πρόβλημα υπερπληθυσμού, το οποίο επηρεάζει δραματικά τις πυκνοκατοικημένες κοινωνότητες. Φανταστείτε μόνο αυτό: η τέντα που παραχωρήθηκε σε κάθε οικογένεια με την προσφυγοποίηση αλλά και τα λίγα μέτρα απόστασης από την τουαλέτα κάθε οικογένειας, έχουν γίνει πια παράγκες και πάνω στα ίδια αυτά όρια η κάθε οικογένεια έκτισε το σπίτι της.

Σήμερα σε όλους τους προσφυγικούς καταυλισμούς της Παλαιστίνης, όπου οι κάτοικοι μπορεί να φτάνουν μέχρι και τις 30.000, κανένα σπίτι δε βλέπει τον ήλιο και όλα λειτουργούν με το ηλεκτρικό φως όλη μέρα. Επίσης οι δρόμοι τους, εκτός από τον κεντρικό δρόμο κάθε καταυλισμού, έχουν πλάτος το πολύ δύο μέτρα. Όχι μόνο δεν υπάρχουν χώροι πρασίνου ή παιδότοποι για τα παιδιά των καταυλισμών, αλλά δεν υπάρχουν καν δρόμοι όπου κανείς μπορεί να βγει λιγάκι στον ήλιο ή τα παιδιά να μπορούν να παίξουν. Για τους ανθρώπους των καταυλισμών οι συνέπειες του πολέμου και της κατοχής είναι καθημερινά αισθητές, ενώ δεν υπάρχουν καθόλου περίοδοι χαλάρωσης, τις οποίες απολαμβάνουν οι μη πρόσφυγες. Γι' αυτό άλλωστε κι οι πρόσφυγες είναι συνήθως οι πιο ενεργοί και οργανωτικοί όσον αφορά

μεθόδους αντίστασης ή κοινωνικής αλληλεγγύης, ενώ, την ίδια στιγμή, είναι καθημερινό φαινόμενο οι συλλήψεις και η εισβολή ισραηλινών στρατιωτών, που στόχο έχουν να ποηίσουν τον αγώνα, να καταστείλουν την αντίδραση και να λειτουργήσουν ως μέθοδο επιδείξεως εξουσίας.

Μετά από το πέρασμα στον καταυλισμό, όλη η παρέα ήμασταν καλεσμένοι για μπάρμπεκιου καλωσορίσματος! Στην ταράτσα του φίλου έχουν μαζευτεί καμιά δεκαπενταριά άτομα, ανάμεσά τους Γερμανοί, Ολλανδοί, Άγγλοι οι οποίοι είναι είτε εθελοντές σε προγράμματα στήριξης των Παλαιστίνιων είτε άνθρωποι που ήθελαν να ενημερωθούν για την κατάσταση στην Παλαιστίνη. Οι μπριζόλες στη ψησταριά, οι μπύρες παγωμένες και μουσικούλα ρέγκε. Προσπαθώ να διαβάσω τα πρόσωπα της χαρούμενης παρέας: δέκα χρόνια από το τέλος της δεύτερης Ιντιφάντας, σχεδόν όλοι να έχουν περάσει μήνες ή χρόνια στη φυλάκη, να έχουν ζήσει εμπειρίες διωγμών, αποκλεισμών, πείνας, θανάτων κοντινών προσώπων, περιορισμών στη διακίνηση στη χώρα τους μέχρι σήμερα. Ο παράνομος ισραηλινός εποικισμός φωτίζει τον απέναντι λόφο και ένας νέος πύργος ελέγχου κάποια χιλιόμετρα από το σπίτι φαντάζει τόσο κοντά. Παρόλα αυτά το μόνο που βλέπω στα πρόσωπά τους είναι χαρά και όρεξη για ζωή. Ακόμα και η αναφορά σε κάποιο από τα πιο πάνω ζητήματα συνοδεύεται από χαμόγελα περηφάνιας και χαράς για τη δύναμη που είχαν όταν ήρθε η ώρα να αντιμετωπίσουν το ένα ή το άλλο ζήτημα σε τόσο νεαρή ηλικία. Τίποτα, κανένα σημάδι αυτολύπησης ή παραίτησης απ' τη ζωή· αντιθέτως, γύρω στα μεσάνυχτα ξεκινά η μπαρότσαρκα!

Ο ενθουσιασμός δε με αφήνει να κοιμηθώ πολύ, έτσι την επόμενη μέρα πρωί πρωί είμαι στο πόδι. Το πρώτο πράγμα που κάνω πριν βγω από το σπίτι είναι να ελέγξω ηλεκτρονικά τις ειδήσεις. Ψες, ενώ στο κέντρο της Βηθλεέμ όλα κυλούσαν ήρεμα, στον καταυλισμό Aida στα σύνορα με το τείχος γινόταν πετροπόλεμος κοντά στις δύο το πρωί μεταξú ενός μικρού αριθμού νεαρών και ισραηλινών στρατιωτών, οι οποίοι με τη σειρά τους απαντούσαν με δακρυγόνα, αφού πρώτα είχαν εισβάλει σε σπίτια για να κάνουν συλλήψεις. Σε δυο επίσης χωριά ο στατός εισέβαλε σε στοχευμένα σπίτια και συνέλαβε συνολικά τέσσερις εφήβους με την κατηγορία ότι θεάθηκαν να ρίχνουν πέτρες. Σκέφτομαι ότι, βάσει των δικών μου δεδομένων και εμπειριών, θα ήταν αδύνατο να συνεχίσω φυσιολογικά τη ζωή μου και να πηγαίνω σε πάρτυ, όταν δεκαπέντε λεπτά από το κέντρο στο οποίο ζω, κάποιος μπορεί να συλλαμβάνεται ή να τραυματίζεται και να μην παίρνω χαμπάρι. Σκέφτομαι ότι, βάσει των δικών μου κοινωνικών δεδομένων, η κατάθλιψη και η παραίτηση από κάθε ελπίδα για αλλαγή, θα ήταν τα πρώτα βήματα αντίδρασης, ενώ η αντιμετώπιση ενός ψυχολογικού σοκ μετά από τέτοιες εμπειρίες θα ήταν αδύνατη. Σκέφτομαι ότι, αν μου ζητούσαν τώρα να ζήσω κάτω από ένα τέτοιο καθεστώς, μπροστά σε ένα τέτοιο θηρίο για εχθρό, βάσει της τωρινής μου νοοτροπίας για ζωή και του τωρινού μου μέτρου βαθμολογίας των δυνάμεών μου, θα περίμενα απλά το θάνατο να έρθει να με βρει και θα έβρισκα ανούσια την κάθε πράξη για αντίσταση.

Πως λοιπόν οι Παλαιστίνιοι καταφέρνουν να ζούν; Πως καταφέρνουν να βρίσκουν αυτό που δεν τους παρέχεται και δεν τους επιτρέπεται για τη συντήρηση και τη μόρφωση τους; Πως αγαπούν και απολαμβάνουν τη ζωή και παλεύουν με μόνο μέσο τα ίδια τους τα χέρια για να την κάνουν καλύτερη χωρίς να περιμένουν καμιά πρόνοια; Πως υπομένουν ένα ισραηλινό κράτος που τους αποτρέπει με κάθε δυνατό μέσο να πετύχουν όλα όσα αναφέραμε; Που βρίσκουν τη ψυχολογική δύναμη και το πείσμα για να ζήσουν; Μήπως μια από τις πιθανές απαντήσεις θα ήταν το ότι θεωρούν ακριβώς αναγκαίο να προσφέρουν στον εαυτό τους, όποτε μπορούν, εκείνες τις ώρες χαλάρωσης, χορού, φλερτ και έρωτα για να να ανακτήσουν τις δυνάμεις τους και να μην ξεχάσουν ποτέ ότι η ζωή είναι όμορφη, ότι όλη η πάλη και οι θυσίες αποσκοπούν στην απόκτηση της ελευθερίας του ανθρώπου, την οποία θα διαχειρίζεται και θα απολαμβάνει με τους δικούς του όρους;

1000fryd: Ένας εναλλακτικός πολυχώρος: 30 χρόνια παραφωνίες, 30 χρόνια αντιφάσεις

γράφει η Rubina

1000 απολαύσεις, 1000 ηδονές, μια μαργαρίτα. Αυτή είναι η μετάφραση του εναλλακτικού συλλογικού πολυχώρου 1000fryd, ο οποίος βρίσκεται σε ένα μικρό στενό, κοντά σ' έναν από τους κεντρικούς δρόμους της πόλης Άλμποργκ στην Δανία. Το 1000fryd γιορτάζει φέτος 30 χρόνια ύπαρξης, αλλά και συνύπαρξης μιας εναλλακτικής ιδέας, σε μια πόλη που ακολούθησε το παγκόσμιο καπιταλιστικό μοντέλο ανάπτυξης, με στόχο το κυνήγι του εύκολου κέρδους. Με τη συλλογική κουζίνα κάθε Τρίτη, τις (συνήθως) πανκ και μέταλ συναυλίες, και μια διακόσμηση με αντιφά, φεμινιστικά, αναρχικά παράφερνα, το 1000fryd δημιούργησε μια όαση στη μικρή πόλη της Δανίας, όπου η αλληλεγγύη έχει πλέον θεσμοποιηθεί με το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας, ενώ παράλληλα ο νεοφιλελευθερισμός αρχίζει να αποτελεί την ηγεμονική ιδεολογία του συστήματος.

Στα μέσα περίπου του 1970, μια παρέα με κοινό πολιτικό υπόβαθρο, στέγασε την ιδέα αυτή, δημιουργώντας ένα χώρο συνάθροισης, συζήτησης, διασκέδασης, αλλά και δημιουργικότητας. Αφότου όμως ο δήμος του Άλμποργκ τους έδιωξε από τον χώρο που ενοικίαζαν, αποφάσισαν να βρουν ένα χώρο δικό τους. Με την οικονομική βοήθεια συντρόφων από ένα άλλο πρότζεκτ, κατάφεραν να στεγάσουν την ιδέα τους αγοράζοντας ένα κτίριο στο στενάκι όπου βρίσκονται μέχρι και σήμερα.

Όπως κάθε «στέκι» του αναρχικού και αριστερού χώρου, το 1000fryd δεν έμεινε έξω από το στόχαστρο των τοπικών ακροδεξιών ομάδων, οι οποίες συχνά (και ιδιαίτερα μετά από ποδοσφαιρικούς αγώνες) αποφάσιζαν να κάνουν τη βόλτα τους στο στενό του 1000fryd για να σπάσουν κανένα τζάμι και να προκαλέσουν καβγά. Οι θαμώνες έχοντας συνηθίσει την αστυνομία να παίρνει το μέρος των ακροδεξιών

ομάδων, τα έβγαζαν πέρα μόνοι τους, αφού είτε καλούσαν οι ίδιοι την αστυνομία, είτε όχι, τελικά θα έφταιγε το 1000fryd και ο κόσμος του.

Το κέντρο σήμερα έχει δύο εργαζόμενους ως διαχειριστές, οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την καθημερινή οργάνωση του πολυχώρου, και αρκετούς εθελοντές οι οποίοι βοηθούν στο μπαρ, στην είσοδο (όταν γίνονται συναυλίες), στην κουζίνα (είτε για την συλλογική κουζίνα της Τρίτης, είτε για ετοιμασία φαγητών για τους καλλιτέχνες), στο καθάρισμα κλπ. Η διαχείριση του κέντρου είναι λοιπόν σχετικά φτηνή, κάτι που σημαίνει φτηνή μπύρα (!!!). Αν και οι δραστηριότητες πραγματοποιούνται στον κύριο, κοινό χώρο του μπαρ, το 1000fryd στεγάζει επίσης στούντιο μουσικής, σκοτεινό θάλαμο και ατελιέ, όπως επίσης και κοινόχρηστους χώρους, όπου μπορούν να συχνάζουν όσοι είναι μέλη. Τέλος, το 1000fryd, με την αντικαπιταλιστική λογική που ακολουθεί, δεν έχει σκοπό το κέρδος, οπότε επενδύει το οποιοδήποτε κέρδος σε διάφορες πρωτοβουλίες, όπως είναι το Asylforum Aalborg, μια πρωτοβουλία ο σκοπός της οποίας είναι η αλληλεπίδραση κατοίκων του Άλμποργκ με αιτητές ασύλου που ζουν στην περιοχή.

Πολλά αλλάζουν σε 30 χρόνια, και πλέον κάποιος θα μπορούσε να πει ότι το 1000fryd, έχοντας περάσει μια περίοδο «κανονικοποίησης», έχει γίνει πλέον δεχεται και επιχορηγήσεις από το πολιτιστικό τμήμα του τοπικού δημαρχείου (κυρίως για τις συναυλίες), κάτι το οποίο του αφαιρεί κάτι από τον αυτόνομο χαρακτήρα του. Πλέον, είναι πιο πολύ ένας χώρος για συναυλίες, για ποτό, για παρέα και μια έμμεση, λιγότερο έντονη μορφή πολιτικής συμμετοχής και κινητοποίησης.

Θαμώνες πέρασαν και φύγανε, θαμώνες πέρασαν και μείνανε. Αρκετοί από αυτούς έχουν επικρίνει την «κανονικοποίηση» της ιδέας και την πιο απολιτική, πλέον, στάση του κέντρου. Αλλά, 30 χρόνια μετά, η αναρχο-διακόσμηση και οι εθελοντές που (συχνά) μοιάζουν να είναι του black block ζωντανεύουν ακόμη την ιδέα για συνάθροιση, συζήτηση, διασκέδαση και δημιουργικότητα σε ένα χώρο με (έστω) αναρχικό φόντο και έμμεση πολιτικοποίηση. Σε μια χώρα όπως η Δανία, όπου τα πιστεύω και τα ιδανικά πωλούνται και αγοράζονται σχετικά εύκολα, το 1000fryd συνεχίζει να παραφωνεί, έστω και με 900 ηδονές αντί 1000.

Για το δικαίωμα στην στέγαση: απο το κίνημα ενάντια στις εξώσεις στις καταλήψεις στέγης.

Γράφει ο Panix

Εδώ και έξι χρόνια, από το 2008 που έσκασε η φύσκα των ακινήτων στο ισπανικό κράτος, χιλιάδες άτομα βρέθηκαν κάτω από άμεσο κίνδυνο να χάσουν το (υποθηκευμένο) σπίτι τους καθώς, σε συνδυασμό με την επακόλουθη αύξηση της ανεργίας, αδυνατούσαν να πληρώσουν τις δόσεις για το δάνειο. Σε αυτά τα άτομα, προστίθενται επίσης άνθρωποι οι οποίοι δεν μπορούν να πληρώσουν το ενοίκιο του σπιτιού που διαμένουν. Τα άδεια σπίτια στην επικράτεια του κράτους υπολογίζονται στα 3,6 εκατομμύρια, σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας. Αυτό σημαίνει βασικά ότι το 20% των κατοικιών δεν βρίσκονται σε χρήση. Περαιτέρω, υπολογίζεται ότι πραγματοποιούνται γύρω στις 500 εξώσεις καθημερινά. 80% των περιπτώσεων αφορούν την πρώτη κατοικία. Σαν να μην έφταναν αυτά, είναι σημαντικό να ειπωθεί ότι η έξωση και η απώλεια της κατοικίας δεν αρκούν για την εξόφληση του δανείου (καθώς οι τιμές των ακινήτων είναι σε πολύ χαμηλά επίπεδα) με αποτέλεσμα ο παθών να συνεχίζει να χρωστά και να μπαίνουν σε μπλεξίματα οι εγγυητές του – τις περισσότερες φορές γονείς, αδέρφια, συγγενείς. Οι πιο σκληρά επηρεασμένες κοινότητες από την φύσκα των ακινήτων και τις εξώσεις είναι η Ανδαλουσία, η Μούρθια και η Μαδρίτη.

Αυτό το μήνα συμπληρώνονται πέντε χρόνια από την ίδρυση της ΡΑΗ, Πλατφόρμα των Επηρεασμένων από την Υποθήκη. Αυτή η πλατφόρμα αποτελεί ένα δίκτυο από άτομα σε ολόκληρη την επικράτεια του ισπανικού κράτους που δρουν με στόχο την αποτροπή εξώσεων από τις τράπεζες, ενώ γίνεται προσπάθεια να βρίσκεται στέγη για άτομα και οικογένειες που το έχουν ανάγκη μέσα από τον θεσμό του κοινωνικού ενοικίου. Η πλατφόρμα λειτουργεί αποκεντρωμένα μέσα από ανοικτές και οριζόντιες συνελύσεις σε κάθε περιοχή και η κάθε μια διατηρεί την αυτονομία της από τις υπόλοιπες. Γίνεται έκκληση στα άτομα που αντιμετωπίζουν άμεσα τον κίνδυνο έξωσης να επικοινωνούν με την τοπική συνέλευση ώστε να κινητοποιηθεί κόσμος για να την σταματήσει όπως επίσης και για να κινητοποιηθεί η νομική ομάδα υποστήριξης που αναλαμβάνει να διαπραγματευτεί με την τράπεζα μια συμφωνία. Συνήθως η συμφωνία αποτελείται από μια χαμηλότερη μηνιαία δόση ή και μια επέκταση του χρόνου αποπληρωμής του δανείου, όπως

και την δυνατότητα του κοινωνικού ενοικίου. Το λεγόμενο κοινωνικό νοίκι είναι μια συμφωνία όπου ένα άτομο που έχασε το σπίτι του ως υποθήκη, βάσει κριτηρίων δικαιούται να ενοικιάσει σε χαμηλή τιμή άλλο ακίνητο που ανήκει στην ίδια τράπεζα. Μέχρι τώρα η ΡΑΗ αναφέρει ότι έχει καταφέρει να παγώσει πάνω από 1100 εξώσεις σε εθνικό επίπεδο και να επαναστεγάσει πάνω από 900 οικογένειες.

Παράλληλα, από το 2011 και το ξέσπασμα του κίνημα των αγανακτισμένων στις πλατείες, δημιουργήθηκε το δίκτυο StopDesahucios (Σταματήστε τις Εξώσεις). Αυτό το δίκτυο λειτουργεί παράλληλα και αλληλέγγυα με την ΡΑΗ αλλά επεκτείνει την δράση του και στην στήριξη ατόμων που αντιμετωπίζουν κίνδυνο έξωσης όχι λόγω μη-εξυπηρετούμενου δανείου αλλά μη πληρωμής του ενοικίου λόγω έλλειψης οικονομικών πόρων. Επίσης, το κίνημα αυτό υποστηρίζει έμπρακτα και είναι αλληλέγγυο στις προσπάθειες που γίνονται για καταλήψεις στέγης ενώ βρίσκεται πάντα σε εγρήγορση. Η επιτυχία των δράσεων έγκειται στο γεγονός ότι μπορούν να κινητοποιούν ο κόσμος ανά πάσα στιγμή, μόλις μαθευτεί ότι μια έξωση για κάποιο γείτονα είναι προ των πυλών. Είναι πολλά τα βίντεο που βρίσκονται στο διαδίκτυο από συγκεντρώσεις έξω από σπίτια που πρόκειται να γίνει η έξωση. Πολλές είναι η περιπτώσεις επίσης που οι αρχές απάντησαν με συγγή καταστολή στέλλοντας δεκάδες μέλη των ειδικών δυνάμεων ασφαλείας για να διαλύσουν το πλήθος και να μπορέσει να εισέλθει ο κλητήρας εντός του κτιρίου για να πραγματοποιήσει την έξωση. Παράλληλα, τροχοδρομείτε η μεταρρύθμιση του ποινικού κώδικα όπου η παρεμπόδιση έξωσης θα θεωρείται ποινικό αδίκημα (τιμωρείται δηλαδή με ποινή φυλάκισης) αντί διοικητικό όπως είναι

μέχρι τώρα όπου τιμωρείτε με πρόστιμο.

Τα τελευταία χρόνια αναδύθηκε από το κοινωνικό κίνημα ένα είδος κατάληψης στέγης: Las Corralas. Corrala αναφέρεται σε κτήρια με πολλά διαμερίσματα που έχουν την δυνατότητα να στεγάσουν πολλές οικογένειες. Τα συγκεκριμένα κτήρια που επιλέγονται να καταληφθούν ανήκουν σε τράπεζες και είναι άδεια λόγω της ισοπεδωμένης αγοράς ακινήτων. Πολλά μάλιστα δεν είναι καν ολοκληρωμένα και από το 2008 παραμένουν σε αχρηστία. Κάμνοντας επομένως πράξη το σύνθημα “Ούτε άνθρωποι χωρίς σπίτι, ούτε σπίτια χωρίς ανθρώπους”, διάφορες ομάδες ανθρώπων κατέλαβαν τέτοια κτήρια και εγκαταστάθηκαν εκεί. Η πιο διάσημη περίπτωση είναι η Corrala La Utopía, στην πόλη της Σεβίλλης, πρωτεύουσα της αυτόνομης κοινότητας της Ανδαλουσίας. Στεγάζει συνολικά 36 οικογένειες και στα σχεδόν δύο χρόνια ζωής που μετρά έχει δεχτεί πολλές απειλές για έξωση όπως και διακοπές ρεύματος και νερού συνδυασμένο με πόλεμο προπαγάνδας από τα φιλοκυβερνητικά ΜΜΕ. Παρόλα αυτά μέχρι στιγμής συνεχίζει να αντιστέκεται. Παρόμοια προσπάθεια γίνεται και στην πόλη της Γρανάδας με την Corrala El Triunfo όπου στεγάζονται 12 οικογένειες από τον Σεπτέμβρη του 2013. Και στις δύο περιπτώσεις, οι καταληψίες ζητούν να τους παραχωρηθεί το κτήριο υπο μορφή κοινωνικού ενοικίου όπως και να σταθεροποιηθεί η παροχή νερού και ρεύματος.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η μόνη νομοθετική ρύθμιση που έχει γίνει για προστασία των πολιτών από τις εξώσεις και της διασφάλισης του συνταγματικού δικαιώματος τους στην στέγαση προέρχεται από την σοσιαλδημοκρατική κυβέρνηση της Ανδαλουσίας, σε ρήξη με την σκληρή γραμμή της κεντρικής κυβέρνησης η οποία βρίσκεται υπό τον πλήρη έλεγχο του Λαϊκού Κόμματος. Η νομοθεσία προνοεί την παράλυση οποιασδήποτε έξωσης σε οικογένειες

όπου όλα τα μέλη είναι άνεργα ή όπου το εισόδημα δεν υπερβαίνει κάποιο συγκεκριμένο ποσό. Επίσης υποχρεώνει όποια νομικά πρόσωπα έχουν στην κατοχή τους πάνω από κάποιο αριθμό ακινήτων να τα βγάζουν προς ενοίκιαση, σε μια προσπάθεια να σπρωχθούν οι τιμές των ενοικίων προς τα κάτω.

Εν πάση περιπτώσει, η υπόθεση με τις εξώσεις είναι μια από τις πιο δραματικές εκφάνσεις της κρίσης χρέους που μαστίζει το ισπανικό κράτος και την ευρωπαϊκό νότο. Δεκάδες είναι οι αυτοκτονίες που αποδίδονται στην επικείμενη έξωση που θα υπόκειτο ο/η εκλιπών και χιλιάδες οι οικογένειες που αναγκάζονται να μείνουν στο σπίτι των παππούδων στην καλύτερη περίπτωση αλλά ακόμα και στον δρόμο. Αν και οι επιτυχίες του κινήματος είναι φαινομενικά ελάχιστες μπροστά στα αποκαρδιωτικά στατιστικά αλλά και σε συνδυασμό με τα υπόλοιπα κοινωνικά δρώμενα του καθεστώτος εξαίρεσης –καταστολή, ανεργία, κοινωνική αποσύνθεση-, φαίνεται ότι απολαμβάνει ευρείας κοινωνικής στήριξης και απήχησης αποτελώντας έτσι μια από τις πιο μαχητικές πτυχές του κοινωνικού κινήματος που αντιστέκεται στις πολιτικές λιτότητας και στη νεοφιλελεύθερη έφοδο. Ακριβώς η ύπαρξη του και και τρόπος οργάνωσης του βασίζεται σε αυτό το δεδομένο. Έχει γίνει πλέον ξεκάθαρο ότι το σύστημα που κτίζει σπίτια και αφήνει ανθρώπους χωρίς στέγη είναι παράλογο, και αυτό είναι ίσως από τα πιο σημαντικά επιτεύγματα του όλου εγχειρήματος. Το γεγονός ότι δίδονται συλλογικές απαντήσεις με κοινωνικά πειράματα αυτοδιαχείρισης της στέγασης στην λαίλαπα των εξώσεων δείχνει ότι το κίνημα αυτό μπορεί να σπρώξει την κοινωνία ένα βήμα παραπέρα... Δύναμη και αλληλεγγύη με τους καταληψίες.

Λογοτεχνία και Αναρχία: προς μια ριζοσπαστική ανάγνωση κειμένων

γράφουν Δώρα Ηρακλέους, Έλενα Τορνάρη

“Art must be social in the most complete sense of the word”

Encyclopédie anarchiste

Κατά τη διάρκεια της ιστορίας του, το αναρχικό κίνημα, ως κατεξοχήν πολιτικό κίνημα, χαρακτηρίζεται από την τοποθέτησή του εκτός ενός φιξαρισμένου επιστημολογικού σχήματος –που θα έθετε προτάσεις για τις «πραγματικές» δομές της ιστορίας, του κεφαλαίου, της πατριαρχίας, κ.λπ.– και την επιβεβαίωση μιας ουσιαστικής ελευθερίας, ισότητας και συνύπαρξης του διαφορετικού (χωρίς τις φιλελεύθερές του αποχρώσεις) όχι μόνο σαν κατάφαση αλλά μάλλον σαν επί της ουσίας άρνηση κάθε είδους κυριαρχίας και ιεραρχίας.

Η οπτική αυτή της αναρχίας –σαν υπονόμευση κάθε είδους σχέσης εξουσίας– κάλλιστα μπορεί να μεταφερθεί στην ανάγνωση της λογοτεχνίας. Αυτό σημαίνει ότι δεν είναι αναγκαίο να προσεγγίζουμε οποιοδήποτε κείμενο έχοντας κατά νου προκαθορισμένες κατηγορίες ανάγνωσης (reading with and/or against the grain), αλλά οφείλουμε να ανοίξουμε διάλογο με το κείμενο, διατηρώντας πάντα μια διαδραστική θέση, στη βάση της θέλησης (willingness) να ανακατασκευάσουμε το φαντασιακό μας, με τη βοήθεια του ίδιου του κειμένου. Οι λογοτεχνικοί ερμηνευτικοί «κανόνες» δεν είναι τίποτε άλλο παρά το ευθέως ανάλογο μοντέλο εκείνης της (δήθεν πρωτοποριακής) πολιτικής δράσης, όπου η «επαναστατική» ελίτ, κατέχοντας την «ορθή» θεωρία, επιβάλλει το άκαμπτό της σχήμα σε μια «μάζα», η οποία θεωρείται ομοιογενής και ανίκανη να αντιδράσει.

Συνεπώς, η ριζοσπαστική αναρχική ανάγνωση, θα πρέπει να αρνηθεί να διαβάσει το κείμενο με τη βοήθεια ενός λεξικού συμβολισμών γραμμένου εκ των προτέρων. Αυτή, ως τέτοια, πρέπει να είναι επαγωγική, πάντα έτοιμη να ξανα-αρθρώσει και να ξανα-κατασκευάσει τις δικές της αρχές μέσα από την ίδια τη συνάντηση με το κείμενο. Για τις αναρχικές και τους αναρχικούς, το να θεωρεί κανείς/καμιά τη λογοτεχνία σαν λειτουργία ξεκομμένη από την υπόλοιπη (κοινωνική) ζωή σημαίνει αυτόματα αποτυχία στο να σκεφτεί την ίδια την έννοια της αυτονομίας με όρους κοινωνικούς: άλλωστε τι είναι η αυτονομία αν όχι μια κοινωνική σχέση; Ως εκ τούτου, το πολύφερνο, μέχρι τις μέρες μας, δόγμα του Αισθητισμού art for art's sake δεν είναι παρά μια αποτία. Πολύ απλά, κάθε μορφή τέχνης δεν μπορεί να «εξυψωθεί» προς μια μυστικιστική, υπερβατική σφαίρα εκτός των ανθρώπινων σχέσεων: είναι εκ προοιμίου κοινωνική.

Και συνεχίζοντας προς αυτή την κατεύθυνση, δεν θα πρέπει ποτέ το κείμενο απλώς να αναχθεί σε

μια στιγμιαία εμφάνιση εντός ενός πλαισίου ή να θεωρηθεί αποκλειστικά ως έκφραση μιας μεγαλύτερης, σταθερής δομής· πάντοτε υπάρχει η πιθανότητα της έκπληξης ή του μετασχηματισμού μέσα στο φάσμα των πολλαπλών αναγνώσεων. Η γλώσσα, για την αναρχία, δεν είναι μόνο μια παθητική επανάληψη γνωστών σημείων (σημασιών): είναι δράση νοητής μετατόπισης. Έτσι, η γραφή και η ανάγνωση δεν είναι μονάχα μια επαναλαμβανόμενη επιβεβαίωση κάποιων αυτοαναφορικών δομών, αλλά μέσο αποδόμησης ή μεταμόρφωσης των δυνάμεων ή/και των σχέσεων εκείνων που σχετίζονται με την παραγωγή των ίδιων των δομών/νοημάτων.

Σε αυτό το σημείο ο αναρχικός αναγνώστης και η αναρχική αναγνώστρια παίζουν σημαντικό ρόλο, αφού ούτε να κυριαρχήσουν θέλουν ούτε να κυριαρχηθούν, αλλά τοποθετούν εαυτούς και εαυτές σε μια δυναμική σχέση με τα κείμενα. Μπαίνοντας σε αυτό τον πολυφωνικό διάλογο, –για τον Proudhon π.χ. ο αναρχικός διάλογος προϋποθέτει ως αρχή του τη μεγαλύτερη δυνατή αντίφαση και ως μέσο του τη μεγαλύτερη δυνατή πολλαπλότητα– είναι απαραίτητο να τοποθετήσουμε τις δικές μας οπτικές σε πολλαπλά πλαίσια, ώστε σταδιακά να διασαλευτεί η συμπαγής ατομικότητα, να δημιουργηθεί ποικιλομορφία και ασυμφωνία χάρη σε μια πραγματική αλληλεπίδραση. Γράφει ο Walt Whitman: Do I contradict myself? Very well, then I contradict myself, I am large, I contain multitudes.

Η συζήτηση για τη σχέση λογοτεχνίας και αναρχίας είναι αδύνατο να εξαντληθεί μόνο σε αυτά τα λιγοστά σημεία. Ίσως εδώ έγκειται και η ουτοπική διάσταση μιας αναρχικής ανάγνωσης: όχι με την έννοια ενός αφηρημένου ιδανικού που δεν έχει καμιά σχέση με λογοτεχνικές φόρμουλες (topos), αλλά με την έννοια ότι πάντοτε ταξιδεύουμε από τον ένα στον άλλο topos, διασαλεύοντας τις επικράτειες του χώρου και του χρόνου, προς χάρην ενός μέλλοντος που παύει να υπάρχει πια ως μέλλον, κάτω από το βάρος των χρονικών διαχωρισμών:

[...] άκου θα 'ρθει καιρός/ που τα παιδιά θα διαλέγουν γονιούς/ δε θα βγαίνουν στην τύχη./ Δε θα υπάρχουνε πόρτες κλειστές/ με γερμένους απέξω./ Και τη δουλειά/ θα τη διαλέγουμε/ δε θα 'μαστε άλογα να μας κοιτάνε στα δόντια./ Οι άνθρωποι -σκέψου!- θα μιλάνε με χρώματα/ κι άλλοι με νότες./ Να φυλάξεις μονάχα/ σε μια μεγάλη φιάλη με νερό/ λέξεις και έννοιες σαν και αυτές/ απροσάρμοστοι-καταπίεση-μοναξιά-τιμή κέρδος-εξευτελισμός/ για το μάθημα της ιστορίας.

η χώρα του Γέρασμου

γράφει η Έλενα Τορναρίτη

άφησα τη γλώσσα μου
στο χώμα
από την αρχή μέχρι το τέλος της χώρας
το αρχέγονο κάλεσμα των πουλιών
η μουσική του πιερότου
η αρχέτυπη χειρονομία

(πριν το ένα μοιραστεί σε δύο μονά
το βίαιο σχίσμα
του λόγου
το όνομα
οι θάνατοι ορισμοί)

Η τέχνη σ' αυτό το σημείο του κόσμου είναι
νεκρή. Το ίδιο και οι άνθρωποι.

Μια σελίδα από κάτι που 'μοιαζε με βιβλίο
ποίησης έχει διασωθεί μόνο, με τον τίτλο
Φύλακας Ερειπίων – τη βρήκα να
περιφέρεται μονάχη της σ' έναν από τους
άδειους δρόμους της πρωτεύουσας, την
ώρα που οι άνθρωποι είχαν κλειστεί στα
σπίτια τους περιμένοντας κάποιο
ανακοινωθέν μπροστά από τις οθόνες των
τηλεοράσεων. Ωστόσο, τίποτα δεν έγινε. Ο
προεδρεύων της πόλης δεν εμφανίστηκε την
ώρα που τον περιμέναν – μόνο
διακεκομμένη μια φωνή ακούστηκε από τα
μεγάφωνα, σαν κάτι να έλεγε ανάμεσα στις
λέξεις αγώνες ή ορατότητα. Αρκετοί από τους
κατοίκους, συνομιλώντας πρώτα με το κενό,
σαν να υπέστηκαν μια ξαφνική επιφοίτηση,
αποφάσισαν να τερματίσουν τη ζωή τους,
αρπάζοντας το ντουφέκι από τη ντουλάπα
(κατάλοιπο μιας υπηρεσίας στρατιωτικής
προς την πατρίδα ή ενός πολέμου μ' έναν

εχθρό προαιώνιο που ζούσε τώρα πέρα από
τη γραμμή που χώριζε την πόλη του
Γέρασμου με την άλλη πόλη). Τη λευκότητα
του θανάτου, όταν τα μάτια έκλεισαν,
πρόλαβε μια μεγάλη σειρά από σκηνές
διαμαρτυρίας, διαφωνίας περί της Ενώσεως,
κι ύστερα αναμονής στις ουρές ενός μεγάλου
κτιρίου (σαν τράπεζα να 'ταν) για την
εξασφάλιση ενός δανείου, καταναλωτικού,
που θα 'δινε μιας τάξεως πολυτέλεια στα
σπίτια που κατοικούσαν τώρα οι παλιότεροι.

Οι δρόμοι της πόλης μπροστά στη σιωπή της
πολιτικής ηγεσίας είχαν αρχίσει να γεμίζουν
ασφυκτικά. Τα κτίρια δέχονταν ζημιές
βεβηλώσεις – ένας μεγάλος αριθμός των
κατοίκων του Γέρασμου είχε ξεσπάσει την
οργή του στις προτομές των αξιωματούχων ή
σ' ο,τιδήποτε συνέδεε την πόλη με τη μνήμη
ενός αρχαίου παρελθόντος. Άθικτο είχε
παραμείνει μόνο ένα ανάθεμα στην
ελευθερία, με πέντε φιγούρες γυναικών να
υψώνουν τον δείκτη τους προς τον ουρανό.
Γεγονός όμως ήταν ότι ακόμα και σ' αυτό, τα
δάχτυλα των γυναικών έμοιαζαν
αλλοιωμένα, με την κλίση τους να δείχνει
τώρα προς τα κάτω, σαν υπενθύμιση για
κάποιο παλιό πέσιμο. Μαζί με λίγα σπίτια
αρχοντικά, οι περισσότερες εκκλησίες είχαν
καταστραφεί: κατάλοιπο της κληρονομιάς
είχε απομείνει μόνο, το μισό μιας
αγιογραφίας ενός κονταριού που κάρφωνε
τη γλώσσα ενός δράκοντα – παλιά ιστορία
της χώρας του Γέρασμου την εποχή που το
μέρος κατοικούσαν άρχοντες ή βασιλιάδες.
Όπως και να έχει, το γεγονός των
βεβηλώσεων δεν φάνηκε να αλλάζει
δραστικά τη σημασία που είχαν τα πράγματα
μέχρι τότε, μόνο ανησύχησε τους κληρικούς
για τον ερχομό ενός Αντίχριστου, που θα
σηματοδοτούσε σύμφωνα με τις γραφές και
τη Δευτέρα Παρουσία. Τις μέρες που
ακολούθησαν διαδέχθηκε μια ακατάσχετη
μπουρδολογία, που ανέσυρε προφητείες
αγίων από τα κιτάπια της θρησκευολογίας, κι
ενώ η κρίση είχε έρθει οπωσδήποτε, οι άγιοι
είχαν γκρεμιστεί, και ο δράκοντας είχε λάβει

πια μορφή ανθρώπου, κανείς δεν φάνηκε να αποδέχεται τη φύση ή την ανάγκη του τέλους της χώρας.

Στο μεταξύ, μια μερίδα αντρών είχαν αρχίσει να ελευθερώνονται – να πηδούνταν μεταξύ τους, σαν χρόνια τώρα κάτι να τους εμπόδιζε να το κάνουν, κι άλλοι πάλι, άρχισαν να εξομολογούνται τον έρωτα που αισθάνονταν σε γυναίκες που παλιότερα φαινότουσαν σαν έχιδνες. Πόθοι των παλαιών ημερών άρχισαν να βγαίνουν στην επιφάνεια, γυναίκες γαμιούνταν μεταξύ τους στους δρόμους χαρίζοντας στιγμές ηδονής η μια στην άλλη, δοξάζοντας τα τείχη της μικρής πόλης. Έρωτες που κρεουργήθηκαν επέστρεψαν στην οδό της σάρκας, αφημένοι στην αρχή της απλότητας, χωρίς μπλόκα ή διακανονισμούς, έμφυλες εμπλοκές, εγωπαθή τερτίπια δήμιου ή φυλακισμένου. Οι ελάχιστοι ξένοι που είχαν απομείνει στην πόλη αποθεώθηκαν, θεωρήθηκαν τροφοδότες του γονιδιώματος της χώρας, που για πολύ καιρό αναπαραγόταν χωρίς ποικιλία, χαράζοντας ιστορία αιμομιξίας ή φοβικών συνδρόμων, που με το πέρασμα των χρόνων είχαν περάσει στο DNA των κατοίκων σε μια εξελικτική διαδικασία εκφυλισμού.

Τα σχολεία αφέθηκαν στον θυμό των μαθητών. Οι δάσκαλοι παρέδιδαν τα βιβλία στα χέρια των εφήβων, κι αυτοί σε κατάσταση μανίας τα χάριζαν σε διάφορες εστίες φωτιάς. Ένα δύο τρία όλα τα βιβλία είχαν καεί, οι φοιτητές φώναζαν στα μικρά πανεπιστήμια της χώρας με εκστατικές πύρινες γλώσσες και χορούς γύρω από τη φωτιά, παπαγάλιζαν τις λέξεις που βγαίνουν απ' τα στόματα των ιθυνόντων κάθε χρόνο για ανάγκη «αναθεώρησης της διδασκαλίας». Οι περισσότεροι είχαν ξεχάσει να διαβάζουν πια ή να γράφουν, δεν είχαν μάθει ποτέ, ούρλιαζαν ότι δεν καταλάβαιναν τις λέξεις των βιβλίων, τις πράξεις των καθηγητών τους ή ακόμα και τις συναθροίσεις στις εθνικές επετείους, γιατί ερχόταν ο παπάς για αγιασμό ή εξομολόγηση, την ομοιογένεια των στολών τους ή τη ματαιότητα των παρελάσεων, την αποβολή για ερωτοτροπίες στις αυλές, τις τιμωρίες, ακόμα και τα απουσιολόγια. Ξεχύνονταν στα οδοφράγματα της χώρας, ζητώντας επίμονα μια απάντηση στις απορίες που δεν είχαν απαντηθεί ποτέ στο μάθημα της ιστορίας, ζητούσαν να δουν τους κατοίκους που χώριζαν την πόλη του Γέρασμου με την άλλη χώρα, να ρωτήσουν πώς είναι να ζει κανείς απέναντι. Οι λιγοστοί συγγραφείς που είχαν ξεμείνει στη χώρα αναμασούσαν ποιήματα για χαμένες πατρίδες, που η νεότητα δεν καταλάβαινε. Τις ανάγκες των παιδιών δεν μπορούσε να τις καλύψει η παλιά τάξη π ρ α γ μ ά τ ω ν – σ τ ο υ ς π ί ν α κ ε ς π ο υ εκσφενδονίζονταν από τα παράθυρα των τάξεων γεννιούνταν συνεχώς καινούργια σχήματα, φοιτητές και μαθητές γέμιζαν με τις κιμωλίες τους το μαύρο – τα λιγοστά πανό που γλίτωσαν κουβαλούσαν συνθήματα όπως οι λέξεις μάς είναι άχρηστες ή το σημείο του μηδενός ή καλώς ήρθατε

στις χώρες του δεν. Πέτρες σημάδευαν τους μεγαλύτερους που ανέσυραν συνεχώς το αίτημα της πειθαρχίας της συγκράτησης της τάξης της αναθεώρησης των πραγμάτων σε κλίμα σεβασμού και διαλόγου.

Τα ακριβά αυτοκίνητα παραδίδονταν σιγά σιγά στις φλόγες, μαζί και τα μεγάλα καταστήματα που όριζαν τους ταξικούς διαχωρισμούς. Το τραπεζικό σύστημα είχε καταρρεύσει παγώνοντας την κατανάλωση. Οι περισσότεροι κάτοικοι της πόλης αφέθηκαν σε εξάρσεις πανικού, κρίσεις ταυτότητας μια που οι επικαλύψεις των ρούχων και οι συσκευασίες των κοινωνικών προσδοκιών ακυρώθηκαν ακαριαία. Η χώρα διαλυόταν με ρυθμούς καταγιστικούς. Το χάος ανέλαβε μια παράξενη ανοικοδόμηση με την κατάργηση των βασικών θεσμών της πολιτείας. Η εκκλησία διαχωρίστηκε για πάντα από το κράτος – σταδιακά η ανάγκη ύπαρξής της έφθινε, καθώς το κήρυγμά της δεν κρινόταν απαραίτητο. Τη φασαρία του λόγου αντικατέστησε η σιωπή. Καθένας κουβαλούσε το βάρος των λέξεών του σαν να άρθρωνε κάθε φορά την αλήθεια του κόσμου. Οι προτεραιότητες των ανθρώπων ορίζονταν από την αρχή: όχι η αποστειρωτική εργασία, μα η ξεκούραση και η απόλαυση, όχι η άμυνα το εγώ, αλλά ο έρωτας, – ο,τιδήποτε γεννούσε η φύση και η παρόρμηση γινόταν αποδεκτό χωρίς κατάκριση. Η βία αγκαλιαζόταν, τα στεγανά όρια της ομορφιάς διαλύονταν, τη θέση τους διαδέχονταν όλες οι μορφές του κόσμου, κι η γλώσσα ανανεωνόταν συνεχώς μια που η φύση γεννώντας το ποικίλο δεν χωρούσε κάτω από τις καλύβες των τελειωμένων ορισμών. Οι άνθρωποι αποδέχονταν ολοκληρωτικά την υπόστασή τους, την αδυναμία να περιχαρακωθεί ο άνθρωπος κι όσα κείτονταν γύρω από αυτόν, ή μέσα του.

Ο ουρανός σκοτεινίασε. Τις ώρες που γράφω βρέχει ασταμάτητα – έχω σχεδόν πεθάνει. Μια αποτρόπαιη έξαρση της βίας συμπέφτει με τον Λόγο μου, – ο κύκλος της θα ολοκληρωθεί όταν τα σώματα των ανθρώπων απαλλαγούν το βάρος που κουβαλούσαν αιώνες ολόκληρους. Πένθος και μελαγχολία, η αποδοχή του πόνου θα διαδεχτεί τον πόλεμο της βίας. Οι άνθρωποι θα πενήθουν κάθε τέλος και ο θάνατος θα γίνει το προνόμιο της ζωής τους. Κάθε μετά δεν θα μαστίζεται από τον χρόνο του πριν (δεν θα υπάρξει πριν για να γεννήσει το μετά) μια ενσυναίσθηση θα καταλάβει τα μυαλά των ανθρώπων (η ενθρόνιση του θάρρους) ο άλλος θα αγκαλιάζεται ως εαυτός κι ακόμα πιο πέρα χωρίς το μάταιο.

Δεν θεωρούμαι πια κάτοικος της πόλης του Γέρασμου, ο διασκελισμός μου ενώνει τη μια πόλη με την άλλη και στο βάθος του ορίζοντα μια μόνη λευκή σελίδα περιμένει τις λέξεις μου. Την ακούω, ένα κορίτσι ακούω να διαβάσει την πρώτη του φράση

χωρίς το μάταιο _

πρώτες δοκιμές

όσο πιο πολύ γράφω τόσο η σιωπή
μοιάζει να με καταβροχθίζει
C.K. Williams

άτιτλο I

στην προηγούμενη μετακόμιση
είχε αφήσει την κούκλα
- αιώνια κακοποιημένο σύμβολο -
να χάσκει στ' ανοιχτό παράθυρο.
Θυμόταν το βγαλμένο της μάτι

το κομμένο της χέρι
το κρεμασμένο της κεφάλι

Μα δε θυμόταν τον τρόπο να την κάνει να σκάσει
κάτι ρημαγμένα βράδια
που την ικέτευε κλαψουρίζοντας
με φωνή μικρού παιδιού
να σταθεί μπρος στον καθρέφτη
και να κοιτάξει βαθιά
το πρόσωπο του
δικού της
δολοφόνου

τηλεγράφημα

οι μέρες γίνονται πιο εύκολες – αποφεύγω τις λεπτομέρειες
όλα έμειναν ίδια όπως τα άφησες, διατηρώ τις ίδιες συνήθειες
να, μόνο που τη νύχτα σηκώνομαι με το πρόσχημα να πιω νερό
και μέχρι το πρωί γυρεύω μ' ένα κουζινομάχαιρο να ξεκολλήσω
από το πρόσωπό μου το χαμόγελο
οι χαρακιές μ' έχουν ελαφρώς αλλοιώσει
μα το χαμόγελο μακά(β)ριο

Σε φιλώ

νυχτερινό

στεκόταν σκυμμένος
κι οι άνθρωποι περνούσαν
και έκανε πως δεν τους έβλεπε
κι εκείνοι δεν τον έβλεπαν

ζητούσε συγγνώμη γι' αόρατα χτυπήματα
-από νωρίς του είχαν μάθει να σκύβει το κεφάλι-
κι ήθελε τόσο να ουρλιάξει
μα ο ίδιος ήχος στεκόταν νικητής
πάνω απ' το κεφάλι του
υποκλίνονταν οι σιωπές του

τήρα τις νύχτες μόνο βγαίνει
βάζει φωτιά στο σώμα του
ελπίζοντας να γεννηθεί ξανά
-στιγμή που θα διδαχθεί τη συγχώρεση-
με τη σοβαρότητα που πρέπει
χωρίς κλάματα

άτιτλο II

Στέκομαι μπροστά στον καθρέφτη
και με απολογίζω
είμαι όλη σημεία
το δεξί μου στήθος κρέμασε από τη σημασία
είμαι όλη μια γλώσσα
τον αριστερό μου μηρό τον φάγαν οι θρομβώσεις
είμαι μια γλώσσα ομιλούσα
το στομάχι μου αδηφάγο
(τη βοηθάει να ξερνά)
ακούω τη φωνή μα
σε προτιμώ νεκρή.
Έτσι, θα σ' έχω για πάντα
δικιά μου

Εξεγερμένος Υποδιοικητής Μάρκος – «Παρουσίαση του Ντουρίτο» *

Θα σου πω μια ιστορία που μου 'τυχε τις προάλλες. Είναι η ιστορία ενός μικρού σκαθαριού που φοράει γυαλιά και καπνίζει πίπα. Το γνώρισα μια μέρα που έψαχνα τον καπνό για να καπνίσω και δεν τον έβρισκα. Ξαφνικά, στη μια πλευρά της αιώρας μου είδα ότι ήταν πεσμένος λίγος καπνός που σχημάτιζε μια γραμμούλα. Την ακολούθησα για να δω που ήταν ο καπνός μου και να διαπιστώσω ποιος διάλογος τον είχε πάρει και τον πέταγε. Λίγα μέτρα πιο πέρα και πίσω από μια πέτρα βρήκα ένα σκαθάρι καθισμένο σε ένα μικρό γραφείο να διαβάζει κάτι χαρτιά και να καπνίζει μια μικροσκοπική πίπα.

«Εχμ, εχμ», είπα εγώ, για να ανιληφθεί το σκαθάρι την παρουσία μου, αλλά δεν μου έδωσε σημασία.

Οπότε του είπα:

«Άκου, αυτός ο καπνός είναι δικός μου».

Το σκαθάρι έβγαλε τα γυαλιά, με κοίταξε από πάνω μέχρι κάτω και μου είπε πολύ νευριασμένο:

«Κάντε μου τη χάρη, λοχαγέ, σας παρακαλώ να μη με διακόπτετε. Δεν καταλαβαίνετε ότι μελετάω;»

Εγώ ξαφνιάστηκα κάπως και πήγα να του δώσω μια κλοτσιά, αλλά τελικά ηρέμησα και κάθισα σε μια μεριά να περιμένω να τελειώσει τη μελέτη. Σε λίγο μάζεψε τα χαρτιά του, τα φύλαξε στο γραφείο και, μασουλώντας την πίπα του, μου είπε:

«Λοιπόν, τώρα, ναι. Πως μπορώ να σας φανώ χρήσιμος λοχαγέ;»

«Τον καπνό μου», απάντησα.

«Τον καπνό σας;», μου είπε. «Θέλετε να σας δώσω λίγο;»

Εγώ άρχισα να τα παίρνω, αλλά το μικρό σκαθάρι μου έδωσε με το ποδαράκι του τη σακούλα με τον καπνό και πρόσθεσε:

«Μη θυμώνετε, λοχαγέ. Καταλάβετε ότι εδώ δεν μπορεί κανείς να βρει καπνό και αναγκάστηκα να πάρω λίγο από τον δικό σας».

Εγώ ηρέμησα. Το σκαθάρι μου άρεσε και του είπα:

«Μην ανησυχείτε. Εδώ έχω και άλλον».

«Μμμ...», απάντησε.

«Και εσείς; Πως λέγεστε;» το ρώτησα.

«Ναβουχοδονόσωρ», είπε και συνέχισε, «αλλά οι φίλοι μου με λένε Ντουρίτο. Εσείς μπορείτε να με λέτε Ντουρίτο, λοχαγέ».

Εγώ το ευχαρίστησα για την εκτίμηση που μου έδειχνε και το ρώτησα τι ήταν αυτό που μελετούσε.

«Μελετάω για τον νεοφιλελευθερισμό και τη στρατηγική κυριαρχίας του στη Λατινική Αμερική», μου απάντησε.

«Και αυτό σε τι χρησιμεύει σε ένα σκαθάρι;» το ρώτησα.

Και εκείνο μου απάντησε πολύ ενοχλημένο:

«Τι θα πει σε τι; Πρέπει να ξέρω πόσο καιρό θα διαρκέσει ο αγώνας σας και αν θα νικήσετε ή όχι. Επιπλέον, ένα σκαθάρι πρέπει να ενδιαφέρεται να μελετά την κατάσταση του κόσμου στον οποίο ζει. Δεν νομίζετε, λοχαγέ;»

«Δεν ξέρω», του είπα. «Αλλά γιατί θέλετε να μάθετε πόσο καιρό θα διαρκέσει ο αγώνας μας και εάν θα νικήσουμε ή όχι;»

«Λοιπόν, δεν καταλάβατε τίποτα», μου είπε φορώντας τα γυαλιά του και ανάβοντας την πίπα του. Έπειτα από μια ρουφηξιά συνέχισε: «Για να ξέρω πόσο καιρό θα προσέχουμε εμείς τα σκαθάκια να μη μας λιώσετε με τις μπότάρες σας».

«Αα...» είπα.

«Μμμ...» είπε αυτό.

«Και σε τι συμπέρασμα καταλήξατε με τη μελέτη σας;», το ρώτησα.

Αυτό έβγαλε τα χαρτιά του από το γραφείο και άρχισε να τα ξεφυλλίζει.

«Μμμ... χμ...» έλεγε κάθε λίγο και λιγάκι καθώς τα εξετάζε.

Μετά που τελείωσε, με κοίταξε στα μάτια και μου είπε:

«Θα νικήσετε».

«Αυτό το ήξερα ήδη», του είπα. Και πρόσθεσα: «Αλλά πόσο καιρό θα μας πάρει;»

«Πολύ», μου είπε αναστενάζοντας παραιτημένο.

«Κι αυτό το ήξερα ήδη... Δεν ξέρετε πόσο καιρό ακριβώς;» το ρώτησα.

«Δεν μπορεί να γνωρίζει κανείς με ακρίβεια. Πρέπει να λάβει υπόψη πολλά πράγματα: τις αντικειμενικές συνθήκες, την ωριμότητα των υποκειμενικών συνθηκών, το συσχετισμό δυνάμεων, την κρίση του ιμπεριαλισμού, την κρίση του σοσιαλισμού, κλπ κλπ».

«Μμμ...» είπα εγώ.

«Τι σκέφτεστε, λοχαγέ;»

«Τίποτα», του απάντησα. «Λοιπόν, κύριε Ντουρίτο, πρέπει να αποσυρθώ. Χάρηκα πολύ για τη γνωριμία. Να ξέρετε ότι μπορείτε να πάρετε όσο καπνό θέλετε όποτε θέλετε».

«Ευχαριστώ, λοχαγέ. Μπορείς να μου μιλάς στον ενικό αν θέλεις», μου είπε.

«Ευχαριστώ, Ντουρίτο. Τώρα πάω να δώσω διαταγή στους συντρόφους μου ότι απαγορεύεται να πατάνε τα σκαθάκια. Ελπίζω αυτό να βοηθήσει».

«Ευχαριστώ, λοχαγέ, θα μας είναι πολύ χρήσιμη η διαταγή σου».

«Όπως και να 'χει, να προσέχεις πολύ γιατί τα πόδια μου είναι πολύ αφηρημένα και δεν προσέχουν πάντα που πατάνε».

«Έτσι θα κάνω, λοχαγέ».

«Εις το επανιδείν».

«Εις το επανιδείν. Να έρχεσαι όποτε θέλεις να τα λέμε».

«Έτσι θα κάνω», είπα και αποσύρθηκα προς το διοικητήριο.

Έργο του Άξι Ατάσσι

facebook: Συσπείρωση Ατάκτων
<http://syspirosiatakton.org/>

I HAVE NO
COUNTRY
TO FIGHT FOR

MY COUNTRY IS
THE EARTH

I AM A CITIZEN OF
THE WORLD